ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

50 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

СРЯДА | 16 МАРТ | 2016 ГОДИНА/25 | БРОЙ 61 (7363)

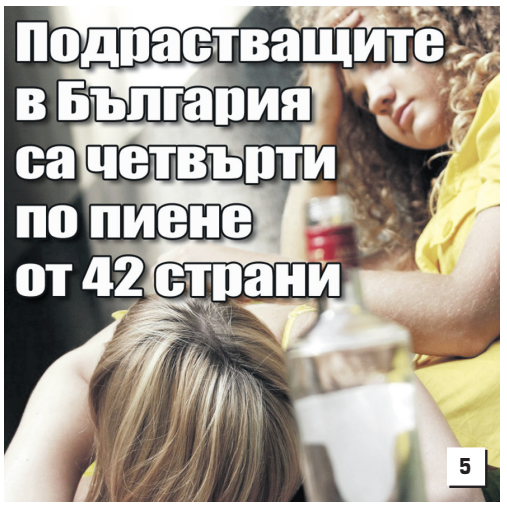
ИНТЕРВЮ

Проф. Румен Гечев за намерението на ГЕРБ да закрива общини длъжници 11

ПОЗИЦИЯ

БСП е против чипове в личните карти 4

Подрастващите в България са четвърти по пиене от 42 страни 5

Въвеждат служебно пръстовите отпечатъци

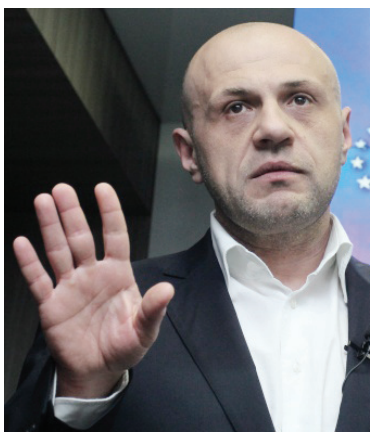
Пациентите ще имат възможност и да се откажат с декларация

След отказа на Българския лекарски съюз да подпише Националния рамков договор основно заради въвеждането на пръстовия отпечатък, надзорът на НЗОК реши да приеме служебен рамков договор за т.г. По този начин служебно се въвежда и пръстовият идентификатор. Засега въвеждането на системата за пръстовия идентификатор е регламентирано в наредба на МЗ, но не и в закон.

При създаването на уникалния идентификационен номер здравноосигурените трябва да подпишат еднократно декларация, с която дават информирано съгласие за сканиране на произволни точки от пръст за нуждите на системата. Ако гражданинът не желае да даде пръстов отпечатък, трябва да подпише декларация за отказ, но не е ясно какви са последиците за него.

2

ИЛЮЗИИ

Къде ни е „печалбата” от 17 милиарда европари? 13

„Глобалната ферма” започва с епизод от България 17

Шеф на УЕФА хвали родните рефери 23

Снимка БГНЕС

На среща с руския външен министър и министъра на отбраната президентът Владимир Путин разпореди изтеглянето на войските от Сирия и призова руската дипломация да се активизира още повече в организирането на мирния процес в раздираната от кървав конфликт страна

9

НЯКОЛКО ДУМИ

Аида ПАНИКЯН

ЗА ЕДИНИЯ ПРЪСТ

Колкото и да се съпротивляваха и лекарското съсловие, и пациентските организации, пръстовият идентификатор ще бъде въведен служебно и туйто! Нищо, че е регламентиран само в наредба на МЗ и дори може да бъде атакуван в съда. Но на кого му пука, след като основните закони за реформата са дадени под съд заедно с куп медицински стандарти? Единият дори е обявен за противоконституционен. Доскоро Москов се изживяваше като финансов министър с “данъка вредни храни”. Сега се превъплъщава във вътрешен министър и прави услуга на МВР с пръстовите отпечатъци на целокупния български народ - от новороденото до старците. Налична е и мъглива алтернатива “който не иска да дава пръстов отпечатък, отказва се с декларация”. Това не може да означава много неща. Но едното е “абе, дайте тук да въведем идентификатора и да оплозотворим едни пари”. Е, доктори, болници и аптеки ще купуват апарати, но еднократно. А дори и да не се ползват, пито-платено. Важното е да се демонстрира дейност и да се правят услуги комуто е обещано.

Пък и да се отказват хората да дават отпечатъци, много ще знаят дали няма да им ги вземат, когато са в безсъзнание или под упойка. То пък кво толкоз драми за единия пръст...

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 16 МАРТ 2016

Пробутват служебно пръстовите отпечатъци за болница и аптека

С декларация все пак гражданите може да откажат регистрация с пръстов идентификатор

Пръстовият идентификатор за постъпване на болница и закупуване на лекарства по каса ще влезе в т.нар. служебен национален рамков договор. Това стана ясно след заседание на Надзорния съвет на НЗОК. В решението си надзорът на касата се позовава на чл.63, ал.1, т.1 от Закона за здравното осигуряване. Той предвижда НЗОК да изгради информационна система с регистър на осигурените, който да включва уникален идентификационен номер (УИН). Касата изготвя проект за служебен НРД, след като на последния си национален събор Българският лекарски съюз отказа да подпише рамковия договор за 2016 г. най-вече заради системата за пръстовата идентификация. НРД-2016 трябваше да влезе в сила от 1 април. Лекарите категорично отказаха пръстовият отпечатък да залегне в НРД и отказаха да носят отговорност за внедряването му. Засега въвеждането на системата е регламентирано в наредба на МЗ, но не и в закон. Предстои да бъде регламентирано и в служебния НРД. Според представители на надзора на НЗОК Комисията за защита на личните данни дала положително становище за въвеждането на пръстовия идентификатор, а личните данни на гражданите били защитени.

Междувременно стана ясно, че при създаването на въпросния УИН здравноосигурените трябва да подпишат еднократно декларация, с която дават информирано съгласие за сканиране на произволни точки от пръст за нуждите на системата. Образецът на декларацията ще бъде публикуван на електронната страница на НЗОК, а изпълнителите на медицинска помощ следва да отчитат постъпилите декларации в РЗОК до 5-о число на месеца, следващ отчетния. Все пак, ако гражданинът не желае да даде пръстов отпечатък, трябва да подпише декларация за отказ. Тя също ще бъде публикувана на електронната страница на НЗОК. Но не е ясно какви са последиците за здравноосигурен, отказал регистрация с пръстов отпечатък.

Ако пациент е малолетен или е под пълно запрещение, в регистрационната система ще бъде вписан неговият уникален идентификатор - ЕГН или специален номер от регистъра на НАП. За новородените до получаване на УИН в регистрационната система трябва да се впише номерът на "История на заболяването" или номер на амбулаторния лист.

В текстовете на касата не фигурира регламент за регистриране чрез УИН в аптеките.

ДУМА припомня, че в началото на месеца стана ясен победителят в търга на НЗОК за изработване на системата за пръстовия идентификатор. Това бе консорциумът "Стемо Гама Консулт". Неговата оферта бе за 477 хил. лв. с ДДС за системата, което бе около 4 пъти по-скъпо от офертата на другия участник в търга и 286.80 лв. за един четец. Четците ще купуват болници, аптеки, лекари.

„ЕВРОСТАТ":

България е с най-младите майки

Средната възраст за първо дете в Европа през 2014 г. е била 28 г., а най-младите майки са в България - средно на 25,8 г. Най-възрастните са в Италия - 30,7 г., сочат данни на ЕВростат.

Франция е европейският лидер по ниво на раждаемостта за 2014 г., докато Гърция и други икономически засегнати държави имат най-ниските нива на континента. С 2,01 раждания на жена, раждаемостта във Франция е следвана от Ирландия с 1,94, Швеция с 1,88 и Великобритания с 1,81, съобщи "Евростат". Най-ниската раждаемост в била в Португалия.

Столичната община дава над 840 хил. лв. за 800 м улица

Столичната община ще плати над 840 млн. лв. за изграждането на около 800 метра улица в кв. "Манастирски ливади-изток", за да имат живеещите там достъп до бул."Тодор Каблешков". Той им беше отрязан след започването преди около три месеца на строежа на поредните две нови сгради.

Решението за това предстои да бъде взето от Столичния общински съвет. То идва след като в неделя жители на квартала блокираха с жива верига движението по бул. "Тодор Каблешков" на кръстовището му с ул. "Боянски водопад". Тогава кметът на район "Триадица" Николай Терзиев обеща до 15 дни да бъде отново отворен пешеходният достъп до ключовия бул. "Тодор Каблешков".

Сега за прокарването на достъпа до булеварда предстои да бъде отчужден имот от 832 кв. м собственост на "Кристиан Нейко 90" ЕООД. Дружеството е собственост на Петя Владимирова Рускова, сочи Търговският регистър.

За имота общината ще плати 533 478 лв. без ДДС, което е 328 евро/кв.м. С ДДС сумата надхвърля 640 хил. лв. Оценката е направена от общинската фирма "Софинвест". След отчуждаването на имота общината се плати за прокарването на нормална пешеходна улица за достъп до бул. "Тодор Каблешков", обещават от общината. По груби оценки строежът й ще струва още около 200 000 лв.

СЛАВЯНСКО ДРУЖЕСТВО В БЪЛГАРИЯ

Днес, 16.03., сряда, в салона на дружеството на ул."Славянска" 6, от 17.30 ч. ще бъде изнесена лекция на тема: "Политическата обстановка в страната преди президентските избори". Лектор: Александър Симов - журналист.

Снимка БГНЕС

Сигнал за бомба в Съдебната палата в Пловдив доведе вчера до евакуация и прекъсване на всички дела в 10 ч. Два часа по-късно работата бе възобновена

Лозанов продължава да е шеф на СЕМ

Георги Лозанов продължава да е председател на Съвета за електорнни медии, въпреки че на 25 февруари заяви желание да бъде освободен от поста. След поредица от провалени гласувания заради липсващи членове на регулатора или на самия Лозанов, решението за оставката му отново бе отложено.

Трима от членовете на съвета - Мария Стоянова, Анюта Асенова и Анна Хаджиева смятат, че имало пречки оставката на Лозанов да се гласува на вчерашното заседание на СЕМ. Единствено Иво Атанасов призова да се пристъпи към процедурата за освобождаване. Лозанов отново не се яви, защото е в отпуска до гласуването на оставката или до изтичането на мандата му в началото на април.

По принцип всички членове на СЕМ се обединиха около позицията, че е изконно право на всекиго да напусне и че "никой не държи никого насила". Мария Стоянова оправда отказа да гласува освобождаването на Лозанов, защото шефът на СЕМ не бил представил отчет за второто полугодие на 2015 г. По думите й краят на м.г. бил изпълнен с изключително конфликтни събития. Анюта Асенова й пригласи, че актовете на СЕМ в този период можели да се определят като цензура. Атанасов заяви, че председателят на СЕМ в оставка не е длъжен по закон да представя подобен отчет, а съветът е длъжен да уважи искането му да се оттегли. От думите му се разбра, че е провел телефонен разговор с Георги Лозанов, който го е помолил да го замества до другия вторник. Атанасов обаче заяви, че този път за последно се ангажира да направи това.

На заседанието другата седмица ще бъде обсъдено започването на процедура за избор за нов генерален директор на БНР, тъй като мандатът на настоящия директор Радослав Янкулов изтича след малко повече от месец.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 16 МАРТ 2016

Юнкер се е превърнал в целувачница като Брежнев - с тази разлика, че Брежнев целуваше по устата, а Юнкер целува по главата

ГЕОРГИ МАРКОВ, БИВШ КОНСТИТУЦИОНЕН СЪДИЯ, ЗА АКТУАЛНАТА ПОЛИТИЧЕСКА СИТУАЦИЯ СЛЕД РЕГИОНАЛНИЯ ВОТ В ГЕРМАНИЯ

Брюксел раздели официално България от Румъния

Мониторинговият доклад за Букурещ може да бъде отменен от догодина, София остава под наблюдение

Критиките към България и похвалите за Румъния в мониторинговите доклади за напредъка на правосъдната система бяха отчетени и от Съвета на Европейския съюз вчера. Докладите бяха приети и стана ясно, че наблюдението върху двете страни остава. Наблюдението на ЕК се запазва до януари следващата година за двете страни, но има вероятност то да бъде прекратено за Румъния. За България подобно уточнение не се спомена-ва. ДУМА припомня, че през февруари председателят на ЕК Жан-Клод Юнкер намекна, че Букурещ може да отпадне от мониторинга и подчерта, че страната ни никога не е вървяла в пакет със съседите. По-късно той се опита да омаловажи казаното, но вчерашното изявление потвърждава фактическото разделяне на двете държави.

Съветът на ЕС препоръчва България да консолидира и подсили политическата си решимост за постигане на осезаем напредък в правосъдните реформи, включително чрез независим анализ на прокуратурата и гарантиране независимостта на ВСС. Европейските министри определят приемането на нов антикорупционен закон като спешен приоритет. България трябва да премахне съмненията за политическо влияние върху съдебната система, смятат те, а различни източници твърдят, че се говори и за спешно ускоряване на законодателната дейност. "България трябва да се съсредоточи върху решаване на спора за политическото влияние върху съдебната система и въпросите на почтеността, свързани с назначенията, както и върху нуждата да се подобри наблюдението и отстраняването на недостатъците и ефективното изпълнение на съдебните решения", пише в документа.

Румъния е на път да изпълни целите на европейския механизъм за стабилни и необратими реформи за борба с корупцията, смята Съветът. ЕК приветства постоянната тенденция на значим напредък от Букурещ. Похвала получиха действията на съдебните органи в борбата срещу корупцията по високите етажи на властта. Ако властите в Букурещ съсредоточат усилията си за прилагане на оставащите препоръки в последния доклад на Еврокомисията, те ще си отворят пътя към покриване на всички критерии на механизма в близко бъдеще, пише в заключенията на Съвета.

Днес в Брюксел ще се проведе и конференция на тема "Механизъм за сътрудничество и проверка - функциониране, ефект и препоръки", организирана от българските евродепутати. В нея ще участват главният прокурор Сотир Цацаров, председателят на Върховния административен съд Георги Колев, главният съдебен инспектор Теодора Точкова и зам.-министърът на правосъдието Красимира Филипова. Евродепутатите от БСП, ГЕРБ и ДПС се обявиха за отпадането на механизма за наблюдение върху България.

Проектите за модернизация на армията влизат в МС

Три проекта за модернизация в армията ще бъдат внесени от военния министър Николай Ненчев до няколко дни в Министерския съвет, обяви самият военен министър пред журналисти. Той съобщи, че е разговарял преди дни с премиера Бойко Борисов и на заседание на правителството ще направи предложенията за закупуването на нови изтребители, два патрулни кораба и за машини за Сухопътните войски. Трите проекта възлизат на повече от 1 млрд. лв.

Министърът е разпоредил проверка на всички обществени поръчки в МО през последните години. С нея ще се заемат както Инспекторатът при министерството, така и Сметната палата. Той е поискал директорът на "Отбранителна аквизиция" Венислав Цанов да излезе в неплатен отпуск, докато върви разследването.

Сухопътните войски се нуждаят от около 250 високопроходими машини, които ще трябва да бъдат изплатени за 6-7 години. Тази процедура също беше спряна заради неизрядни документи на участниците, но се очаква да бъде стартирана отново, стана ясно от обясненията на командира на Сухопътните войски генерал-майор Андрей Боцев.

Преди време военният министър обяви, че спира обществената поръчка за 41 млн. лева за доставка на 13 бойни бронирани машини за Сухопътните войски. Официалният аргумент беше, че фирмите, които са кандидатствали за нея, не са подали коректна информация.

По отношение на съмнителната поръчка със стари парашути Ненчев каза, че е спряна и "няма никаква опция да бъде задействана". Парашутите не отговарят на изискванията и затова са върнати на фирмата, която не е успяла да ги коригира.

Паргов поиска разпит на проф. Константинов заради изборите в София

БСП ще поиска проф. Михаил Константинов да бъде разпитан като свидетел по делото за касиране на изборите в София. Това заяви лидерът на столичните социалисти Калоян Паргов. Поводът за реакцията е изказване от понеделник на председателя на Съвета на директорите на "Информационно обслужване" АД. Както е известно, въпросното дружество имаше договор с ЦИК за компютърна обработка на данните в ОИК и ЦИК от гласуването по време на местните избори и от националния референдум на 25 октомври 2015 г.

Проф. Константинов заяви, че в софийските секции 90 на сто от протоколите са били сбъркани, а една секция е била върната 40 пъти в София.

Според Калоян Паргов това твърдение може да повлияе върху хода на делото, което беше заведено в Административния съд в София веднага след обявяване на резултатите от местните избори през миналата есен.

Смятаме, че свидетелските показания на проф. Михаил Константинов са от особена важност, тъй като той е председател на Съвета на директорите на "Информационно обслужване" АД, коментира Паргов. Според него, след като проф. Константинов твърди, че 90% от протоколите са били сгрешени, сега трябва да обясни кога, от кого и по какъв ред са били поправени, както и дали поправките са извършени съобразно разпоредбите на Изборния кодекс.

Заседанието на Върховния административен съд по делото е на 5-и април.

Снимка БГНЕС

Венци и цветя бяха поднесени пред паметните плочи на Шандор Петьофи и Лайош Кошут в София по случай националния празник на Унгария

КОРНЕЛИЯ НИНОВА ЩЕ СЕ КАНДИДАТИРА ЗА ШЕФ НА БСП

Корнелия Нинова обяви, че ще се включи в надпреварата за лидер на БСП. След Красимир Янков тя е вторият народен представител, който официализира номинациите си за председателския пост. "Ще се кандидатирам, ще участвам в това състезание докрай. Няма да се откажа и няма да се договарям с никого за нищо", заяви Нинова. Тя си поставя за задача да изведе БСП до управление на държавата и да я превърне в първостепенна политическа сила. Ще направя БСП истинска алтернатива, ще надграждам над това, което имаме дотук, увери Нинова. Тя отказа да даде оценка на досегашния лидер Михаил Миков.

В момента продължават отчетно-изборните конференции, които предлагат номинации за лидерски пост в БСП. Публични заявки освен тези на двамата кандидати за момента няма. Досегашният лидер на БСП Михаил Миков е фаворит на доста организации, номинации обаче има и за други фигури в партията като Георги Гергов, Кирил Добрев, Илияна Йотова, Калоян Паргов и др.

БСП поиска ограничения за вероизповеданията

Депутати от БСП внесоха законопроект за изменение и допълнение на Закона за вероизповеданията. Проектът е внесен от Мариана Бояджиева, Васил Антонов, Филип Попов и Георги Търновалийски. Проектът на БСП е в деловодството на НС от 14 март.

Депутатите от БСП искат нерегистрираните от съда вероизповедания да нямат право да провеждат религиозни събрания, да създават и поддържат благотворителни или хуманитарни институции, както и да пишат, издават и разпространяват религиозни публикации. Освен това се предлага те да не могат да създават учебни заведения, да се събират и получават дарения, да поддържат връзки в страната и чужбина с хора и общности по религиозни и верски въпроси.

В проекта на БСП се поставя ограничение пред хора, които не са български граждани или граждани на друга страна членка на Европейския съюз, да извършват богослужения у нас. БСП иска и затваряне вратата пред регистрацията на нови вероизповедания. Според измененията, предложени от социалистите, "недопустимо е да съществува повече от едно юридическо лице като вероизповедание с идентични и/или като сбор от верски убеждения и/или принципи на вече регистрирано такова в регистъра на Софийския градски съд."

Друга поправка предвижда Софийският градски съд да е длъжен да изисква експертно становище във връзка с регистрацията на религиозните общности от дирекция "Вероизповедания" на Министерския съвет. Проектът на БСП предвижда вероизповеданията да се отчитат пред държавата.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 16 МАРТ 2016

БСП е против чипове в личните карти

Народният представител Иван Иванов е категоричен, че предложението е скандално

БСП ще настоява да не се слагат чипове в личните карти на гражданите и единственият начин това да отпадне е с изричното заявление на тези, които трябва да получат лична карта. Това заяви народният представител от БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ Иван Иванов по повод електронната идентификация. Според него могат да бъдат спестени огромни суми от държавния бюджет за дейност, която не е необходима никому, и те да бъдат използвани за нещо належащо. "Още в началото на предлагането на този закон имахме сериозни обструкции. Съображенията ни са от различно естество - по отношение на сигурността на данните, начина, по който се администрират, достъпа на частни фирми до подобна информация, както и огромните разходи, които ще бъдат направени - обществена поръчка за над 500 млн. лв., която беше спряна от премиера Борисов. Слагам го в графата "кризисен ПР" на правителството, за да запуши поредния скандал", каза Иванов. Той е на мнение, че предложението е скандално и изрази надежда да остане в този вид - неподкрепено от мнозинството.

По повод проведените срещи със синдикати на МВР Иванов подчерта, че са били изключително полезни, защото предстои да бъде направена обща дискусия с представители на синдикални и неправителствени организации и всички, които имат интерес от случващото се в сектора на вътрешното ведомство. "Продължаващите системни неуспешни опити за реформиране на МВР достатъчно компрометират самите управляващи, но увеличават и недоверието на гражданите, че МВР като институция ще гарантира тяхната сигурност", обясни народният представител. По неговите думи лошият публичен имидж на системата води до сериозни и негативни последствия за реализиране на нормално и реално партньорство между служителите на реда и гражданите. "Пред опасността от сериозен миграционен натиск и затварянето на "Балканския коридор", както и останалите фактори, създават взривоопасна обстановка, за която някой трябва да понесе отговорност, а това е ръководството на МВР", категоричен е депутатът от левицата.

"Служителите на МВР са в правото си да искат това, което се опитват да им отнемат. Ние дадохме възможност полицаите да получат достатъчно добри условия за своята работа и адекватно заплащане на труда им - нещо, което сега искат да им отнемат", коментира социалистът. Той припомни, че преди две години е било допуснато да се чуе мнението на синдикатите и да се вземе предвид.

46 ВУЗА ЩЕ ПРИЕМАТ С ОЦЕНКИ ОТ МАТУРИ

46 български университета ще приемат кандидат-студенти с оценки от матурите през 2016 година, съобщи Министерството на образованието и науката. Информацията е актуална към 15 март и може да се намери на интернет страницата на МОН. До началото на кампанията списъкът може да бъде допълнен и с още вузове или университетски специалности, за които ще може да се кандидатства само с резултатите от държавните зрелостни изпити, без кандидатстудентски изпити. Много университети ще продължат да провеждат и приемни изпити и при балообразуването оценките от техните приемни изпити ще са с по-голяма тежест от тази на оценките от матурите. Всяко висше училище публикува информация за балообразуването по специалности на сайта си или дава такава на място.

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Форум за студентски стаж и кариера "Национални дни на кариерата 2016" се проведе вчера в НДК за 15-а година. До края на март форумът ще посети Русе, Варна, Велико Търново и Свищов. Основната му цел е работодателите да се срещнат с потенциални служители, а студентите и младите специалисти да открият възможност за професионална реализация

25% спад на кандидат-студенти през последните шест години

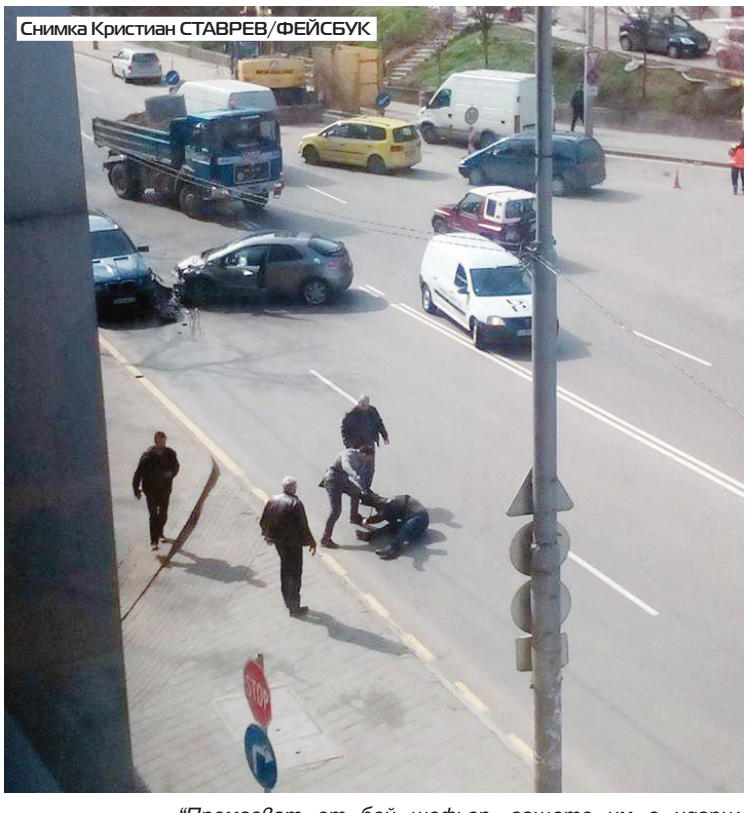
През последните 6 години броят на кандидат-студентите у нас е намалял с 25%, съобщи вчера заместник-министърът на образованието Николай Денков. Според него системата трябва да се преструктурира заради големия брой на университетите у нас. Екипът министерството обаче не бил привърженик на административното им сливане или затваряне. Според него това нямало да е гаранция за повишаване на качеството.

Даваме шанс на всички висши училища по ясно изчистени критерии и правила сами да се преструктурират, така че да бъде най-добре за всички във висшето училище, заяви зам.-министърът. Според него е очевидно, че при по-малък брой кандидат-студенти ще трябва да бъдат намалени специалностите и професионалните направления, но висшето училище само ще избере как и в кои направления иска да се развие. Няма смисъл университетите да се съпротивляват при положение, че няма да имат средства за нещо, което не е качествено, коментира още Денков.

Пак побой след пътен инцидент в София

Шофьори се сбиха след катастрофа на столичния бул. "Черни връх" вчера. При удара, станал между три автомобила, леко пострада една жена. Очевидци твърдят, че след като се ударили, трима шофьори влезли в пререкание, което прераснало в бой. По непотвърдена информация двама души са пребили водача, причинил инцидента. Битият след това се скрил в една от сградите наблизо, като по-късно е отведен от полицията. Беше претърсен автомобилът на един от другите шофьори, който наблюдаваше, окован с белезници. Набедените, че са нанесли побоя, отричат това да се е случило. Снимки, направени от очевидци, обаче показват, че побой е имало. От съобщението на МВР стана ясно, че водачът на един от катастрофиралите автомобили е слязъл от колата си и е нанесъл юмручни удари по главата на шофьора на другата кола. Задържан е 35-годишен, който е криминално проявен, но до късния следобед вчера не бе съобщено дали това е битият мъж или някой от двамата побойници.

По-рано през деня Софийската районна прокуратура излезе с оферта от 6 г. затвор за биячите от Околовръстното шосе. Разследващите са готови на споразумение с гардовете Христо Христов, Георги Близнаков и Александър Гечев, ако те се съгласят да излежат наказания от около 6 години затвор. Това става ясно от съобщение на прокуратурата по повод изявлението на адвоката им Мариана Тодорова в понеделник, че клиентите й са готови да признаят вината си и да понесат последствията. От прокуратурата заявиха още, че досега не са водени преговори със защитата на обвиняемите. Христов, Близнаков и Гечев са обвинени за нанасяне на средна телесна повреда на Наумов по хулигански подбуди, както и за квалифицирано хулиганство.

Снимка Кристиан СТАВРЕВ/ФЕЙСБУК

"Премазват от бой шофьор, защото им е ударил мутренските джипове. Искам да избягам оттук! Мечтая да съм избягал оттук още преди час!", написа във фейсбук авторът на снимката

708 ДУШИ СА ЗАГИНАЛИ НА ПЪТЯ ПРЕЗ 2015 Г.

През 2015 година 708 души са загинали при инциденти на пътя. През 2014 г. смъртните случаи на пътя са били с 48 по-малко. Това съобщи началникът на "Пътна полиция" комисар Бойко Рановски по време на заседание на транспортната комисия към парламента, в рамките на която се проведе дискусия за гонките. Ранените при катастрофи за миналата година са общо 8971, като това е с 331 повече от тези през 2014 година. Тежките катастрофи също са се увеличили. За миналата година те са 7225 тежки катастрофи, което е с 205 повече от предходната година.

Рановски съобщи, че за 31 места в страната МВР има данни, че там редовно се провеждат незаконни гонки. По думите му са били предприети много мерки, дадени са били указания във всички областни дирекции. "От разпорежданията, които започнаха през пролетта в дирекциите постъпва много сигнали за провеждане на гонки, които не се потвърждават", коментира той. Основният проблем, с който се сблъскват полицаите при отработването на сигналите, е че при пристигането на място се оказва, че има събрали се множество хора, но няма състезания. Като пример за място, където традиционно са се провеждали гонки, комисар Рановски посочи бившето летище в Кърджали, което по думите му събирало хора от цяла Южна България.

www.duma.bg
ДУМА
СРЯДА 16 МАРТ 2016

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Въпреки почти минусовите температури софиянци не пропуснаха да се насладят на плахите слънчеви лъчи

МЗ ЗАБРАНЯВА НА БОЛНИЦИТЕ ДА ИСКАТ ДОПЛАЩАНИЯ ИЛИ ДАРЕНИЯ ОТ ПАЦИЕНТИ

Забранява се на болниците да искат от майките с деца до 7 г. да плащат, за да останат с тях в болница. Това съобщиха от ведомството на Петър Москов и поясниха, че ще бъде заложено в Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ, която ще бъде разгледана на днешното заседание на кабинета. Наредбата определя условията и реда, при които здравноосигурените лица ще ползват платените от НЗОК услуги.

Ако случаят изисква допълнителни грижи, които болничното заведение не може да осигури, безплатно ще бъдат придружавани и деца до 18 г. Безплатно ще имат право да остават в лечебното заведение и придружители на инвалиди, които не могат да се обслужват самостоятелно, при нужда от хоспитализация. Текстовете ще влязат в сила, след като бъдат публикувани в "Държавен вестник" идния вторник, уточняват от МЗ.

За първи път се ограничава до 2 месеца и срокът, в който трябва да бъде хоспитализиран пациент, предвиден за планов прием. Изрично се уточнява, че пожелалите да платят за по-бърз прием няма да изместват и променят реда на планираните пациенти, който ще бъде публикуван с дати в сайта на НЗОК и ще може да бъде следен от заинтересованите. Здравноосигурените ще могат да разрешават регистриране на ползваните от тях здравни услуги, гарантирани от НЗОК чрез електронна идентификация.

Забранява се на болниците да изискват от пациентите и от техните близки дарения по време на хоспитализацията им, както и 1 месец преди и след нея.

Наредбата не допуска пациентите да доплащат за дейности, финансирани от НЗОК.

Подрастващите в България са четвърти по пиене от 42 страни

България е в класацията и за най-закръглените тийнейджъри

България е на челни позиции в класация на Световната здравна организация за редовна употреба на алкохол сред подрастващите. Между 13 и 20% от 13-годишните момичета и момчета у нас признават, че консумират алкохол най-малко веднъж седмично. Проучването на СЗО е проведено в 42 държави. България е четвърта по брой на тийнейджъри, които са се напивали най-малко два пъти в живота си. Номер 1 в класацията е Дания с 40% от юношите и девойките, които поне два пъти са били пияни. Следват Унгария и Литва, а в първата петица влиза и Шотландия. Въпреки това СЗО отчита, че броят на тийнейджърите, които са опитвали алкохол и цигари преди 14 г., като цяло намалява, особено сред момичетата.

Друго проучване сред подрастващите българчета от м.г. показа, че над половината от момчетата и момичетата у нас между 10 до 19 г. вече са посягали към алкохола (62,6%). Сред изводите бе и този, че момичетата посягат към алкохола по-често от момчетата. В края на м.г. родители, учители и психолози планираха да започват спешна национална кампания за превенция на ранната употреба на спиртни напитки от подрастващи под наслов "Родителски срещи в бар". Планирано бе срещите да не се провеждат в класната стая, а в бар - мястото, на което децата най-често опитват алкохол за първи път.

От резултатите от проучването на СЗО става ясно, че най-затлъстелите юноши живеят в Румъния, Албания, Хърватия, Гърция и Италия, а най-малко - в Норвегия, Исландия, Ирландия, Холандия и Испания. България попада и в класацията за най-закръглени тийнейджъри заедно с Гърция и Канада. Момчетата са попухкави във всички изследвани страни, въпреки че момичетата по-често се възприемат като дебели.

ДУМА припомня, че преди около 2 години проф. Стефка Петрова, специалист по хранене в Националния център за обществено здраве и анализи, съобщи, че всяко трето българско дете до 7 г. страда от наднормено тегло.

Коментар на стр. 12

БЕЗРАБОТНИТЕ ПРЕЗ 2015 Г. СА 305 100 ДУШИ

През 2015 г. икономически активните лица на възраст 15-64 навършени години са 3,276 млн. души, което е 69,3% от населението в тази възраст. В сравнение с 2014 г. коефициентът на икономическа активност нараства с 0,3 процентни пункта, съобщиха от НСИ. Безработните са 305,1 хил., от които 174,2 хил. са мъже и 130,9 хил. - жени.

Общият брой на заетите е 3,03 млн. души, а заетите във възрастта между 15 и 64 г. са над 2,9 млн. Коефициентът на безработица намалява с 2,3 процентни пункта в сравнение с 2014 г. и достига 9,1%.

Коефициентът на заетост за възрастовата група на 55-64-годишните е 53,0%. В сравнение с 2014 г. той нараства с 3,0 процентни пункта, като увеличението е по-голямо при жените. В същото време коефициентът на безработица намалява повече при мъжете, отколкото при жените.

Продължително безработни (от една или повече години) са 187 хил. души и представляват 61,3% от всички безработни.

Относителният дял на рано напусналите образование и обучение сред 18-24-годишните е 13,4%. Относителният дял на завършилите висше образование от населението на възраст 30-34 г. е 32,1%.

В бюрата по труда са регистрирани 329 610 безработни, което е с 4960 души по-малко от януари, а в сравнение с февруари 2015 г. безработните с 31 566 по-малко, съобщават от Агенцията по заетостта.

През февруари търсенето на работна сила в реалната икономика за втори пореден месец нараства. На първичния пазар в бюрата по труда са заявени 15 152 работни места, като работодателите са обявили 10 693 места. Най-много свободни позиции на първичния пазар в бюрата по труда са заявени от преработващата промишленост (4289 места), от хотелиерството и ресторантьорството (2077 места) и от търговията (1978 места).

ФАНДЪКОВА СПИРА С БРОШУРИ ПАРКИРАНЕТО В ЗЕЛЕНИ ПЛОЩИ

За шеста поредна година инспекторите от Столичния инспекторат чрез брошури ще разясняват на гражданите забранителните разпоредби относно паркирането в зелените площи. Инспекторатът подновява кампанията си "Аз не паркирам в зелените площи". И през тази година ще се поставят кашпи на детските площадки, за да се спре достъпът на автомобили, обясни част от кампанията шефката на Столичния инспекторат Веска Георгиева. В районите "Младост", "Лозенец", "Студентски град", "Красно село" и "Красна поляна" има най-много случаи на неправилно паркиране върху зелени площи. През миналата година са съставени 3046 акта и са наложени 4810 глоби с фиш. Санкциите за паркиране в зелена площ и на детска площадка са съставяне на акт от 50 до 500 лв. или фиш до 50 лв.

ДЕНОНОЩЕН ПАТРУЛ И КАМЕРИ ПРЕД ЦЕНТРАЛНАТА ГАРА В СОФИЯ

Видеонаблюдение и денонощен патрул вече има в подлеза на предгаровия площад на Централна гара. Там е направена и приемна на Второ районно полицейско управление с няколко поста. Възстановено е осветлението на подлеза, обновени са настилки, ремонтирани са два от асансьорите откъм Централната жп гара и бул. "Христо Ботев", които осигуряват достъп за хора с увреждания и за майки с колички. Предстои да бъде извършен ремонт и на асансьора в централната част на площадното пространство, уверяват от общината. В източната част на Централна гара е отделена и многофункционална зала, която може да се използва за различни мероприятия. Отворена е и работи безплатна обществена тоалетна. Частичното обновяване на подлеза на предгаровия площад "Ротонда" започна през 2015 г. Окончателно частичният ремонт ще приключи в края на март. След това се подготвя цялостна реконструкция на предгаровия площад.

Така ще изглежда отвътре приемното здание на Централна жп гара след приключването на мащабния ремонт

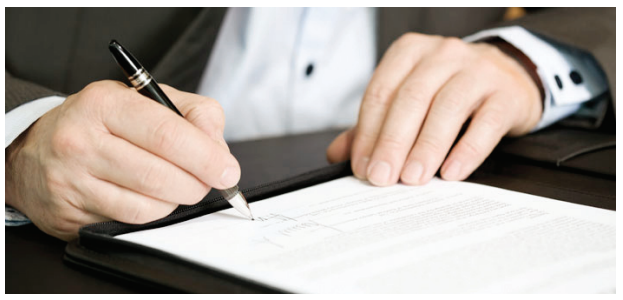
EUR: 1.95583 GBP: 2.49602 ⇩ USD: 1.76058 ⇧ CHF: 1.78549 ⇧

ДУМА

СРЯДА 16 МАРТ 2016

1/3 от потребителските жалби - за транспортни нарушения

Енергетиката, водоснабдяването, съобщителните и финансовите услуги продължават да са обект на недоволство

Една трета от всички жалби, подадени в Европейския потребителски център (ЕПЦ), които са общо над 1000, са свързани с проблеми в сектора на транспорта. Това коментира директорът на институцията Игнат Арсенов, цитиран от Dnes.bg. Поводът е Международният ден на потребителя.

Арсенов споделя, че все повече хора търсят правата си и са подготвени - в подадените жалби се цитират закони, директиви и дори съдебни практики.

Европейският потребителски център е част от мрежа от 30 подобни центрове в ЕС. В него се търсят решения на проблеми между потребители и търговци по доброволен път - тоест с помощта на преговори. ЕПЦ у нас работи към Комисията за защита на потребителите.

Експертите от центъра съветват при проблем потребителите да се обръщат първо към съответния търговец или доставчик на услугата и ако нямат отговор от тях - тогава да сигнализират съответните институции.

Хората трябва да се запознаят освен със своите права, и със своите задължения като потребители, съветва още Арсенов. Особено това се отнася при резервиране на почивка в чужбина, когато не важи правилото, че потребителят може в 14-дневен срок да се откаже от резервацията в хотела си. Важно е хората в такива случаи предварително да се информират дали могат да се откажат, без да плащат неустойки, посочва още експертът.

Като цяло все повече хора търсят правата си, когато имат проблем с търговец или доставчик на услуга, сочат наблюденията на председателя на КЗП Димитър Маргаритов. Пред БНТ той поясни, че броят на жалбите и сигналите в комисията расте непрекъснато в последните години.

Най-чувствителните сектори при взаимоотношенията между потребители и търговци са енергетиката, водоснабдяването, транспортни, съобщителни и финансови услуги. За да бъдат по-бързо решавани спорове в тези сектори, в КЗП са създали т.нар. "помирителни комисии", които работят от началото на годината.

Това е доброволен способ, но производствата са по-бързи от съдебните и са безплатни. Когато се постигне едно такова помирително споразумение, то е по дефиниция, че и двете страни са удовлетворени от крайния резултат, убеден е Маргаритов.

На страницата на КЗП са публикувани примери за нелоялни практики с конкретните имена на търговци, посочи още Маргаритов. Той допълни обаче, че когато се води съдебен спор относно решение на комисията, казусът не се публикува, докато не излезе съдебното решение по него.

С 14% се увеличили пътниците на летище София за година

Статистиката за месеците януари и февруари на столичното летище продължава положителната тенденция, с която приключи изминалата година.

Общият брой на преминалите пътници през двата терминала на летище София е 641 807, което е с 14% повече спрямо същия период на миналата година, съобщиха от летището.

Със 17% са се увеличили пътуващите по редовни международни линии в резултат на откритите през лятото на предходната година нови директни маршрути.

От началото на годината 7045 са кацналите и излетели самолети на летище София, което е увеличение от 10% на годишна база. И тук най-голям ръст - от над 13%, отбелязват международните редовни линии.

Летище София ще посрещне лятното разписание на полетите, което влиза в сила от 27 март 2016 г., с 4 нови директни маршрута до Аликанте, Осло/Торп, Хамбург/Любек и Бирмингам.

Общият брой пътници, летели със самолети от и до България през 2015 г., е 7,463 млн. Това е със 105 хил. пътници повече от 2014 г., изчисли шефът на Асоциацията на българските авиокомпании Светослав Станулов. Все по-малко обаче пътуват с родните авиокомпании - броят на превозените пътници е намалял с 5,2% за година.

МФ потвърди поемането на 2 млрд. евро дълг

България пое близо 2 млрд. евро нов външен дълг от международните пазари, съобщиха от финансовото министерство. За емитиране на български облигации на международните пазари съобщи ден по-рано агенция Ройтерс.

Новият дълг е разпределен в два вида книжа. Емитирани са 7- и 12-годишни облигации, съответно при лихви 2,13 и 3,15%. Стойността на продадените 7-годишни облигации е 1,144 млрд. евро, траншът от 12-годишни облигации е на стойност 850 млн. евро.

По принцип тази седмица трябваше да се проведе род шоу пред инвеститори в големите финансови в центрове, а в петък да бъде проведена емисията. Банките посредници обаче решиха да избързат и да проведат операцията още в началото на седмицата, буквално дни след решението на ЕЦБ да намали още лихвите и да увеличи покупките на облигации от пазарите и непосредствено преди заседанието на Федералния резерв на САЩ, от което също се очакват важни за инвеститорите новини.

Четирите банки, които осъществиха вчерашния аукцион, са BNP Paribas, Citigroup, JP Morgan и UniCredit. Транзакцията е най-мащабната сделка в евро за региона на Централна и Източна Европа, Близкия изток и Африка за тази година до момента и първата емисия на държавен дълг в евро от обявяването на новия пакет от стимулиращи мерки на ЕЦБ от миналата седмица.

Новият дълг ще бъде използван за покриване на бюджетен дефицит, рефинансиране на стари дългове и като буфер във фискалния резерв. В случай че не бъдат използвани през тази година и не се изхарчат за друго, както се случи с 2 млрд. лв. в края на миналата година, парите ще могат да се ползват за погасяване на падежиращите догодина облигации за 950 млн. евро.

Точно преди година (на 19 март 2015) властите в нашата страна емитираха нов външен дълг. Тогава бяха пласирани 7-годишни книжа с падеж на 26 март 2022 година за 1,25 млрд. евро при доходност от 2,179% и годишен лихвен купон от 2%, както и 12-годишни книжа с падеж на 26 март 2027 година за 1,0 млрд. евро при доходност от 2,732% и и годишен лихвен купон от 2,625%.

БАБХ започна ваксинация срещу бяс при дивите хищници

Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) започна първата за тази година ваксинация по въздух срещу бяс при дивите хищници, съобщиха от агенцията. Десет специално оборудвани самолета ще разпръснат над 1 милион примамки, като се избягват населените места и водоемите.

Предвижда се кампанията да протече в рамките на две седмици. Ваксините са с формата на кубче, с размери 2 на 3 на 2 см, и са със специфична миризма, която привлича хищниците. Животните се ваксинират против бяс чрез изяждане на примамката. На един квадратен километър се изхвърлят по 20 примамки, които самолетите пускат от височина 150 метра.

Ветеринарните лекари препоръчват хората да не пипат тези ваксини с незащитени ръце, защото, при нарушена цялост на външната обвивка, примамката може да бъде опасна за тяхното здраве. При контакт е добре да се извърши консултация с лекар. Ваксините не представляват опасност за здравето на останалите диви животни.

Домашните животни е препоръчително да се държат затворени или на повод, за да не приемат примамките, които са предназначени специално за дивите хищници. Ваксинацията е част от програмата за надзор и изкореняване на бяса, разработена от БАБХ.

Земеделието става все по-интересен сектор за банките

Земеделието става все по-интересен сектор за финансиране от банките. Това заяви в рамките на форума "Конкурентно ли е българското земеделие" Илиан Георгиев - изпълнителен директор на Българо-американската кредитна банка.

Преди 10 години основните субекти, които са били финансирани, са били земеделските кооперации, сега вече има повече фирми и частни стопани, т.е. вижда се смяна на формата на бизнеса, посочи Георгиев. За този период са били и много малко банките, с които земеделците са можели да работят. Към момента обаче земеделският сектор е интересен за банките и получава нужното финансиране.

Земеделските кредити в общия обем на фирмените кредити в банковата система са около 5,5%, а приблизително толкова е и делът на земеделския сектор в БВП. Според Георгиев през последния програмен период активно са работили и банките, и институциите, и са били намерени добри механизми, с които се е помогнало за реализацията на голяма част от проектите, които са изоставали заради това, че не са били налице необходимите банкови гаранции за финансирането на тези проекти. Вече 7 - 8 банки работят по-активно с фермерите и покриват всичките им нужди от продукти.

Българските земеделски производители имат нужда от стимулиране на експорта, бе една от констатациите по време на форума. Фермерите очакват законови промени, за да се повиши износът в северните държави, стана ясно още.

Зам.-министърът на земеделието Васил Грудев подчерта, че земеделието е един от секторите, който е изцяло подчинен на външна регулация. В политиката за подпомагане до 2020 г. има заложени приоритетни сектори, заяви Грудев. По думите му досега субсидиите са били структурирани така, че се развиха зърнопроизводството, но сега приоритетни сектори до 2020 г. ще бъдат овощарство, зеленчукопроизводство и животновъдство, както и биоземеделието.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 16 МАРТ 2016

Мая Манолова тръгна и срещу колекторските фирми

Монополистите рекетирали гражданите чрез арбитражните съдилища, омбудсмандът иска законодателни промени

Омбудсманът Мая Манолова ще иска законодателни промени, с които да се спре рекетът и тормозът, които осъществяват върху гражданите колекторските фирми. Това обяви тя в Пловдив, където участва в кръгла маса "Българските потребители в европейски условия", организирана от Сдружението за правна помощ на потребителите по повод Световния ден на потребителя.

По думите на Манолова, този вид рекет се налага от симбиозата монополно дружество - доставчик на обществени услуги, колекторска фирма, Арбитражен съд, като най-драстичната мярка, която трябва да се предприеме, е арбитражните съдилища да спрат да разглеждат потребителски спорове.

Използването на арбитражни съдилища от колекторските фирми е нарушение на правата на потребителите, категорична е Мая Манолова. По думите й, има законова празнота и няма никакъв регламент за това кой може да създава такъв съд, на какви изисквания да отговаря и по какви правила да съди гражданите.

"Става дума за схема, която по един незаконен начин се използва от монополни дружества, доставчици на обществени услуги и фирми за бързи кредити, които продават дългове на колекторските фирми. Те от своя страна си създават арбитражни съдилища, които служат на господаря, който ги е създал. Например един дълг от 30 лева от 2005 г., минавайки през всичките тези инстанции, става 550 лв.", коментира омбудсманът на Република България. Потърпевшите от схемата са огромен брой български граждани, допълни Манолова.

Снимка БГНЕС

Мая Манолова подкара наред монополите и порочните им практики

"По данни през Арбитражния съд за миналата година са образувани 102 000 дела, за сравнение с Административен съд - София, където се гледат под 15 000 дела годишно. Хората в един момент получават обаждане от колекторска фирма със заплаха "плати или ще последват неприятни последствия за теб и за твоите близки". Гражданите звънят за справка в някакъв неизвестен за тях съд, който без да ги уведоми, вече ги е осъдил за някакви суми", допълни още омбудсманът.

По време на кръглата маса "Българските потребители в европейски условия" се сформира работна група с представители на всички потребителски организации, която да внесе исканите законодателни промени.

По-рано омбудсмандът заяви, че Законът за енергетиката противоречи на Закона за защита на потребителите. На практика по сега действащото законодателство и преобладаващата съдебна практика развод с "Топлофикация" е невъзможен, защото се приема, че в момента, в който си купил имот в сграда, която е топлоснабдена, ти си длъжен независимо от твоето желание да плащаш въпросната такса "Сградна инсталация" на "Топлофикация", обясни Манолова.

Същевременно след излизането на европейската директива за защита на потребителите с промени в Закона за защита на потребителите е бил записан текст, който казва, че непоискана услуга не се плаща, т. е. такса "Сградна инсталация" според чл. 62 на Закона за защита на потребителите е незаконна, категорична е Мая Манолова.

Тя уточни, че в Закона за защита на потребителите се казва, че при противоречие между два закона с приоритет се приема този, който в по-голяма степен защитава потребителите. Манолова е сезирала съда за това, като миналата седмица председателят на ВКС излезе с разпореждане за образуване на дело. Даден е 2-месечен срок на всички заинтересовани организации да предоставят становища.

България влезе в списък с потенциални длъжници на „Газпром"

България влиза в списъка на "Газпром" със страните, за които има риск да не заплатят навреме получения руски газ. Това става ясно от доклад на газовия монополист, разпространен от руското издание "Ведомости".

От списъка става ясно, че повечето клиенти на компанията в Европа имат висок кредитен рейтинг, като съответно това намалява възможността да не покрият дълговете си към руския гигант.

Освен страната ни, като рискови се приемат още Гърция, Сърбия и Македония. Техните кредитни рейтинги са били намалени, поради което се увеличава опасността да забавят плащанията си към "Газпром". От руската компания обаче са отказали да коментират твърденията в доклада.

През 2015 г. "Газпром" е доставил на Европа общо 158,56 млрд. куб. метра природен газ, включително и 5,8 млрд. кубика за България, Гърция, Сърбия и Македония. При средна цена за деветмесечието на миналата година от 252,1 долара за 1000 куб. метра това означава, че четирите държави са получили газ за около 1,5 млрд. долара.

Руското издание отбелязва, че към момента нито България, нито Гърция са бавили плащанията. В същото време обаче гръцката DEPA иска да предоговори формулата, по която се образува цената на руския газ, който купува. Искането е тарифата да бъде обвързана с котировките на спотовите сделки със суровината по европейските борси, а не със стойностите на петрола, което се използва за формулата, по която плаща и България.

СОФИЯ ВДИГА ТРОЙНО ТАКСАТА ЗА РЕГИСТРАЦИЯ НА ТАКСИТА

Тройно по-висока такса ще плащат за регистрация шофьорите на таксита в София. Вместо досегашните 50 лв. услугата вече ще струва 150 лв. за автомобил.

Документът обаче ще важи не една година, а три. Това става ясно от промени в наредбата за общинските такси и услуги, която е качена на сайта на Столичния общински съвет.

В проекта се посочва, че мотивите за промяната са новите правила в Закона за автомобилните превози, с които се въвежда минимален срок на разрешенията от 3 г. Записано е, че последната актуализация на цените на услугата е от 2008 г., а е въведен нов софтуер, допълнителна защита на документите срещу фалшификация, и част от стоянките заемат места в синята и зелената зона, за които гражданите плащат престой за паркиране, а такситата ги ползват безплатно.

Променят се и цените за издаване на дубликат на разрешението, холограмен стикер и 2 светлоотразителни идентификационни номера за таксиметров превоз. Вместо 30 лв., за услугата вече ще се плащат 90 лв. С нови цени ще е и издаването само на дубликат на разрешението - за първо издаване ще се плаща 60 лв., за второ - 120 лв., и за трето - 150 лв.

По данни на Столичната община в София има регистрирани около 6000 таксита.

В „Козлодуй" опровергаха нападки срещу ядрените реактори

Ръководството на АЕЦ "Козлодуй" опровергава публикации в европейски медии, че ядрените реактори в българската АЕЦ "Козлодуй" са сред най-опасните в ЕС, и че според доклад от 2013 г. на Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) са установени "многобройни проблеми" с "липсата на план за действие в аварийни ситуации и за обучение на персонала". Това се казва в съобщение на атомната централа, изпратено до медиите.

В него се посочва, че Международната агенция за атомна енергия е провела мисия за преглед на експлоатационната безопасност в АЕЦ "Козлодуй" в периода от 26 ноември - 13 декември 2012 г., по покана на правителството на България.

"Екипът от международни експерти оцени много високо действията, предприети от "АЕЦ Козлодуй" ЕАД, и ефективността от тяхното изпълнение. Резултатите от последващата проверка потвърдиха, че експлоатационните практики на централата съответстват както на изискванията на стандартите по безопасност на МААЕ, така и на най-добрите международни практики. Нещо повече - екипът на Международната агенция констатира 9 добри практики в българската атомна централа, които да бъдат споделени с международната ядрена общност, като две от тях са именно в областите "Аварийно планиране и готовност" и "Обучение и квалификация". Това е признание за отличната подготовка на персонала на централата и за високото ниво на аварийната готовност в АЕЦ "Козлодуй", се казва в съобщението на централата.

РАЗГОВОРИТЕ ЗА КРЕДИТ ЗА БЕХ ЩЕ ПРИКЛЮЧАТ ДО ДЕСЕТ ДНИ

До десет дни ще приключат разговорите между Българския енергиен холдинг (БЕХ) и консорциума от банки, които да отпуснат кредит до 650 милиона евро. Това заяви министърът на енергетиката Теменужка Петкова. Целта на заема е със средствата Националната електрическа компания (НЕК) да погаси дълговете си от над 1 милиард лева към двете американски централи от комплекса "Марица изток".

Петкова каза още, че срокът, в който трябва да бъде извършено разплащането, е бил отново удължен заради водените преговори с банките. В момента се договарят клаузите от договора.

"Ако можем да постигнем подобрение на офертата, която е дала банката, ще го направим. Полагаме всички усилия да можем да постигнем определено подобрение, но смятам, че параметрите, които са дадени, са съвсем в рамките на нормалното и мисля, че ще бъде успешна цялата процедура", каза още Петкова. Тя каза още, че критериите, по които ще се определя кои българи имат нужда от енергийни помощи, ще бъдат готови в началото на следващия месец. Този и други въпроси ще бъдат обсъдени на среща с представители на главна дирекция "Енергетика" на ЕК. "Работим и с колегите от Министерството на труда и социалната политика. Имаме все още неща, които трябва да бъдат изяснени", допълни Петкова.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 16 МАРТ 2016

Кипър може да блокира сделката с Турция

Снимка БГНЕС

Кипър няма да се съгласи на споразумението между ЕС и Турция, ако Анкара не направи отстъпки в спора за разделения остров, заяви президентът на страната Никос Анастасиадис

Никозия настоява за отстъпки от Анкара в спора за разделения остров

Кипър няма да приеме миграционната сделка между ЕС и Турция и е против отварянето на нови глави от преговорите за прием на Анкара в съюза. Това заяви президентът Никос Анастасиадис след срещата си с председателя на Европейския съвет Доналд Туск в Никозия. "Кипър не възнамерява да даде съгласието си за отварянето на нови глави, ако Турция не изпълнява своите задължения", заяви Анастасиадис, цитиран от АФП.

Кипър няма да се съгласи на споразумението, ако Анкара не направи отстъпки в спора за разделения остров. Припомняме, че Турция е единствената страна, която признава независимостта на Северен Кипър, след като през 1983 г. кипърските турци обявиха територията за независима от доминираната от кипърски гърци република на острова в Средиземно море.

Туск от своя страна заяви, че сделката с Турция за ограничаване на мигрантския поток към Европа трябва да бъде "узаконена", в който случай позицията на Кипър представлява проблем. Република Кипър е член на Европейския съюз и като такъв има равен глас в Европейския съвет.

На 7 март на среща в Брюксел ЕС се споразумя с Анкара за основните принципи за борба с миграционната криза. Страните уговориха всички незаконни мигранти, пристигащи в Гърция, да бъдат връщани обратно в Турция, и се съгласиха за ускоряване на план за либерализиране на визовия режим. Очаква се споразумението да бъде одобрено на срещата на европейските лидери в края на седмицата.

В същото време Македония върна на Гърция около 600 мигранти, които прекосиха границата. Мигрантите, блокирани край Идомени, търсят алтернативни маршрути към вътрешността на Европа, след като бе затворен т.нар. "Балкански маршрут".

"Балканският маршрут" е окончателно затворен за мигранти", призна за първи път премиерът на Гърция Алексис Ципрас. "Едностранните действия на страните по "Балканския маршрут" не бяха предприети случайно. Смятаме, че няма никакъв шанс тези, които затвориха маршрута, да го отворят отново", заяви министър-председателят.

Ципрас призова бежанците и мигрантите да се откажат от опитите да останат в Идомени, край гръцко-македонската граница, защото по този начин рискуват живота си. "Искаме те да се преместят в приемните центрове , които бяха създадени от гръцкото правителство специално за тях. Там в човешки условия заедно ще работим за тяхното легално прехвърляне в Европа", каза още Ципрас.

Според данни на Международната организация по миграция от началото на 2015 г. Гърция е приела 996 855, пристигащи по море. "Прагът от един милион ще бъде достигнат тази седмица", заяви говорителят на организацията. Според него приблизително 13 хил. мигранти и бежанци са вече на границата с Македония и около 2000 се намират на 20 км от границата.

За опита на бежанците да преминат нелегално гръцко-македонската граница ръководителят на австрийската дипломация пък Себастиян Курц обвини лицата, които разпространяват лъжливи информации, че е възможно това да стане. "Много е важно бежанците да бъдат преместени в местата, които са налице. Не е възможно в Гърция, и в която и да е друга европейска страна, местата за настаняване да стоят празни, а хората в Идомени да стоят в блатото", каза още Курц.

"Нашата основна задача в момента е да предотвратим създаването на алтернативен маршрут за мигранти и бежанци след закриването на "Балканския маршрут", заяви пък австрийският министър на вътрешните работи Йохана Микл-Лайтнер и уточни, че се взимат мерки и за границата с Италия.

ЕС прие нова политика спрямо Русия

Външните министри на ЕС "единодушно приеха пет принципа за изграждане на отношенията с Русия". Това обяви европейският комисар по външната политика Федерика Могерини.

Първият принцип е "пълната реализация на споразуменията от Минск като ключов момент в нашите отношения". ЕС освен това ще се придържа към политиката на непризнаване на незаконното анексиране на Крим от Русия.

Вторият принцип е "задълбочаване на отношенията с нашите източни партньори и други съседи", които са традиционна сфера на руското влияние.

Третият принцип е засилване на устойчивостта на ЕС, по-специално в "енергийната сигурност, хибридните заплахи и стратегическите комуникации".

Четвъртият принцип е "необходимостта от сътрудничество с Русия по международните въпроси, включително за Иран, Сирия, Близкия изток, а също миграцията, борбата с тероризма, климатичните промени и по други сфери от интерес за ЕС", поясни Могерини.

Последният принцип е подкрепа за гражданското общество в Русия и връзките му с ЕС.

Могерини добави, че икономическите санкции срещу Кремъл няма да бъдат подновявани автоматично, а след внимателно проучване и обсъждане на ниво посланици, министри и държавни глави.

Орбан: В Европа нямаме право да кажем истината

Европа днес не е свободна. Ние нямаме право да кажем на глас, че Европа е застрашена от мигрантска инвазия. Това заяви унгарският премиер Виктор Орбан в Будапеща по време на празненствата по повод Националния празник на страната.

"Днес, 168 години след като европейските народи се бориха за свободата си, Европа - нашият общоевропейски дом, не е свободен", каза Орбан на тържеството по повод годишнината от революцията от 1848-49 г.

Според него "Европа днес не е свободна, защото свободата означава да се казва истината, а в днешна Европа е забранено да се казва истината". "Ние нямаме право да кажем, че Европа е застрашена от огромна маса мигранти, които внасят тероризъм и престъпност в нашия континент. Нещо повече, европейците нямат право да кажат, че мигрантската вълна не е случайна, а нещо много отдавна планирано и че става въпрос за контролирана акция", каза още Виктор Орбан.

Унгарският министър-председател смята, че в Брюксел са прекалено ангажирани с разпределението на чужденците из цяла Европа. Европейците обаче лека полека се събуждат и осъзнават, че тяхното бъдеще е поставено под въпрос, каза още унгарският премиер.

кратки

Испания протестира срещу споразумението ЕС-Турция

Днес в 52 испански града ще се проведат протести срещу "незаконното и аморално" предварително споразумение на Евросъюза с Турция, предаде агенция ЕФЕ. В проявата са ангажирани 120 политически партии, обществени организации и профсъюзи, които призоваха испанците да участват в демонстрациите. Основната демонстрация ще се състои на столичния площад "Пуерта дел Сол".

Кюрдски лидер заплаши Анкара с възмездие

Кемир Баик, един от лидерите на ПКК, предупреди Турция да очаква отмъщение за кръвопролитните сблъсъци, подновили се с провала на крехкото примирие, съобщи в. "Ал Ахрам". Баик заяви, че властите трябва да "очакват сражения навсякъде" и посочи правото на кюрдите да предприемат всякакви действия. "Турците ограбиха и изгориха всичко, което можаха в кюрдските градове с наложен полицейски час. И сега нашият народ е изпълнен с желание за възмездие и това е нова ера в народната борба", каза Баик в интервю, взето в планините Кандил.

Отхвърлиха проект за оставката на Яценюк

Комисията за правилника и организацията на работата на Върховната рада на Украйна отхвърли проекта за постановление за оставка на премиера Арсений Яценюк, защото той не отговаря на конституцията и законите на Украйна, предаде агенция УНН. В решението се отбелязва, че документът нарушава конституцията на страната, Закона за Министерски съвет и правилника на парламента. Депутати отбелязват, че след като Радата не е гласувала за оставката на премиера, то тя не може да стане факт.

Стрелба срещу полицаи в Брюксел

В белгийската столица Брюксел е имало стрелба във вторник срещу служители на полицията, които провеждали операция във връзка с терористичните нападения в Париж на 13 ноември, съобщи пред АФП говорителят на федералната прокуратура. Претърсването в южното предградие Форест е било свързано с разследването и търсенето на екстремисти от "Ислямска държава". При стрелбата е бил леко ранен един полицай. Издирват се двама, заподозрени във връзка с инцидента.

Литва връща задължителната военна служба

Държавният съвет по отбраната на Литва одобри връщането на военната повинност, съобщиха местни медии. При това наборници ще бъдат призовавани ежегодно, а не на всеки пет години, както беше планирано порано във Вилнюс. Увеличен е и броят на младежите, които ще бъдат набирани за задължителна служба във въоръжените сили на балтийската страна: годишно ще бъдат привиквани по 4000 млади мъже, вместо досегашните 3500.

www.duma.bg
ДУМА
СРЯДА 16 МАРТ 2016

Русия се изтегля от Сирия

Руската дипломация да се активизира още повече в организирането на мирния процес в страната, нареди Владимир Путин

Русия започна да изтегля военната си техника от Сирия. Това съобщи във вторник руското Министерство на отбраната часове след като президентът Владимир Путин обяви, че изтегля от Сирия основната част от руския военен контингент, предаде Франс прес.

Руската държавна "Россия 24 ТВ" показа кадри, на които се вижда как персоналът в базата Хмеймим товари техника и сандъци на борда на тежък транспортен самолет Ил 76, предаде Ройтерс.

"Смятам, че задачите, поставени пред Министерството на отбраната, са изпълнени като цяло. Затова заповядвам да започне изтеглянето на основната част от нашата военна групировка от Сирийската арабска република", заяви в понеделник президентът на Русия на среща с министрите на отбраната Сергей Шойгу и на външните работи Сергей Лавров.

Путин добави, че руските военни пунктове в Тартус и в базата Хмеймим трябва да продължат работата си. Русия ще запази в Сирия пункта за осигуряване на въздушните полети, чиято цел е да контролират спазването на примирието.

Русия започна въздушната си кампания в подкрепа на войските на сирийския президент Башар Асад в борбата им срещу "Ислямска държава "миналия септември.

За взетото решение Путин е уведомил сирийския президент Башар Асад, който е изразил дълбока благодарност за помощта на Русия в борбата срещу тероризма и за хуманитарното й съдействие. По време на телефонния разговор двамата президенти изразиха общото мнение, че за постигане на примирието е "способствало рязкото намаляване на кръвопролитията в страната, подобряването на хуманитарната обстановка", гласи съобщението на Кремъл. От президентската администрация посочиха също, че в резултат на тези действия бяха създадени условия за началото на процеса на мирно регулиране под егидата на ООН.

"Лидерите отбелязаха, че действията на руските въоръжени сили позволиха коренно да се промени ситуацията в борбата срещу терористите, да се дезорганизира инфраструктурата на екстремистите, да им се нанесат значителни загуби", се казва още в съобщението.

Сирийският лидер подчерта готовност за по-бързо утвърждаване на политическия процес в страната. Говорителят на Кремъл Дмитрий Песков уточни, че по време на разговора не е обсъждана съдбата на Асад.

На срещата Владимир Путин нареди на Сергей Лавров да активизира още повече руската дипломация в организирането на мирния процес в Сирия. "Държа Министерството на външните работи да интензифицира участието на Руската федерация в организирането на мирния процес за разрешаването на сирийския проблем", подчерта Путин.

На свой ред Сергей Лавров докладва на президента, че операцията на руските сили в Сирия е съдействала за създаването на условия за политически процес в страната. Военният министър Сергей Шойгу докладва, че руските части са унищожили над 2000 бойци, родом от Русия. Сред тях са и 17 полеви командири на джихадистите.

Въоръжените сили на Русия изиграха и продължават да играят благородна роля в борбата с тероризма. Това се казва в разпространена от информационната агенция САНА декларация на командването на въоръжените сили на Сирия.

По-късно президентът на САЩ Барак Обама и руският му колега Владимир Путин проведоха телефонен разговор, в който обсъдиха решението на Русия, гласи съобщение на Кремъл. В него се подчертава, че "това несъмнено ще послужи като добър сигнал за всички враждуващи страни и ще създаде условия за началото на реален мирен процес". Руският държавен глава е отбелязал важността на плътната координация в усилията на руските и американските представители по въпроса за постигането на решение за Сирия.

Изтеглянето на Въздушно-космическите сили на Руската федерация може да окаже положително въздействие върху ситуацията в Сирия при осъществяването на процеса по предаване на властта там. Това междувременно заяви британският външен министър Филип Хамънд. Членовете на Съвета за сигурност на ООН са се отнесли позитивно към решението на Русия да започне изтеглянето на основната част от своите сили от Сирия, заяви председателстващият съвета, анголският дипломат Исмаел Гаспар Мартинс. Министрите на външните работи на Австралия и Иран приветстваха руското решение на съвместна пресконференция в Канбера. Според Китай пък решението на Русия ще се отрази положително на преговорите за уреждане на сирийския проблем, заяви говорителят на външното министерство в Пекин Лу Кан.

Коментар на стр. 12

МОСКВА ПООЩРЯВА ПОЛИТИЧЕСКОТО УРЕЖДАНЕ НА КОНФЛИКТА

Изтеглянето на руските части от Сирия се обяснява с волята на Москва да поощрява политическото уреждане на конфликта, заяви постоянният руски представител в ООН Виталий Чуркин. "Ние сме на политическа вълна, на вълна спиране на враждебните действия", каза той, като добави, че руското присъствие вече ще се концентрира основно върху контрола на спазването на примирието в Сирия. Чуркин не изключи страната му да продължи с удари върху джихадистки групировки. "Международните усилия за борба срещу тероризма ще продължат", заяви той.

Снимка БГНЕС

Руското Министерство на отбраната разпространи снимка, показваща церемонията по посрещането на първата група от руски бомбардировачи Су-34 и военни, завърнали се от Сирия

НЕОЧАКВАНО РЕШЕНИЕ

Решението на президента на Русия Владимир Путин за изтегляне на основната част от руските военни части от Сирия бе неочаквано за политиците във Вашингтон, които не можаха да прогнозират подобно развитие на събитията. Така "Файненшъл таймс" коментира новината за изтеглянето на Русия от Сирия. В Държавния департамент отказаха коментар, заявявайки само, че ръководителят на американската дипломация Джон Кери последно е разговарял с руския външен министър Сергей Лавров в четвъртък. "От началото на годината авиоударите на Русия помогнаха на сирийското правителство да преобърне хода на войната и да си върне значителна територия", пише вестникът. Според него военните операции са станали възможност за Русия отново да утвърди своя статут на държава с право на глас в световните събития далеч извън нейните държавни граници. "Критиците на политиката на президента Барак Обама в Сирия твърдят, че пасивността на Вашингтон е създала стратегически вакуум, който е запълнен от руснаците", пише още "Файненшъл таймс".

Си Ен Ен пък коментира, че обявеното изтегляне, случващо се в момент на възобновени мирни преговори, е сигнал от страна на Путин към Сирия и другите страни в региона да търсят политическо решение.

ООН: Западът трябва да приеме 480 хил. сирийци

Заадъхващите се съседи на Сирия трябва да бъдат разтоварени чрез осигуряването на 480 хил. места за сирийски бежанци през следващите няколко години. Това заяви в понеделник вечер върховният комисар на ООН за бежанците Филипо Гранди, цитиран от ДПА. "Трагедия с такива размери изисква солидарност, която да не се свежда само до финансиране", каза комисарят на петата годишнина от началото на сирийския конфликт.

Наброяващите 898 хил. сирийци, които кандидатстваха за убежище на Стария континент между март 2011 г. и декември 2015 г., предизвикаха политическа криза в Европа, тъй като много страни затвориха границите си или отказаха да приемат бежанците, отбелязва ДПА. Същевременно Египет, Ирак, Йордания, Ливан, Турция и северноафриканските страни са приели 4,8 млн. сирийци.

"Напрежението, под което това е поставило обществените услуги и финансите им, накара съседите на Сирия да затегнат режима по границите си. В резултат хиляди хора в уязвимо положение са заклещени в Сирия, без да могат да я напуснат", отбеляза Гранди. "През февруари страните донори обещаха 5,9 млрд. долара помощ за сирийците, които търпят страдания в опустошената от войната страна, както и за тези, които са избягали от нея. Но е необходимо още", заяви Гранди. "Казано просто, имаме нужда повече страни да споделят товара, като приемат по-голям дял от бежанците от най-голямата криза с разселване на хора за последните около 30 години. Правителствата по света са обещали дотук 170 хил. места за сирийци", добави той.

Върховният комисариат на ООН за бежанците (ВКБООН) сега се надява този брой да се увеличи до поне 10% от сирийските бежанци, които в момента живеят в съседните страни, и свързва надеждите си с международната конференция по въпросите на разселването на бежанци на 30 март в Женева. ВКБООН иска страните да отворят легални канали за миграция, така че бежанците да не се налага повече да предприемат опасни пътувания, включващи плавания през Средиземно море и каналджии. Целта от 480 хил. места може да бъде постигната чрез осигуряването на места за постоянно разселване, заетост и визи за учащи, както и чрез събирания на семейства, каза пред ДПА говорителка на комисариата.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 16 МАРТ 2016

Как Рияд обърна срещу себе си своето оръжие

Дали някога е имало петролна държава толкова задлъжняла във вътрешен план и толкова разпростряла се в международен

Андрю Скот КУПЪР

The New York Times

През последния половин век световната икономика беше заложник само на една страна - Кралство Саудитска Арабия. Огромните петролни запаси и неизползваните ресурси позволиха на кралството да играе извънредно голяма роля на люшкащ се производител, който по своя воля запълва или изтощава световната система.

Петролното ембарго през 1973-1974 г. беше първата демонстрация, че Къщата на Сауд иска да милитаризира петролните пазари. През октомври 1973 г. коалиция от арабски страни, водена от Саудитска Арабия, прекрати доставките на петрол в знак на отмъщение за американската подкрепа за Израел по време на войната Йом Кипур. Цената на барел петрол бързо нарасна четирикратно; шокът върху зависимите от петрол икономики на западния свят доведе до рязко повишаване на жизнените разходи, масова безработица и растящо социално недоволство.

"Ако аз бях президент, щях да кажа да арабите да складират петрола си. Само че президентът Ричард Никсън не беше в състояние да диктува на саудитците", казал държавният секретар Хенри Кисинджър на своя заместник Брент Скаукрофт..

На Запад ние до голяма степен сме забравили уроците от 1974 г., в някаква степен и защото икономиките ни се промениха и са по-малко уязвими, но основно, защото ние не сме основната цел на саудитците. Предвижданията, че производството на петрол в света е достигнало своя пик, осигуряващ постоянно високи цени, никога не се изпълниха. Днешните петролни кризи се определят помалко от плаваща цена на суровия петрол, отколкото от регионалната политика с петрола. Войните на петрола на XXI век са в ход.

През последните години саудитците дадоха ясно да се разбере, че гледат на петролните пазари като на фронтова линия на битката на кралството с мнозинство от мюсюлмани сунити срещу своя доминиран от шиитите противник - Иран. Тяхната предпочитана

тактика на „наводняване"

изпомпването на излишъка от петрол на пазара, е равносилна на война с икономически средства; търговският еквивалент на хвърляне на бомба срещу противника.

През 2006 г. Науаф Обайд, саудитски съветник по сигурността, предупреди, че Рияд е подготвил понижаване на целите, за да "удуши" икономиката на Иран. Две години по-късно саудитците направиха точно това, с цел да бъде възпрепятствана способността на Техеран за подкрепя шиитските милиции в Ирак, Ливан и другаде. После през 2011 г. принц Турки ал-Файсал, бившият шеф на саудитското разузнаване, каза пред представители на НАТО, че Рияд е готов да наводни пазарите, за да предизвика недоволство в Иран. Три години по-късно саудитците отново удариха със завъртане на кранчето. Но този път те прекалиха. Когато саудитските представители направиха крачката си през пролетта на 2014 г., възползвайки се от вече пренаситен пазар, те без съмнение се надяваха, че по-ниските цени ще подбият американската шистова индустрия, която оспорва господстващото положение на кралството на пазара. Но тяхната основна цел беше да направят труден живота на Техеран: "Иран ще бъде подложен на безпрецедентен икономически и финансов натиск, докато се опитва да поддържа икономиката си, вече очукана от международните санкции", допълни Обайд.

Произвеждащите петрол страни, особено такива като Русия, с относително недиференцирани икономики, базират бюджетите си на цени на петрола, които да не падат под определена граница. Ако цените се плъзнат под този праг, се задава финансов срив. Саудитците очакваха резкия спад на цените на петрола не само да нанесе ущърб на американската фракингова индустрия, но също така да се отрази негативно върху икономиките на Иран и Русия. Това впоследствие ще намали способността им да подкрепят съюзници и наместници, особено в Ирак и Сирия.

В миналото тактиката беше брутално ефективна. Това беше мрачният сценарий, пред който се изправи иранският шах през 1977 г., когато саудитците наводниха пазара, за да овладеят влиянието на Иран. Наливането на петрол на световния пазар не беше единствената причина за иранската революция, но определено беше фактор: управлението на шаха беше дестабилизирано, когато аятолах Рухола Хомейни предприе своята офанзива за подменяне на прозападната монархия с теократична държава. В този смисъл петролните пазари помогнаха за

възхода на политическия ислям

Цената на петрола също така помогна и за края на Студената война, защото като днешна Русия комунистическата суперсила беше световен енергиен производител, силно зависим от приходите от петрол и газ. През 1985-1986 г. решението на саудитците да залеят пазара - за което някои вярват, че е било окуражено от администрацията на Рейгън - доведе до срив на цените, което запрати съветската икономика в остра финансова депресия.

"Графикът на разпадането на Съветския съюз може да бъде проследен до 13 септември 1985 г. ", пише руският икономист Егор Гайдар. "На тази дата шейх Ахмед Заки Ямани, министърът на петрола на Саудитска Арабия, заяви, че монархията е решила да промени радикално своята петролна политика."

Днес в Русия половината от приходите на държавата идват от петрол и газ. Дори ако петролът възстанови цена от 40 долара за барел през тази година цената на два пъти пада под 30 долара - тази снижена цена все още създава "опасен сценарий" според Михаил Дмитриев, бивш заместник-министър на икономиката в Русия. Инфлацията в Русия достигна двуцифрен израз миналата година; суверенният фонд, който спасява финансово закъсали руски компании, е изчерпан; закриването на фабрики предизвиква безпокойство сред работниците.

За нещастие на президента Владимир Путин фискалната криза на Русия съвпадна с неговите военни интервенции в източната част на Украйна и Сирия. Ако руската икономика се влошава и Путин се чувства притиснат в ъгъла, той може да потърси начини да се разсейва руският народ с повече провокиране на краткосрочна подкрепа, както и да предизвика паника в петролните пазари за доставки и с повишаване на цените.

Шок от бъдещето вече сполетя производителите на петрол като Венецуела, чиято икономика беше изкормена от загубените приходи от петрол, който съставлява 95% от нейните приходи от износ. С инфлация, предсказана от Международния валутен фонд да достигне 720% тази година, Венецуела се превърна във финансово зомбирана държава - грубо напомняне за това какво може да се случи в страни, които разчитат толкова силно на нестабилната цена на една стока. Президентът Николас Мадуро е в ръцете на пазарите, което всеки ден бута неговия олюляващ се режим към пропастта.

Друг производител на петрол, Нигерия, свършва парите поради накуцващата кампания на президента Мухаму Бухари срещу ислямистките бунтовници от "Боко Харам" в североизточните райони на страната. Спадът на цените на петрола разтърси и Централна Азия, където Азербайджан и Казахстан проявиха интерес към спешно финансово подпомагане от МВФ и други кредитори.

В Близкия изток ограничаването на приходите от петрол ограничиха способността на Ирак да води война срещу "Ислямска държава". Производителите на петрол от Персийския залив като Катар и Обединените арабски емирства оцениха общите си загубите си при продажбите на петрол през миналата година на 360 млрд. долара. Такива големи дупки в бюджета предизвикват проблеми с поддържането на порядъка у дома в момент на водене на войни в Сирия и Йемен, и поставят във финансови затруднения съюзници като Египет.

И тогава следва самата Саудитска Арабия

Всички доказателства сочат, че саудитски официални лица никога не са очаквали цената на петрола да падне под 60 долара за барел. Но освен това те никога не се очаквали да загубят възможностите си за влияние като производител в рамките на Организацията на страните износителки на петрол (ОПЕК). Въпреки пожелателните изказвания от саудитски министри, усилията на кралството миналия месец за сделка с Русия, Венецуела и Катар за ограничаване предлагането и повишаване на цените се сринаха.

МВФ предупреди, че ако правителствените разходи не се урегулират, саудитците ще банкрутират към 2020 г. Изведнъж световната резервна банка на черно злато започна да се стреми да заеме милиарди долари от чуждестранни кредитори. Отговорът на крал Салман беше да обещае строги икономии, по-високи данъци и съкращения на субсидиите за хора, които са свикнали с държавната щедрост и подаяния. Това поставя въпроси за вътрешната сплотеност в кралството - в момент, когато кралят реши да поеме бремето на регионалната сигурност в Близкия изток, водейки война на два фронта. Дали някога е имало петролна държава толкова задлъжняла във вътрешен план и толкова разпростряла се в международен?

Междувременно със сключването на историческото ядрено споразумение Иран излиза изпод товара на икономическите санкции. Няма да е загуба за Рияд, че това добавя още един производител на петрол на световния пазар, когото саудитците вече не могат да контролират.

Нестабилността и икономическа мизерия за по-малките държави-производителки на петрол като Нигерия и Азербайджан изглежда ще продължи. Но това са съпътстващи щети. Истинската история е как саудитците са били наранени от собственото си оръжие.

Андрю Скот Купър е автор на книгите "Петролните кралства: Как САЩ, Иран и Саудитска Арабия промениха баланса на силите в Близкия изток" и предстоящата да излезе "Срутването на рая: Пахлави и последните дни на имперски Иран"

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 16 МАРТ 2016

Проф. РУМЕН ГЕЧЕВ:

ГЕРБ обещаваше разцвет на общините, сега иска да ги закрива

Опитват се със закон да дадат на финансовия министър султански права, каквито няма в Европа, за да помага на „правилните" кметове с наши пари, алармира левият депутат

Интервю на
Мая ЙОВАНОВСКА

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Проф. Гечев, медии писаха, че шефът на бюджетната комисия Менда Стоянова е заявила, че общините с големи финансови проблеми и почти изцяло зависещи от централния бюджет е по-добре да се закриват, отколкото да се прави опит за финансовото им оздравяване. Както и закъсалите общини да бъдат прикрепени към други. Това не е ли абсурдно?

- Вероятно имате предвид реакциите около започналите обсъждания на предложеният ЗИД "Публични финанси", предложен наскоро от правителството. Министерството на финансите си позволи да го внесе за обсъждане в Комисията по бюджет и финанси без никакви данни и без никакви разчети за финансовото състояние на общините. От БСП ЛЯВА БЪЛГАРИЯ изрично настояхме за предоставянето на такава информация като условие за продължаване на работата по този проектозакон. Сега разбираме защо беше "спестена" първоначално тази информация - болшинството от общините се намират във финансова безизходица и трупат огромни дългове. Десетки общини в икономически слабо развитите региони на страната разчитат почти изцяло на средства от държавния бюджет, просто защото няма кой да плаща местни данъци и такси. Но нито е законно, нито е смислено евентуално решение на проблема чрез закриване на общини. Няма как да стане и чрез обединяването на губещи и негубещи общини, защото резултатът може да бъде потопяване и на финансово жизнеспособни общини. Нали управляващите от ГЕРБ спечелиха местните избори с гръмки обещания за стабилизиране и разцвет на общините? Сега пък щели да ги закриват. Нека първо да обяснят на избирателите защо ги излъгаха само преди няколко месеца?

В началото на годината сме, а вече има сериозни проблеми в някои общини, например на Велинград бяха запорирани сметките, а за около 20-30 общини се твърди, че са в тежко финансово положение. На какво се дължи това и доколко основателно е обвинението на Владислав Горанов, че за това са виновни старите кметове? Не е ли това измиване на ръцете?

- Трябва да направим едно важно уточнение. Над 60%, т.е. болшинството общини са в тежко финансово състояние, не са само 20-30. По-скоро това болшинство се дели на две части: едната част са общини, които трупат огромни дефицити, но успяват да маскират процесите с тегленото на заеми и да свързват засега двата края. Другата част нямат такава възможност и трупат дефицити и дългове под формата на неразплатени задължения. Като не могат да разчитат на нови заеми, техните сметки се запорират, защото неразплатените задължения теглят към фалит десетки доставчици на стоки и услуги. Ето ви някои твърде стряскащи данни, предоставени от Министерството на финансите: в челната петица по размер на натрупаните дългове към 31.12.2015 г. са все общини "отличници", управлявани по два и повече мандата от ГЕРБ, в това число София - 571 млн. лв., Варна - 80 млн. лв., Пловдив - 35 млн. лв., Бургас - 33 млн. лв., и Созопол - 25 млн. лв. Тук дълговата спирала е очевидна и управлението е на принципа "след мен и потоп". Няма как да се измиват ръце с минали управления, след като най-затъналите в заеми общини се управляват от кметове на ГЕРБ. Разбира се, сред общините с тежко финансово състояние има и такива, управлявани от опозиционни партии. Но фактите са достатъчно убедителни. Ето, пак по данните на МФ, просрочените плащания по задължения на общините през 2013 г. са били 171 млн. лв., през 2014 г. намаляват до 159 млн. лв., а през последната 2015 г. отново се връщат на траекторията на "растежа" с нива от 185 млн. лв. Но сега въпросът е не как този или онзи да си измива ръцете, а да се търсят конкретни решения за финансово стабилизиране на общините с помощта на държавата.

Но тези данни не означават ли, че тежкото финансово състояние на общините може да завлече към дъното цялата икономика?

- Означава, разбира се. Не може да има стабилно и просперищащо национално стопанство, ако повечето общини са във фактически фалит. И обратното. Общините в тежко състояние няма как да излязат от капана без помощта на държавата и без подобряване на общите икономически условия за развитие. Ето, пак от данните на МФ се вижда, че общият натрупан дълг на общините до 31.12.2015 г. е 1 млрд. и 270 млн. лв. Към това по правило следва да прибавим и финансовите гаранции, поети от общините, с което сумата набъбва до близо 2 млрд. лв. Както се казва, "камбаните бият", защото това е повече от годишния бюджетен дефицит на българската държава. Тази дългова спирала ни завлича към рисковете на финансовите пирамиди, защото за някои общини, разчитащи на нови дългове, може скоро да се окаже, че няма желаещи за такова рисково финансиране.

Добре, но в този проектозакон управляващите не предлагат ли решения на проблемите, или смятате, че има подводни камъни в това предложение? Например не се ли съсредоточава прекалена власт в ръцете на финансовия министър и не е ли това стъпка в посока на още повече централизация на общините?

- По същество се предлага крайна финансова централизация в управлението на общините. Дават се изключително големи права на министъра на финансите, който по свое лично усмотрение може например да предоставя или да не предоставя безлихвен заем на закъсалите общини. Но като казваме "безлихвен заем", нека да уточним, че той ще е безлихвен за ощастливената община, но все пак лихвите са за сметка на държавния бюджет. С други думи, дадена община забърква финансова каша, а всички плащаме. И още, пак еднолично финансовият министър ще може да предлага на правителството някои от тези безлихвени заеми да бъдат напълно опрощавани, т.е. не само лихвите, но и главницата по този заем се поема от всички данъкоплатци. Е, такива изключителни, султански права няма нито един министър на финансите в Европа. Едва ли има такива права и в Африка. По същество управляващите предлагат антипазарно решение на проблема. Те ще награждават лошо управляваните общини с безлихвени и даже опрощавани заеми, а успешните общини ще трябва да си осигуряват финансови средства при пазарни условия. Ами кои ще са тогава тези кметове-наивници, които ще изберат трудния и трънлив пазарен път? Има нещо напълно сбъркано в предлаганите поправки на закона. И не само ние от БСП мислим така. Вижте реакцията на Националното сдружение на общините. Неговият изпълнителен директор г-жа Гинка Чавдарова е изпратила писмо до бюджетната комисия на НС, в което с убедителни аргументи потвърждава това, за което и ние предупреждаваме. По същество с предлаганите промени в Закона за публичните финанси се създават нови проблеми, без да се решават съществуващите предизвикателства.

> **Ако България не въведе прогресивен данък, ще трябва да тегли колосални заеми**

Има ли опасност от проявата на избирателност при подпомагането на закъсалите общини, като се пренебрегват кметовете, които не са от управляващата партия? Както и от политически натиск?

- Вижте, тук въобще не става дума за опасност, а за зле прикрити политически цели. Естествено че ще има избирателност. Едва ли някой може и да си помисли, че няма да бъдат толерирани общините с кметове от управляващото мнозинство. Всъщност чрез механизмите на безлихвено финансиране и съответно опрощаване на дългове ще се подчинят повечето общини. Нека ви дам един пример. Година преди поредните местни, парламентарни или президентски избори кметът на община Х инициира мащабна инвестиционна и/или социална програма чрез дългово финансиране. Избирателите ще бъдат щастливи и изборите ще се спечелят от управляващите, които пък за благодарност ще опрощават тези дългове. Управляващите са щастливи, а всички граждани поемат изплащането на допълнителния държавен дълг. Въпросът е дали ще допуснем този твърде прозрачен политически сценарий, завоалиран с басни за финансовото оздравяване на общините. Затова ще търсим обществена подкрепа за недопускането на тези текстове в закона. Ние сме категорично против този законопроект.

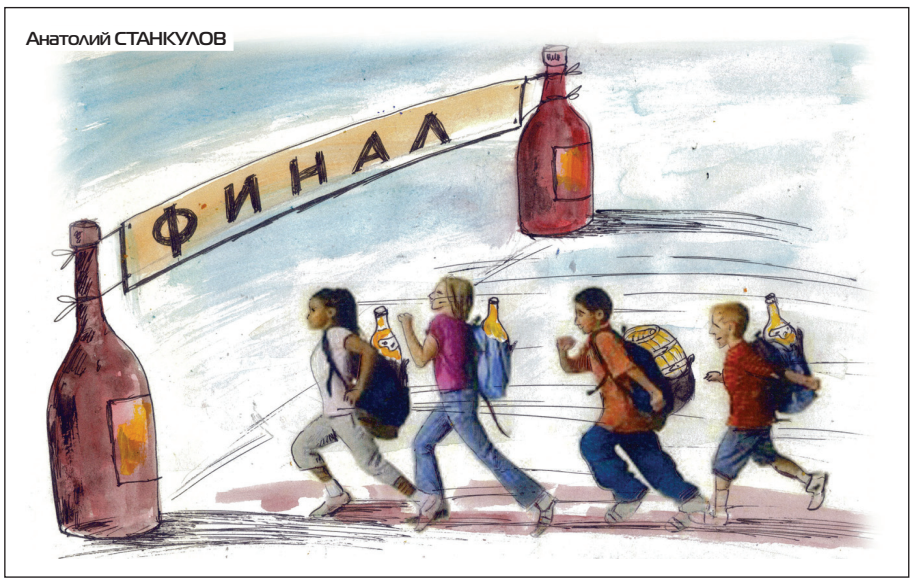
Имаше призив от страна на премиера Борисов към кметовете да увеличат данъците. Това ли е единственият възможен начин за подобряване на финансовото им състояние?

- Не само призив, премиерът Борисов предложи конкретни стъпки за повишаване на местните данъци, но... по своя традиция промени мнението си и се отказа. Опитът за прехвърлянето на горещия картоф към кметовете не е особено джентълменска постъпка. Да, несъмнено има възможности за оптимизиране на местните данъци и такси, но повече от належащо е да се промени цялостната данъчна система на страната. И то по образец на водещите икономики от ЕС. Няма просперираща страна, която да не прилага прогресивното данъчно облагане. Защото ние или ще променим данъчната система, или ще трябва да теглим нови колосални дългове, включително за подпомагане на общините. Да, няма политически дивиденти от увеличение на данъците, но политиците са длъжни да вземат решения с дългосрочни цели, а не само за печелене на избори. Защото ако днес не плащаме адекватни данъци, утре нашите деца и внуци ще плащат двойни и тройни дългове. Това ли искаме? Решението на проблемите на общините не е възможно без промяна и оптимизиране на данъчната система и на страната, и на отделните общини.

ВЕЛИАНА ХРИСТОВА

Анатолий СТАНКУЛОВ

Чупките на безобразния ни преход

Децата ни пият. На 13 години. Четвърти са по пиянство сред връстниците си от 42 страни. Децата ни се млатят до кръв в училище. Децата ни посягат на учители, нагрубяват ги и още по-зле - подиграват им се.

Ужасно се впечатляваме от данните на СЗО за алкохолните подвизи на българчетата. Що? Не ги ли виждаме из автобуси и трамваи, по спирки и паркове - с бутилките бира в ръка, със съмнително искрящи очи и с готови за псувня усти? Възрастните наоколо хвърлят по един възмутен поглед, стискат устни и... мълчат. Не виждаме ли как неколцина гимназисти се хвърлят към празните седалки в автобуса и с кикот започват да си "говорят" през смартфоните, невъзмутимо игнорайки пет възрастни жени, едва удържащи се на крака. Дядо, на видима възраст над 70, се изправя да пусне на мястото си бременна жена. Всички виждат всичко и... мълчат. Казват, че в Белград младите сърби и сега задължително отстъпват място в транспорта на по-възрастните. Някои помним такива времена и у нас.

Можеше ли някой преди 25 години да си представи, че пиян баща ще нахлуе в училище и ще безчинства там? Че ще се размахват пистолети в училищния двор? Че гневен родител ще бие учителка пред децата, а побесняла майка ще скубе коси на момичета, щото обиждали сина й? Представяте ли си някой в ония времена да мълчи, ако тийнейджър надигне бутилката насред улицата? В сто закона и наредби на хартия да криминализираме всичко това, все тая. Нали на всеки магазин пише, че алкохол на лица под 18 г. не се продава? Възрастните лъжем, а искаме децата да са праведни.

Няма как училището да изправи чупките на безобразния ни преход, ако не се помръдне обществото. Сто анкети за нивото на "гражданското образование" да се направят, децата ни няма да усвоят, че гражданин означава не само права, но и задължения, и отговорност. Обществото ни обаче и досега няма идея какъв преход прави, преход към какво? Понеже не знае накъде върви, затова никъде не стига. Затова, докато цялото учителство подрежда като първи проблем "изпуснатата" дисциплина в училище, мнозинството в НС маха от училищния закон думичката "възпитание", както махна и "просвета". Така че, няма кой да поведе обществото, което е функция на поведението на властта, към цивилизовани човешки отношения. Училищният зам.-министър обяснява, че в новите учебни програми щели да останат "защитени зони" за български автори! Защитени от какво?

Както в организма на човека всички органи зависят един от друг, така и манталитетът, и поведението му са резултат и зависят от много външни влияния.

Затова, ако децата ни се впиянчват на 13 г., да си помислим защо!

Шок или шах?

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Резките обрати в политиката на руския президент Владимир Путин взеха да стават запазена марка на стила му на ръководене на държавата. Както неочаквано за мнозина през септември 2015 г. той обяви, че страната му влиза фактически на страната на Башар Асад във войната с терора на територията на Сирия, така и сега внезапно обяви, че руските войски напускат страната. Да припомним, че по подобен начин в края на 2014 г. Путин лично обяви, че спира строителството на газопровода "Южен поток" и че се започва нов проект - "Турски поток", който засега е в пълна мъгла заради свалянето на руския военен самолет от Турция, но това е друга история.

Изтеглянето на руските войски определено беше шокиращо за световните медии, анализаторите се разделиха на такива, които смятат, че Кремъл е разбрал, че се е провалил, и други, които виждат брилянтен ход на руските власти. Както често в такива случаи, оценката на събитието зависи от личните предпочитания на политическия наблюдател. Мнозина вече казаха, че Русия не е изпълнила всички свои цели в Сирия. Това им дава и основание да смятат, че Москва е претърпяла неуспех и, изправена пред перспективата за "втори Афганистан", е предпочела да се изтегли с възможно най-малки военни и репутационни загуби. Действително, значителни части от територията на Сирия продължават да са окупирани от главорезите на "Ислямска държава". От октомври насам, благодарение на руската въздушна поддръжка и масираните доставки на военна техника, сирийските правителствени сили и техните съюзници от "Хизбула", и ирански и иракски доброволчески формирования, успяха да постигнат серия от тактически успехи. Но не се наблюдава кардинално пречупване на ситуацията на бойното поле в полза на Дамаск. Въпреки нанесените тежки загуби на "Ислямска държава", тя продължава да държи под свой контрол и емблематичната Палмира, и неофициалната си столица Рака, а и прословутите нефтени находища, за които толкова се изприказва и изписа. Но все пак може да се каже, че през март 2016 г. позициите на Башар Асад и тази част от сирийския народ, която го подкрепя, са по-силни отколкото бяха през септември 2015 г.

Освен това Русия се изтегля, но военните й бази и персоналът им остават, в момент когато се активизираха преговорите между т.нар. "умерена опозиция" и властите. Макар и с половин уста, но се признава, че с военната си операция Кремъл укрепи своите позиции в региона, Вашингтон влезе в преговори с Москва, а резултатът бе примирието и началото на поредния кръг от преговори в Женева. Така според друга група наблюдатели онзиденшното решение на Путин е логично след цяла поредица от успешни дипломатически и военни ходове, които поставяли американците и съюзниците им в шах.

Впрочем има две любопитни изявления, които косвено подкрепят последната версия за руските действия. Едното е на самия Путин от 11 октомври м.г. В него той казва, че в Сирия: "Задачата ни е да стабилизираме законната власт и да създадем условия за политически компромис". Ако това действително е била главната задача, то тя е изпълнена на 100%. Второто изказване е от 2 октомври м.г. на председателя на комисията по външната политика на руската Дума Алексей Пушков. Тогава той каза, че операцията в Сирия ще продължи 3-4 месеца. Единствен почти позна. Следователно още преди шест месеца руското ръководство е имало ясна цел и времеви рамки, които е изпълнило и в които се е вместило. Другото е да изпаднем в конспиративни мисли, че ставаме свидетели на мащабна договорка между САЩ и Русия. Мегданът е широк...

Датата 16

ДЕН НА АСТРОНОМИЧЕСКИТЕ ОБСЕРВАТОРИИ. За първи път се чества в Италия през 1990 г. През 1994 г. е отбелязан и във Франция, през 1995 г. - в още 6 европейски държави. Целта на празника е популяризиране на знанията по астрономия.

1922 - РАЖДА СЕ ВЕЛА ПЕЕВА, ПАРТИЗАНКА (УМИРА 1944 Г.). Истинското й име е Величка Пеева Пеева. Като ученичка е активистка на РМС и БОНСС. През лятото на 1942 г. става част от партизанските бойни групи, действащи в района на Чепинското корито. В края на март 1944 г. попада в засада. Ранена се укрива в планините 37 дни. На 3 май е обкръжена от ловна рота в местността Бялата скала и след 5-часова престрелка се самоубива, за да не попадне в плен. През 1948 г. селата Чепино, Лъджене и Каменица са обединени в гр. Велинград, носещ нейното име.

1932 - РАЖДА СЕ МЕТОДИ АНДОНОВ, РЕЖИСЬОР (УМИРА 1974 Г.). Работи в Бургаския театър, където е бил и директор. Безспорни са заслугите му за най-добрите години на Сатиричния театър. Творец с ярко присъствие в българското кино. Режисьор на филмите "Бялата стая", "Няма нищо по-хубаво от лошото време", "Голямата скука". С "Козият рог" (1971) с Катя Паскалева и Антон Горчев в главните роли остава завинаги в историята на българското и европейското кино.

1937 - УМИРА МАРА БЕЛЧЕВА, ПОЕТЕСА И ПРЕВОДАЧКА (Р. 1868 Г.). След убийството на съпруга й Христо Белчев (министър на финансите в правителството на Стефан Стамболов) през 1891 г. заминава за Женева, Швейцария, където следва литература. През 1903 г. среща поета Пенчо Славейков, чийто жизнен път споделя до смъртта му. Автор е на стихосбирките "На прага стъпки", "Сонети", "Избрани песни".

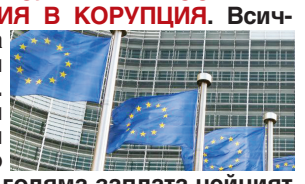
1940 - УМИРА СЕЛМА ЛАГЕРЛЬОФ, ШВЕДСКА ПИСАТЕЛКА (Р. 1858 Г.). През 1909 г. става първата жена с Нобелова награда за литература. Творбите й представят селския живот и природата на Северна Швеция. Световна известност й носи най-вече книгата "Чудното пътуване на Нилс Холгерсон през Швеция".

1995 - ЗА ПЪРВИ ПЪТ АМЕРИКАНСКИ АСТРОНАВТ СТЪПВА НА СЪВЕТСКА ОРБИТАЛНА СТАНЦИЯ. Норман Тагард лети с космическия кораб "Союз" от космодрума Байконур към орбиталната станция "Мир". На борда е заедно с руснаците Владимир Дежуров и Генадий Стрекалов. На "Мир" Тагард прекарва 115 денонощия, 8 часа, 43 минути и 54 секунди.

1999 - ЕК ПОДАВА КОЛЕКТИВНА ОСТАВКА ЗАРАДИ ОБВИНЕНИЯ В КОРУПЦИЯ. Всичко започва покрай на пръв поглед безобиден конфликт на интереси. В екипа на френския комисар Едит Кресон бил назначен като външен консултант на голяма заплата нейният личен зъболекар. Информации за нерегламентирани действия на комисари се появяват още през 1998 г. Тогава Европейската сметна палата отказва да подпише бюджета за следващата година, защото е открила в сметките за предходната година много неясноти.

www.duma.bg
ДУМА
СРЯДА 16 МАРТ 2016

Бакалски сметки без кръчмар

Томислав Дончев заблуждава, че имаме 17 млрд.лв. печалба от еврофондовете

Светла ВАСИЛЕВА

България е спечелила 17 млрд. лв. от еврофондовете, обяви вицепремиерът Томислав Дончев. Ако мислите, че е стигнал до числото с "печалбата" след използване на сложни математически модели, многофакторни анализи или оценка на ефектите на въздействието, грешите. Нищо подобно. Министър Дончев направи проста бакалска сметка, на коляно. Събра получените пари по оперативните програми за периода 2007-2013 г. и от сумата извади вноските, които страната е правила в европейския бюджет от датата на приемането ни за член на ЕС. Все едно е магазинер в квартална бакалница, разгърнал тефтер с две графи, на които пише "взел" и "дал". Тегли чертата и салдото го обяви за печалба. Ефектен ход като за пред квартална компания, но

неубедителен за гражданите

Той обаче не е единствен.

Междинен доклад (от септември 2015 г.) за напредъка по програмите, съфинансирани от ЕК, изготвен от Комисията по европейските въпроси и контрола на европейските фондове (КЕВКЕФ) към НС, на 90 страници изрежда числа, указващи количества пари, проекти, срокове, процедури, бюджети; изброява приоритети, институции, цели, мерки и прочие, също като в стар телефонен указател - сухо и скучно. Всичко това вероятно с идеята да се демонстрира колко много е направено в отговор на политиката на правителството, насочена към максималното усвояване на европарите на всяка цена.

Презентация за нетното въздействие на политиките, финансирани от европейските фондове, също разказва вълшебна приказка за съграденото. Всичките 21 слайда преливат от числа, отчитащи километри изградени магистрали, брой доставени тролейбуси, автобуси и трамваи, ремонтирани квадратни метри тротоари, детски площадки и зелени площи, брой спортни зали и туристически атракции. От информацията става ясно, че стотици хиляди безработни лица са получили посреднически услуги, също толкова са включени в обучения за подобряване на ефективността на работната сила, в курсове по квалификация и преквалификация. На част от тях дори е осигурена работа. Още в самото начало черно на бяло е записано, че

80% от публичните инвестиции

в страната идват именно от еврофондовете. Странно е, че министър Дончев се опита да го отрече, понеже в края на презентацията като институция за контакт е посочен тъкмо кабинетът на вицепремиера по европейските фондове. Процентът е стряскащ. Той казва, че България се е поставила почти в пълна зависимост от европарите, което пък означава, че родните управляващи са неспособни да насърчат производство и да привлекат чужди инвестиции, и вместо да правят политики, са се принизили до обикновени мениджъри на европейските пари. Очевидно рекламата за новите магистрали, ниският корпоративен данък и евтината работна ръка не са атрактивни за инвеститорите. Те се интересуват от други неща, такива като стабилност и предвидимост на средата, ниво на корупцията, административна тежест. Няма бизнес, който ще вложи парите си в страна, в която парламентът приема закони с обратно действие; за която се знае, че управляващите са неустойчиви на външен натиск; администрацията е

некомпетентна и корумпирана

съдът и прокуратурата се използват и за разчистване на конкуренти, няма кой да гарантира елементарна сигурност нито на капиталите, нито на имуществото, че дори и на живота, а премиерът разваля законно спечелени търгове заради... слухове.

Нито докладът на КЕВКЕФ, нито рекламната презентация за постиженията през първия програмен период казват нещо за устойчивостта, за това колко от безработните, на които е намерена работа, запазват заетостта си след приключване на срока на еврофинансирането. Или пък колко от фирмите продължават да функционират година след като спрат проектите им. В тях не се споменава нищо нито за качеството на строителството, нито за целесъобразността му, нито за нашенската иновация - ремонт на ремонтите, или пък за това, че 2% от компаниите печелят 98% от поръчките, финансирани с

европари. Пропусната е и информацията за бизнес практиките, съпътстващи европроектите, за квазипазарните структури. Нищо не се споменава за кръговете от фирми на всевъзможни посредници, експерти, консултанти и одитори, за

нагласената конкуренция

за "велпапе" компаниите, които имитират състезание в търговете, колкото процедурата да изглежда законосъобразна и да няма проблеми с нотификацията. Нито за това, че и администрацията, и бизнесът следват плътно и сляпо указанията и рамките на процедурите, създадени от ЕК, пишат "правилните" проекти, за които се знае, че ще бъдат одобрени, без значение важни ли са за общността и има ли тя нужда от тях в този момент.

Управляващите опитват да ни убеждават, че ефектите от европарите за икономиката са едва ли не огромни. Позовават се на SIBILA (Simulation of Bulgaria's Investment in Long-term Advance) - Симулационен модел на българските инвестиции в дългосрочен растеж. Вицепремиерът Дончев признава, че месеци наред са минали в спорове какво да е името му и пояснява, че "Сибилата е жена, която открива и придава значение на символите, не директно, а чрез нейни тълкуватели. Сибилите са девици, които са неизкористени от грамотността и това позволява те да са чисти, справедливи и достойни за доверие". Според правителствените "сибили" благодарение на еврофинансирането в края на първия програмен период брутният вътрешен продукт на страната е с 10,1% по-висок, износът е нараснал с 1,6%, разходите за възнаграждения във фирмите са се увеличили с 24%, приходите от дейността им с 11% и т.н. Всичко това е пресметнато в съпоставка със сценарий, при който европейското финансиране отсъства.

Моделът SIBILA не ни казва обаче защо след като сме "на печалба" 17 млрд. лв., страната ни е в дъното на всякакви рейтинги.

Защо сме най-бедни

защо сме най-болни; защо качеството на живота ни не се подобрява; защо децата ни са последни по математика и по български език; защо корупцията и безработицата не намаляват, защо неравенствата се увеличават, а заедно с тях и неграмотността; защо и Северен централен район се срива в пропастта, в която стои години наред Северозападният; защо харчим милиони за обучения и квалифициране на администрацията, а продължаваме да ни обвиняват в липсата на административен капацитет; защо заличаваме населени места от картата; защо закриваме училища и болници, защо лекарите напускат страната; защо медиите са все по-несвободни...

Нали сме на печалба, къде е тя?

През 2014 г. "Алфа рисърч" прави социологическо проучване, измерващо обществените нагласи седем години след като страната ни е член на ЕС. Според него 73% от българите смятат, че членството не е повлияло на личния им живот. 32% от хората считат, че България е спечелила, ставайки член на съюза, но за 51% промяна няма. Сред позитивите са посочени възможностите за свободно пътуване, работа и обучение в чужбина. На сметката с негативите обаче някой трябва да сложи двата милиона български граждани, напуснали "свободно" страната, за да търсят препитание за себе си и семействата си извън пределите й. Колко от тях ще се върнат? Кога? При какви условия? Вече сме "на печалба", нали? Имаме магистрали, те щяха да върнат емигрантите до три години, каза Бойко Борисов, трябваше само още малко

да стискаме зъби, помните ли

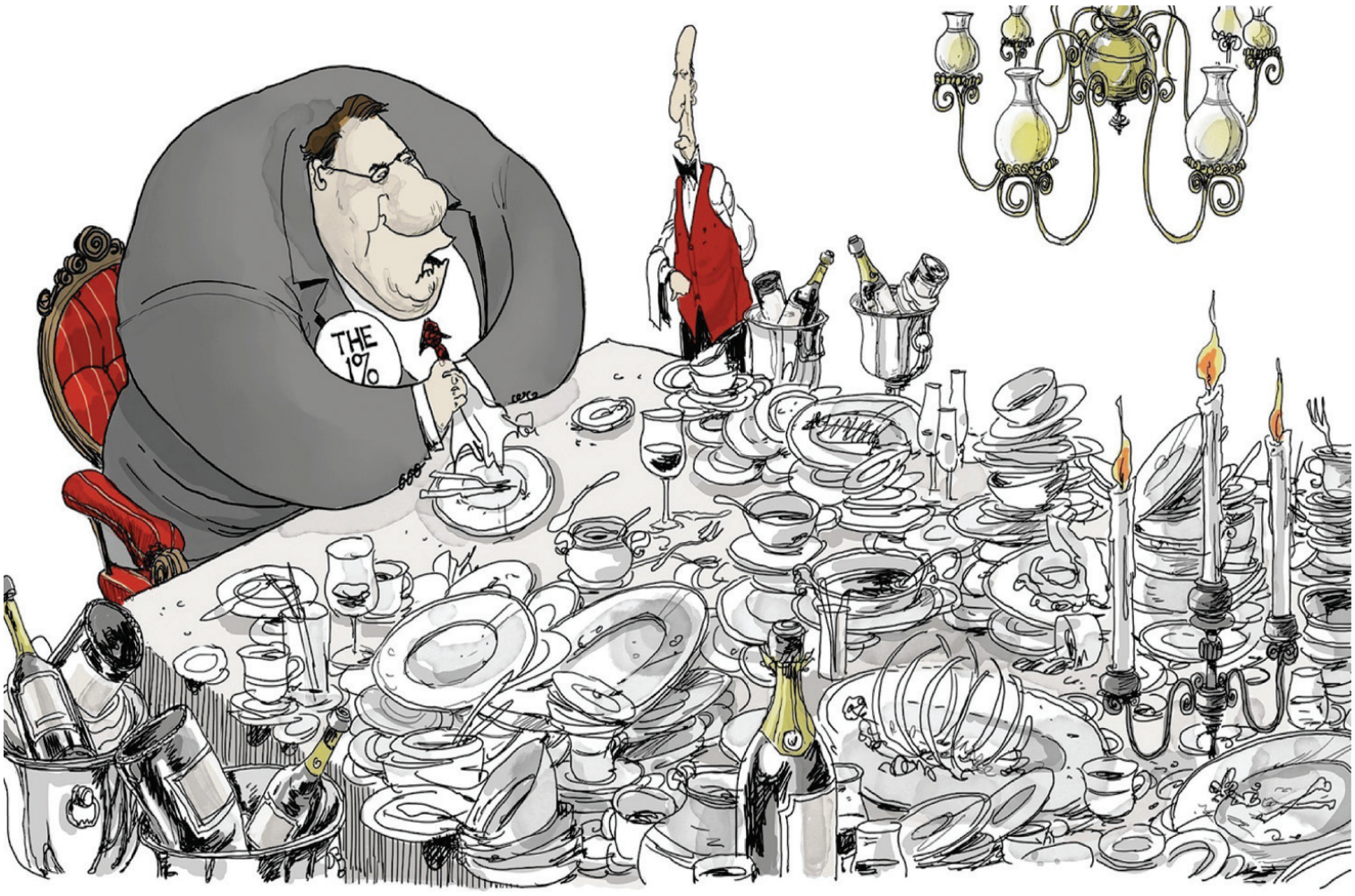
Трите години минаха. Терминал 2 на летище "София" все още е привлекателен вариант особено за младите, образованите, лекарите, IT-специалистите, онези, чието обучение платихме всички с данъците си. Пък магистралите ги няма, сринаха се до статута на скоростни пътища, щото не са строени като хората.

Пак там, при негативите, трябва да наредим затворените предприятия - къде заради несъответствие на европейските норми и стандарти, къде заради лишаване от пазари и фалит, довели до деквалификацията на хиляди специалисти, загубата на технологии, патенти и експертиза. На тази сметка са и закритите четири блока на АЕЦ "Козлодуй", предприятията от Военнопромишления комплекс, специалните ни производства, погромът в селското стопанство и инфраструктурата, свързана с грижата за земята. Резултатът от всичко това е, че България от развита страна производител на стоки и услуги се превърна в непретенциозен консуматор, който внася от игли и копчета до чесън и ябълки от чужбина, утаена трайно на дъното на всякакви рейтинги.

Не са ясни ефектът и конкретните резултати от усвоените пари от еврофондовете. Около това мнение се обединиха и участниците в конференция, организирана от Българската стопанска камара преди месец. Очевидно е, че разговорът за ефективността, разбирана като устойчивост и целесъобразност на изразходваните евросредства, е повече от наложителен. Лесно е да се каже "печалба" 17 млрд. лв. и да се хвърли в публичното пространство, като за вкус се гарнира с километри, бройки и прочие количества, галещи слуха. Въпросът кой е "на печалба". Очевидно не са онези половин милион българи в трудоспособна възраст, които мечтаят да се махнат оттук. Очевидно е също и че вярващите в бакалските сметки на принципа "взел/дал" са все по-малко.

www.duma.bg

Интересите на обществото могат да се отстояват успешно и във властта, и в опозиция

Лявото на социалистическата идея

Проф. Иван НОНЧЕВ

Социалистическата идея има своя история, социално-икономическа същност и съдържание. Тя е свързана и отразява закономерностите на прогресивното развитие от първобитното общество през робовладелческото, феодалното и капиталистическото. Тя отвежда напред към следкапиталистическото общество. Нека се обърнем към констатациите и изводите на ненадминатия изследовател по дълбочина и многообхватност на същността, съдържанието и закономерностите на капиталистическата система Карл Маркс. Той пише: "Буржоазният период от историята е призван да създаде материалната база на новия свят" (К. Маркс, Ф. Енгелс, Избрани произведения, т.1, 1950 г.), това е негова "историческа задача и оправдание". Маркс разкрива, че чертите на новото общество се зараждат и развиват в недрата на старото, че задачите възникват там и тогава, където и когато обективните условия позволяват тяхното разрешаване. Социалистическата идея остана в съзнанието на хората като възможност за нов свят, различен от този на капитализма, и след 1989 г., когато социализмът бе ликвидиран.

Стратегическата цел на социалистическата идея е изживяване на икономическите социални и културни страни на социалните различия в капиталистическото общество чрез притъпяване, намаляване и изживяване, като се

подобряват условията на живот

на всички. Подчертавам изживяване, а не произволно премахване. Стратегическата цел не е измислена, тя произтича от обективния ход на прогресивното развитие на обществото и главно на неговите производителни сили - оръдията на труда, присъщите им технологии и хората, свързани тях.

Съвременният етап на развитие на производителните сили се свързва с микроелектрониката и присъщите й технологии, с нанотехнологиите, с постиженията в другите клонове на науките, с компютрите и сходните им системи, с хората в науката, с превръщащите научните постижения в технологии, с прилагащите тези технологии, с ползвателите на резултатите. Именно тази част от развитието на производителните сили и промените в обществото и в човека са черти на бъдещия нов свят, зараждащ се в лоното на старото общество, които постепенно ще се разширяват, докато станат преобладаващи. Те внасят промени във всички сфери на живота и в облика на обществото. Насоките на тези промени основно са свързани с компютърните системи, които променят съдържанието и характера на труда в посока преодоляване на съществените различия между прост и сложен, лек и тежък труд, в условията на труда и пр. Това се съпровожда с процес на уеднаквяване на доходите от труда, което съдейства за намаляване и на социалните различия; с промени в работната сила - тя е с високо образование, квалификация и култура; с промени в структурата на социалното време на индивидите и обществото; с изявата на нови черти на етиката и морала в отношенията между хората; с постигането на по-висока производителност на труда, осигуряваща голяма добавена стойност на производствените единици, което позволява и по-големи доходи, и по-голяма печалба; с производството на повече и по-разнообразни продукти за потребление; с разкриване на възможности за намаляване на работното време и на тази база - увеличаване на заетостта и

преодоляване на безработицата

Това са промени, характерни за новия свят, идващ след капитализма.

Практическата дейност за осъществяването на социалистическата идея ще има за резултат постепенни, но дълбоки, промени в социалните отношения, явяващи се като особен разрез на обществените отношения, произтичащи от неравното положение в обществото на социалните групи, слоеве и индивиди. То е обусловено от различията във формите на собственост и на икономическата им реализация, от размера на обектите на собственост, от различията в умствените и физическите сили и способности на индивидите и степента на реализацията им, определящи различията в съдържанието и характера на труда и в размера на трудовите им възнаграждения. Промените във факторите на неравенствата ще водят до промени в социалните отношения.

В многостранната дейност на носителите на социалистическата идея и на нейните симпатизанти важно място имат присъщите им ценности като свобода, солидарност, справедливост, мир, хуманизъм, взаимопомощ, ученолюбие, развитие и реализация на човешката индивидуалност и др.

Съвременната действителност очертава спецификата на капитализма. Държавните машини в САЩ и останалите капиталистически страни са в ръцете на представители на крупните монополи и са носителите на неолибералната идеология. Тя защитава капитализма като система и ролята на капитала за развитието, като му осигурява

привилегии за сметка на бедните

и средните слоеве от народа, с което засилва социалните различия. Британската неправителствена организация "Оксфам" констатира, че 1% от най-богатите на планетата вече притежават повече, отколкото останалите 99%. По последни данни 62-мата най-богати притежават толкова, колкото по-бедната половина на човечеството. През 2010 г. богатството е било съсредоточено в ръцете на 388 души, през 2011 г. - на 177, през 2012 г. - на 159, през 2013 г. - на 92, а през 2014 г. - на 80. Явна е тенденцията на поляризация. Обвързаността на капитала с наемната работна сила и пазарната икономика дават облика на системата, а социалистическата идея се свързва с противоречието между труда и капитала.

В обсега на лявото на социалистическата идея са почти всички направления и действия на държавата и развитието. Повечето от тях, като безплатното образование, безплатното здравеопазване, повишаването на заплатите и пенсиите, на социалните доплащания и помощи, на демографското развитие и др., са в унисон с лявото, но не са монопол единствено на неговите носители. Те правят необходимото за въвеждането и по-ефективното им прилагане и когато са на власт, и когато са в опозиция.

Прогресията при облагането и на доходите на физическите лица, и на печалбите на предприятия и фирми, и на семейните доходи при наличието на необлагаем минимум е същностна и съдържателна страна на лявото в социалистическата идея. Това е мощен лост в ръцете на носителите на това ляво за притъпяване на социалните различия, за осигуряване на необходимия и постепенно нарастващ необлагаем минимум за нормалното съществуване на хората от долните стъпала на социалната стълбица, за набиране на средства в държавата за

развитие на образованието и здравеопазването

за инвестиции в инфраструктурата и пр. За съжаление БСП стана съучастник при въвеждането на т.нар. плосък данък, което нанесе поражения на нейния имидж като лява партия и сега с основание работи за преминаване към прогресивното данъчно облагане.

Така разглеждано, лявото на социалистическата идея разкрива възможностите на неговите носители да постигат икономически и социални завоевания в рамките на капиталистическото развитие. Обективните тенденции на промени и особено осъзнатата дейност по осъществяването им трудно си пробиват път в условията на неолибералния модел. Единствената алтернатива на неолиберализма е прилаганата в много страни стратегия за устойчиво развитие на обществото. Тя съдържа в неразкъсваемо единство трите съставни части - устойчиво икономическо развитие, непрекъсвано от икономически кризи; устойчиво социално развитие с нарастване доходите на всички социални слоеве, съпроводено с повишаване на образованието и квалификацията през целия живот и на тази основа - постепенно намаляване до пълно изживяване на социалните различия; устойчиво екологично развитие, осигуряващо опазване на околната среда, нейното подобряване и съхранение за бъдещите поколения. Устойчивото развитие на обществото ще бъде съпроводено и с промени във формите на собственост, даващи възможност на всяка да се изявява там, където е най-ефективна, и в личностното развитие на хората, и в социалната структура на обществото.

Стратегията за устойчиво развитие на обществото съвпада и с прогресивното му развитие, със стратегическата цел на носителите на социалистическата идея. На тази основа могат да се правят съюзи, коалиции, компромиси за постепенното осъществяване на тези изисквания за по-кратко или по-дълго време, без да се отстъпва от заявените виждания. Така лявото ще изяви своята същност и привлекателност и ще има идеологическа подплата и основа.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 16 МАРТ 2016

ЕКО СЕРИАЛ

От атаките между екоорганизации девалвира самото понятие природозащита

Светлана ВЕЛЕВА

Москва не вярвала на сълзи. А българите - на еколози. Или поне дотам ни докараха. Защото има твърде голямо количествено натрупване на негативи, водещи до качествено изменение в отношението и доверието към тях.

Някаква зле режисирана латиносхема се разигра в последните седмици. За едни протести, едни къмпинги, лифтове, и едни 100 милиона. В първи дубъл беше възмущението на еколози за строежа на втори лифт на Банско, което ескалира с протести на същите. Това хубаво, всички искаме запазване на природата. Но кое нагорещи така страстите, като реално нямаше някаква конкретна промяна по този казус? Седем години вървят процедури за втори кабинков лифт на Банско и изведнъж въпросът стана на "живот и смърт". Какво се случи?

На 25 февруари МОСВ обяви, че на заседанието на ОП "Околна среда" 2014-2020 г. ще раздели със зелените организации едни 100 млн. лева по програмата. Не получиха достатъчно пари и се взривиха, или получилите влязоха в "роля"? Припомняме, че тогава екоорганизации скочиха, че това раздаване, както и миналата година, е предварително опорочено. Критериите били така зададени, че отново да спечелят няколко НПО-та, които редовно печелят и привилегировано получават десетки милиони. А какво дават като резултат насреща и колко необходимо е броенето на лалугери, на червени птицечовки и садене на върбинки за по 1,5 млн. лв., не е ясно.

Успоредно с протестите срещу втори лифт на Банско изригна недоволството на еколози и граждани и за дивото къмпингуване. Заедно с природозащитници на първа линия се появиха и добре познати лица от протестърите, които рипаха срещу КОЙ. А когато върналите на власт ГЕРБ отново излизат да блокират Орлов мост и правят пърформанси, човек си задава въпроси. Сценарий ли е пак, и за какво този път помагат на Борисов?

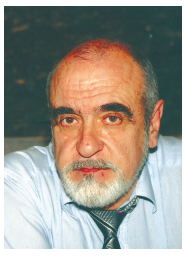
Отклоняват внимание от нещо ужасно, случващо се в държавата, или правим активна пиар акция за тунинговане на имиджа Му? Той се подготвя за нещо важно ли? Кой "яхна" протестите на истинските пазители на гората? И докато се питаме, Бойко Борисов очаквано се появява на бял кон и заповяда отпадане на забраната за диво къмпингуване. Чул се по телефона с екоактивист и последният така развълнувал главния герой, че накрая се прегърнали, простили си и обявили примирие. Завесата пада, ръкопляскания и хепиенд.

Всъщност, извън теорията на конспирацията, е хубава проявата на здрав разум у премиера да се намеси срещу едно безумно предложение. Обаче в каква държава живеем, ако при наличие на цяло ведомство, екипи от експерти, правителствени комисии, определен законов ред и процедурни практики за приемане на законопроекти, Народно събрание - всичко това се прескочи и премиерът с едно нареждане въздава заповед и прекратява закон. В монархия ли живеем, в демократична република ли, тъй като това не е прецедент, а честа практика.

За капак главният прокурор Цацаров нареди проверка на екоорганизации поради съмнение за некоректно усвояване на евросредства по сигнали от медии. А в медиите тече една атака към определени екоорганизации и успоредно - престрелка между самите тях си. Кой крив, кой прав, при толкова мръсотия, излязла от атаките един срещу друг, на обикновения читател вече му е трудно да разбере. Но от всичко това страда наситна смислената кауза на природозащитничеството и коректните еколози. Самите тези организации трябва да разберат, че всички губят от това и че понятието еколог девалвира от толкоз много скандали и политическа намеса. Уместен е въпросът и къде отиде природата и екологията във всичко това. Стана ли ясно колко са лалугерите, нещо подобри ли се в прebrояването им? Защо резерват "Сребърна" тъне в мръсотия, като бяха усвоени 1,4 млн. лв. от еколози за плевене на бурените там? А Витоша? Половината екопътеки са в окаяно състояние. Иначе няма лошо в това еколози да усвояват пари, но нека има и резултати.

Булевард „Европа" ли?

Лозан ТАКЕВ

Булевард "Европа" ни отвежда към Европа. Той ни водеше натам и като се нарича булевард "Вълчо Иванов"... Но "Вълчо Иванов" е престъпно наименование на улица и булевард... Друго си е "Европа". Такава е държавната доктрина. Да отричаме докрай всичко преди 1989 година. И да вървим напред с новите символи и новите приоритети...

И така днес се гордеем с булевард "Европа"... Само не минавайте по тротоарите около него и в близките улички в районите "Илинден", "Люлин", "Обеля"... Сега често показваме калта, върху която живеят временно бежанците. Но калта не е по-малко и в нашите улици и тротоари. А тези дни дъждовете още повече помагат на кошмарните гледки и трудно проходимите тротоари и улици...

Будни граждани пращат видеоклипчета и снимки в националните телевизии, но от това не става нито по-сухо, нито по-чисто, нито по-европейско.

Само ни остава гордостта, че булевард "Европа" ни води към Европа. По балкански, по нашенски, както се казва... Иначе София остава да е най-добрия град за живеене, според други източници. Но не и за ходене по тротоарите, особено в крайните квартали и райони... След двадесет и шест години забрава, тези дни оправиха стотина метра тротоари по улица "Симеон" на границата между общините "Възраждане" и "Илинден". Само дето не дойдоха Фандъкова и Борисов да срежат лентичката. А си заслужаваше след толкова години ужасна тротоарна софийска гледка.

Върви по булевард "Европа" наперен, даже горделив,

но нещо винаги му хлопа, нали е шопът предвидлив!

Тангенти, булевард ди нови, на надлезите стана цар...

По тротоарите основно се движи в истински кошмар.

Върви по булевард "Европа" и тротоар в балкански вид,

към "Люлин" и "Обеля" шопът пътува мъничко сърдит...

И продължава да се гордее, че е в Европа, че е част от световния прогрес и напредък.

А може би един ден и на неговата улица ще изгрее слънце. Или поне тротоар...

Зад фасадата

Фашизъм и комунизъм?

Проф. Андрей ПАНТЕВ

Пак се вихри антикомунизъм, край няма - искат забрана на символите, петиции пишат в училище да се учат еднакво „тоталитарните режими на фашизма и комунизма". Безпомощната истерия спрямо символите издава тайния страх, че се завръща истината за нашето недалечно минало - в което имаше не само омраза, имаше силна икономика и много от показателите за стойността на човешкия живот бяха далеч по-високи от днешните. Явно някои не може да бъдат забелязани по друг начин, освен с такъв лай към символите, повечето от които не са изобретение на комунизма - от петолъчката до сърпа и чука и до всички онези общочовешки знаци, белязали провалил се социален експеримент, който обаче е абсурдно да бъде криминализиран. Още по-малко - сравняван с фашизма.

Можем да попитаме по какъв начин си отиде комунизмът и по какъв начин си отиде фашизмът. Или как си тръгнаха руснаците, победени от Афганистан, и как - разгромени и бягайки позорно с хеликоптери, си тръгнаха американците от Виетнам. Идеята за равенство между фашизма и комунизма, която съществува още преди Втората световна война, не може да обясни защо значителна част от световната интелигенция много повече се възхищаваше от „чичко Джо", както са наричали в Холивуд Йосиф Висарионович, отколкото от Хитлер. Да громиш символите на комунистическата идея не означава друго освен старание и гузна съвест на тези, които преди това, техните родители или те самите, са пели за партията и са махали със знаменца на манифестациите пред мавзолея.

Има огромна разлика, пропаст, между идеята на комунизма и идеята на фашизма. При комунизма има класова борба, при която обаче не се отричат Ренесансът, Просвещението и цялото културно-историческо развитие - литературно, художествено, материално. Докато фашистите са горили книги, изтребвали са физически етноси и са обвинили Хайне като враг на германския дух. А в елита на съветската държава участваха далеч не само руснаци, както в Югославия в обкръжението на Тито имаше само един етнически сърбин - Александър Ранкович. Идеята за идентичност между комунизъм и фашизъм е формална и с чисто политически цели, защото това са две съвсем различни системи. Нима при капитализма няма тоталитаризъм и диктатори? Да не говорим, че най-тоталитарната система е тази на господството на парите, защото нищо не струва една демокрация тогава, когато ти дава право да пътуваш до Париж, но ти реално не можеш да пътуваш от Горна до Долна Оряховица.

Проектите и петициите, които приравняват комунизма с фашизма, са резултат от панически страх, че българите започват да осъзнават как в последните 25 години се разруши построената преди това държава с икономика и социални блага, за които днес дори не могат да мечтаят. Това е панически страх, че хората постепенно започват да научават, че на новогодишните програми по БНТ не се е пеело само за Партията, не се е правила партийна пропаганда, а имаше дори еротични номера, имаше шегички, веселби, имаше усещане за тихо спокойствие, което днес го няма. Без да се смятам за познавач на живота на младите сега, имам чувството, че днес те са по-омерзени от нас, които трябваше да махаме със знаменца на ония от трибуната на мавзолея. Защото ние бяхме и материално свободни, и духовно повисоко, отколкото са повечето от тях днес.

Против съм чрез учебниците да се удовлетворяват политически мераци. Не можем да разказваме на младите за социализма като за време, когато сме прескачали през трупове, когато тръгнем за работа. И при т.нар. комунизъм има периоди - не може годините до 1989 г. да се представят под знака на сталинизма. Ако в първите години бе почти забранено да се пее „Мила Родино", след това не друг, а комунистите направиха „Мила Родино" национален химн на България. Нито може да се сравняват лагерите в СССР, архипелаг Гулаг, с онези обекти на туристическо посещение днес, в които се виждат нацистките душегубки, газови камери и гробове, пълни с трупове.

В училище историята трябва да се учи обективно. Трябва да се учи, че една велика идея за социално равенство е била силно деформирана, често дори гротескно изкривена, но няма идея в света, която да е била реализирана в своя изначален идеен привлекателен образ. Смятам, че ранното християнство се различава доста като идея от по-късната практика, когато идеалите се подлагат реално на грозна деформация. Много ясно, че към тези жертви, които незаслужено са били принесени в името на комунизма, трябва да се отнасяме почтително.

Цялата драма е, че значителна част от децата на извършителите на безобразия тогава, днес ни учат на антикомунизъм. А ако вземем десет показателя за стойността на човешкия живот - от продължителност тогава и сега до невъзможността да си купиш три килограма месо със заплатата си, всичко е в полза на онова време. Смятам, че тогава сме живели по-стойностно.

www.duma.bg

Равенството е едновременно и най-естествено нещо, и най-химерно.

Волтер (1694-1778 г.) - френски писател, публицист и мислител-енциклопедист, един от водачите на Френското просвещение

Азбуката от „Я” до „А”

Как неолибералният ред тълкува неравнопоставеното заплащане между жените и мъжете?

Славчо КЪНЧЕВ*

Несъмнено проблемът с неравнопоставеното заплащане на жените в България съществува. Тези петнадесет процента помалко в трудовите им възнаграждения спрямо българските мъже, установени от статистически изследвания в национален мащаб, изискват адекватна реакция. Но дали една нормативна уредба, с претенцията за универсална приложимост както към работодателската общност в държавната и общинската сфера на трудова заетост, така също и спрямо частните предприемачи, би представлявала сама по себе си необходимото и достатъчно условие за решение на този проблем?

Неравнопоставеното заплащане на женския труд - и то не само в България - е не повече от една от многообразните съвременни прояви на дискриминация по полов признак, чиято историческа поява е много назад във времето.

Първоначално, по време на късния палеолит**, повишаването на добитото от лова, благодарение на усъвършенстването на ловното въоръжение, способства за

още по-ясно разделение на труда

между мъжете и жените. Едните били постоянно заети с лов, а другите, в условията на все по-развиваща се отседналост - поради същата тази по-голяма производителност от лова - повече време прекарвали в бивачите, като водели все по-усложняващото се стопанство на групата. Жените в условията на повече или по-малко отседнал начин на живот изготвяли облеклото, различната посуда, събирали ядливи и технически растения, например употребяваните при плетене, приготвяли храната. Изключително важно е също, че именно жените били стопанки в обществените жилища, докато техните мъже били там пришълци.

При господството на характерния за този етап на родовия строй групов брак, когато точният баща не бил известен, децата, разбира се, принадлежали на жените, което усилвало социалната роля и влиянието върху обществените дела на жената майка. Всичко това послужва за основа на нова форма на първобитнообщинските отношения - матриархалната родова община. Както пише Фридрих Енгелс в “Произход на фамилията, частната собственост и господарството”, позовавайки се на Артур Вриг - дългогодишен изследовател на индианците от племето енека-ирокези: “Обикновено вкъщи господарстваха жените; запасите бяха общи. Но тежко и горко на нещастния съпруг или любовник, който е бил ленив или не дотолкова пъргав, че да внесе своята част от общия склад. Все едно... много или малко своя частна собственост е донесъл отначало; всяка минута той трябва да очаква заповедта да се махне... Жените бяха голяма сила както в клана, така и навсякъде другаде. За тях не беше трудно да свалят главатаря (военния) и да го превърнат в обикновен войник.”

През V-IV хилядолетие преди новата ера наред със земеделието

все по-голямо значение придобива

отглеждането на домашни животни. В този период животновъдството дава по-значителни резултати, отколкото мотиченото земеделие и още повече, сравнено с лова. Редица племена, по-рано занимавали се изключително с лов, с течение на времето също преминават към животновъдство като главен вид производство. Понеже отглеждането на животни било работа предимно на мъжете, отношенията, характерни за матриархата, при скотовъдните племена отстъпват място на патриархалните отношения. При племената, препитаващи се предимно със земеделие, остатъците от матриархата са значително по-устойчиви; общественото положение на жените при тези племена също - като правило - е по-високо. И едва когато при тях започва усилено да се развива занаятчийското производство и то се отделя от земеделието, започва да се установява патриархатът.

Започва многовековният ад на принизеното положение на жените, в което ги държи едно общество с всепроникващ патриархален дух. Едва през втората половина на XIX век се появява феминизмът - една идеология или нагласа, която цели да разчупи оковите на това неравноправие.

През 1949 г. френската писателка Симон дьо Бувоар във “Вторият пол” - творба, по метода на естествения подбор, станал абсолютна класика на феминизма - анализира мястото, определено на жената в обществото и културата. Тя пише: “... жената винаги е била ако не роб на мъжа, поне негов васал; двата пола никога не са си поделяли света поравно; дори и днес, въпреки че положението й се променя, жената е силно принизена. Почти в никоя страна нейното правно положение не е идентично с това на мъжа, а често той значително я онеправдава. Дори когато правата й са абстрактно признати, един отдавнашен навик им пречи да намерят конкретно изражение в нравите.” И по-нататък: “В икономическо отношение мъжете и жените съставляват почти две касти: при равни позиции първите имат по-изгодно положение, по-високи заплати, по-големи шансове от новопоявилите се конкурентки; те заемат много повече места в производството, политиката и т.н. и именно те държат най-важните постове.”

Наистина още в древния Рим е валидна правната формула “Quod non licet feminis, aeque non licet viris”, тоест “Това, което не е позволено на жените, не е позволено и на мъжете” - положение, което изравнявало мъжете и жените в бракоразводния процес. Но това равенство съществувало единствено спрямо третирането посредством моралните регулаторни норми. Например в Сената римлянките

нямали право да бъдат избирани

тъй като изобщо не притежавали право на глас. Те дори не разполагали с живота си. Понеже в рамките на гражданската община основна единица било римското семейство - familia (фамилия). Тя представлявала, според схващанията на тогавашните римляни, държава в миниатюрен вид. Властта на бащата над нейните членове била безгранична. Освен това тази власт притежавала самостоятелност и независимост спрямо общодържавната власт, която, по тази причина, нямала право да се намесва в разпорежданията на бащата в границите на семейството. Главата на семейството бил върховният хазяин на семейната собственост, върховният жрец на семейния култ и съдия, имащ право върху живота и смъртта на членовете на семейството. Властта на бащата, глава на семейството, се разпростирала не само върху членовете на неговото семейство, в тесния смисъл на думата, но и върху робите, които в древния Рим били включени в състава на фамилията. Това напълно важало и спрямо робините.

Дълъг е летописът на борбите за равноправие на жените, водени от феминистките организации. Много по-рано от суфражетките (боркини за право на глас на жените в Англия - б.а.) да постигнат успех през 1938 г., макар и частичен - получили избирателно право само англичанките, навършили 30 години. Първи през 1863 г. шведските жени получават право на глас, но единствено за общински съвети. Американките получават достъп до избирателните урни през 1869 г., но първоначално само в щата Уайоминг. През 1893 г. - в Нова Зеландия. 1906-1907 г. носят избирателни права на жените във Финландия и Норвегия, а 1915 г. - в Дания. През 1918 г. - в Полша, Канада и Русия. Право да гласуват германките и холандките получават през 1919 г., през 1920 г. - жените в Австрия и върху цялата територия на Съединените щати. 1921 г. - в Чехословакия, 1925 г. - Унгария, 1931 г. - Испания и Португалия, 1935 г. - Румъния, 1944 г. - Франция, 1945 г. - Италия, 1947 г. - Югославия, а през 1971 г. - в Швейцария, но не за всички кантони в конфедерацията. Чак през 1992 г. и в последния измежду тях - Апенцелер, жените получават достъп до избирателните урни.

Българските жени получават ограничено право на гласуване, когато чрез закон от 6 март 1938 г. е даден достъп до избирателните урни само на българките, които са омъжени, разведени или вдовици, и са навършили 21 години.

Всеобщо право за гласуване

българките получават чрез Конституцията на Народна република България от 1947 г., когато го получават всички лица с българско гражданство, навършили 18 години.

И ако понастоящем тече дискусия относно неравнопоставеното заплащане на българките и този проблем е експониран изцяло чрез дискурса на тема “равни права на отделния индивид” и изобщо за “правата на човека”, които либералната доктрина възприема като един от основните й концепти, то този подход не е нещо друго освен едно целенасочено превратно елементаризиране, или с други думи мистифициране. Понеже именно тук е уместен въпросът: Как един проект за политическа еманципация се съгласува с - необходимия, но отсъстващ, - проект за преобразуване на условията, от които бива търсена защита в правата?

Или с други думи, къде е проектът за извеждане на сивата икономика върху територията на закона? Когато се извършват фразеологични упражнения по темата “права на индивида” - наемна работна ръка в сферата на частното предприемачество, там, където са преобладаващите, и то масови прояви на неравнопоставеното заплащане на положения женски труд, то това представлява

маскиране на социалната форма на власт

притежавана от капитала. Както е писал Карл Маркс: “Общественият живот е живот, практически по същество. Всичко тайнствено, всичко онова, което води теорията към мистицизъм, намира рационално решение в човешката практика и в разбирането на тази практика.” Всъщност дискурсът за правата е загубата на едно друго говорене, което да описва характера на господството, насилието и експлоатацията, които предпоставят неравнопоставеното заплащане.

Е, възможен е прочит на социалната азбука и в друг, нелиберален ред.

---

* ***Авторът е председател на УС на Асоциацията за борба против корупцията в България.***

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 16 МАРТ 2016

Очаквайте

„КОСЕ БОСЕ” С ПРЕМИЕРА В ПЛОВДИВСКИЯ КУКЛЕН ТЕАТЪР

Карло Петрини гостува у нас

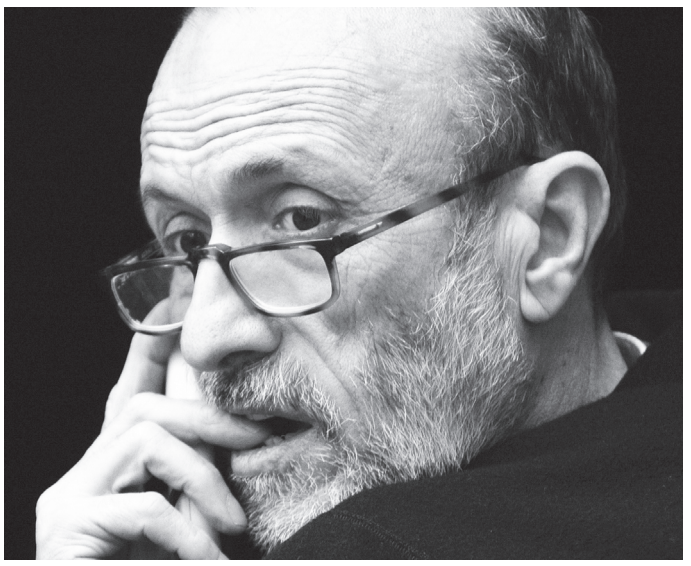
Създателят на движението „Slow Food” представя „Хубаво, чисто, справедливо” в София и Пловдив

През 1986 г. Карло Петрини и няколко негови приятели заедно приготвят спагети и ги раздават на минувачите на Piazza di Spagna в Рим. Събитието е вид протест срещу отварянето на първия “МакДоналдс” в Италия. И от него се заражда движението “Slow Food” - организация, която днес включва 100 000 членове от 150 държави.

Една от основните идеи на “Slow Food” е, че всеки трябва да има право и достъп до хубава, чиста и справедливо произведена храна. Хубава, защото е здравословна и вкусна. Чиста, защото се произвежда, без да оказва силно негативно влияние върху околната среда и се полагат грижи за животните. И справедливо произведена, защото се уважава трудът на хората, които произвеждат, преработват и разпространяват храната.

Културата на хранене по света се е развивала благодарение на работата и посвещението най-вече на милиони хора, които са работили, за да създават добрата местна храна, да я консервират, да й придават вкус. И през вековете кухнята е станала силна и днес тя е богатство и културно наследство на всеки народ - също като архитектурните паметници, езика, музиката. Една от най-важните цели на “Slow Food”

е да защитава това разнообразие, защото то придава стойност на храната.

Книгата “Хубаво, чисто, справедливо” е публикувана за първи път през 2005 г., когато движението “Slow Food” започва своя най-амбициозен проект “Terra Madre” (“Майка Земя”) - среща на хранителни общности от цял свят, борещи се за защита на земеделието, риболова и животновъдството от устойчив тип, за опазване на вкуса и хранителното биоразнообразие. Тази първа среща събира хиляди селяни и дребни производители, нуждаещи се от свой глас в света в защита на достойнството си. Сред тях е и делегация от България. След срещата движението “Slow Food” покълва и на българска земя.

Срещите с Карло Петрини и книгата му са днес от 19 ч. във Виваком арт хол в София и утре от 18.30 ч. в Студио 1 на Радио Пловдив, научи ДУМА от българските му издатели “Жанет 45”.

„Глобалната ферма” започва с епизод от България

В специалната фестивална селекция “Ново българско документално кино” на 20-ия “София филм фест” е включен филмът на режисьора Андрю Феърбанк “Глобалната ферма”, продуциран от Ярив Лърнър - “Ню Бояна филм”, и “Милениум филмс”. В пилотния епизод на бъдещата поредица фокусът е поставен върху България. Как изглежда родината ни през погледа на една американка?

Кортни Гера е градска фермерка от Лос Анджелис, Калифорния, която проявява дълбок интерес към начините, по които се изхранват различните общества. В своето пътешествие, започващо от България, тя открива любопитни и завладяващи истории за успеха, провала

и всичко помежду им. Пъстрата и живописна природа на България играе главна роля във филма. Кортни се среща с местни фермери и производители, които продължават природосъобразните традиции за производство на продуктите си. Разказите на героите разкриват колко много усилия са необходими всеки ден за създаването на чиста храна и продукти. Често те остават без друга подкрепа освен дълбоката си лична мотивация да съхранят наследството и традициите за екологично производство. Същевременно филмът поставя все по-актуалния въпрос дали цената на индустриалното производство на храни не е доста по-висока от това, което плащаме.

След премиерната фестивална прожекция днес от 20.30 ч. в кино “Люмиер”, публиката ще има възможност да се срещне с Кортни Гера, екипа и участниците във филма, научи ДУМА от Светлана Дамянова.

Новата книга на Продрум Димов за автори и книги

Велин ГЕОРГИЕВ

В културно-общественото пространство името Продрум Димов е добре познато. С него свързваме един неуморим книжовник. Макар да е автор на двадесетина книги за деца, няколко сборника с разкази и документални четива за възрастни, през последните години Продрум Димов се наложи като събеседник на видни дейци на културата и преди всичко писатели, защото те са неговата естествена среда. Не е излишно да си припомним изданията му за Христо Радевски, докосванията му до Дамян Дамянов, Евтим Евтимов, Яко Молхов, Иван Динков и редица други автори. А сега прибавя нов сборник към тази книжна поредица - “Непомръкващи зари”, в който впечатля-

ват очерците му за Георги Джагаров, Найден Вълчев, за Жени Божилова, генерал Стоян Савов и особено разговорът му със скулптора Величко Минеков, в който Продрум е показал познаване на биографията на този голям творец, автор на редица монументални композиции. В раздела “Отзиви и рецензии” ни среща с журналистката Валерия Велева и нейните книги, с поетесите Петя Цолова и Роза Боянова, с Катерина Киранова, а в третата част е включил няколко остри публицистични текстове, написани с хъс и болка. Изобщо перото на Продрум Димов е перо на един неспокоен граждански дух, какъвто вече го знае нашата културна общност.

И авторът-писател Продрум Димов в своето кратко въведение е подчертал, че новото му художествено-документално издание е естествено продължение от поредицата подобни заглавия, за които споменах по-горе. И съвсем уместно е включил няколко отзива, които са написали неговите събратя за книгите му, които са естествен завършек на новия сборник. Едва ли някой би допуснал, че повече няма да има, че това е краят. Продрум Димов е един неспокоен и жизнен творец, така е устроен, че винаги пътува към свой събеседник. Ето, и сега тези редове са провокирани от срещата му със столичните читатели на 17 март от 17,30 ч. на ул. “Позитано” 20, в Националния клуб на БСП. И пак нататък - по своя безконечен друм.

На премиерата на книгата утре ще говори писателят Трендафил Василев, управител на издателство “Българска книжница”. Водещ ще бъде Велин Георгиев.

кратки

Лекция на музикална тема в Русе

“Концертният строй при ла = 432 Hz и ла = 440 Hz” е темата на лекцията, която ще се състои на 19 март от 16.30 ч. във фоайето на II етаж в РБ “Любен Каравелов” в Русе. Представя докторантът от ИИИзк при БАН Иван Янакиев. Събитието се организира в рамките на МФ “Мартенски музикални дни”. A=432Hz е съкращение, което обозначава броя на трептенията за секунда на музикалния тон ла от първа октава. След края на Втората световна война във Франкфурт се провежда конференция, по време на която ученните излизат с официално решение, което е известно и като “ISO 16”. В него се определя честотата на тона ла в САЩ и Великобритания A=440Hz като стандартизирана. През последните 20 години в Италия се възражда идеята за връщане на по-ниския музикален строй - A=432Hz. През 1988 г. музиканти от различни страни подписват петиция за приемане на строя ла - A=432Hz като основен за Италия. Сред тях са световноизвестни музиканти като Рената Тебалди, Пиеро Капучили, Джанандреа Гаваценни, Лучано Паваротти и др.

НАПУСНА НИ ЛЮБКА РОНДОВА

Почина изпълнителката на македонски народни песни Любка Рондова, съобщи Маргарита Недкова, директор на ансамбъл “Гоце Делчев”. Рондова е родена в костурското село Шестово, Егейска Македония, през 1936 г. Живее в Полша и Чехия. Завършва славянска филология в Прага. През 1960 г. семейството ѝ се завръща в България. Тя постъпва в най-стария у нас ансамбъл за народни песни и танци “Гоце Делчев”. В него остава 30 години, като дълго време е солистка и лице на ансамбъла. Тук, в средата на българи бежанци от всички македонски краища, оформя и обогатява своя песенен репертоар, изграден основно върху песни, наследени от майка ѝ и баба ѝ, усъвършенства и своите изпълнителски умения. През 1980 г. прави първите си записи в Българското радио, а след това в “Балкантон“, Българската телевизия, Радио “Благоевград”. Те са тиражирани на множество грамофонни плочи, аудио- и видеоалбуми. За приноса ѝ към развитието и популяризирането на българската култура Любка Рондова е удостоена с орден “Стара планина”. Носителка е на орден “Кирил и Методий” - II степен, златен медал “Петко Войвода”, Годишните фолклорни награди 2015, посветени на Гюрга Пинджурова.

www.duma.bg

ДУМА

СРЯДА 16 МАРТ 2016

Нов симфоничен оркестър стана на четвърт век

Поредица от събития организира известният състав по повод юбилея

Музикалният директор на НСО Петко Димитров ще дирижира днешния концерт

Кармен-сюита от Бизе-Шчедрин и "Аранхуес" - Концерт за китара и симфоничен оркестър, от Хоакин Родриго ще звучат под палката на маестро Петко Димитров днес от 19.30 ч. Солист ще бъде Боян Дойчев - китара. Музикалният директор на състава Петко Димитров пристига в София след серия успешни концерти в САЩ, а на 10 март се състоя концертът му с Йена филхармония в Германия. Солистът в "Аранхуес" Боян Дойчев е сред изявените китаристи в България, участник в рок и джаз проекти, известен е и като майстор на акустичната китара.

Концертът е част от серията прояви, посветени на юбилея, и представят в синтезиран вид основните артистични и институционални параметри в историята на състава. Събитията продължават с концерт на 25 април от 19.30 ч. в зала "България". Диригент е Герган Ценов. В програмата - Божидар Спасов, Концерт за флейта, 13 струнни и челеста; Лазар Николов - Дивертименто концертанте; Иван Спасов - Движения за 12 струнни инструмента; Васил Казанджиев - Симфония 2 ("Симфония на тембрите").

Следващият концерт е на 30 май от 19.30 ч. в зала "България". Диригент е Стилиян Киров. Солистка Анастасия Поф. Публиката ще чуе произведения на Глинка - Увертюра "Руслан и Людмила", Шостакович - Концерт за пиано и оркестър 2, Римски Корсаков - Симфонична поема "Шехерезада". На 24 юни в зала "България" почитателите ще слушат "Мизерере" на Грегорио Алегри и Девета симфония на Бетовен. Солисти са студенти на Райна Кабаиванска от нейните майсторски класове в НБУ - Дарина Линкова, сопран, Венера Котларова, мецосопран, Кирил Шарбанов, тенор, Костадин Мечков, бас. Диригент е Петко Димитров. Ще участва и смесен хор "In Sacris" с диригентка Боряна Найденова.

От 28 юли до 10 август в хотелския комплекс "Царско село" в София започва 12-ата международна диригентска академия и концерти, съвместно с Международен диригентски уъркшоп и фестивал в САЩ. На 10 октомври в зала "България" е планиран съвместен концерт на Симфоничния оркестър на Словенското радио и телевизия и Нов симфоничен оркестър.

Китаристът Боян Дойчев ще бъде солист на "Аранхуес"

Малко история

Нов симфоничен оркестър е създаден през 1991 г. по инициатива на музикалната критичка Юлия Христова. Основната идея е да се работи за обучението и израстването на младите български музиканти, както и да им бъде предоставен концертен подиум за професионална изява. Дори кратката статистика на репертоарния афиш на НСО е достатъчна, за да очертае параметрите на изискан музикален вкус, мащабите на отделните исторически епохи в класическата музика. Богатият документален аудиоархив е белязан от изпълнения, които се смятат за уникални в новата българска оркестрова практика, съвсем конкурентни на съвременната оркестрова стилистика и специални като енергиен заряд и вдъхновение, отбелязва критиката. Оркестърът разполага с широк комуникативен спектър - от големите класически симфонични и камерни програми, през репертоара за традиционния салонен състав и образователните детски програми до по-комерсиалните поп и рок жанрове, пърформанси, нарочни майсторски класове по различни инструменти, академия по оркестрово дирижиране и фестивални програми. В историята на оркестъра няма сцена, на която неговите музиканти да не са свирили.

Кристиан Мандял и младите букурещки симфоници триумфираха на „Мартенските дни"

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Казват, че в изкуството, за разлика от спорта, не бива да се правят класации. И все пак диригент "номер едно" в съседна Румъния, без съмнение, е Кристиан Мандял (р. 1946). Отдавна е световна знаменитост, признат от критиката, обичан от публиката, обожаван от музикантите. Достоен продължител на своите прочути предшественици, от плеядата на големите румънски диригенти Джордже Енеску, Джордже Джорджеску, Серджо Челибидаке, Константин Силвестри, Жан Бобеску, Йонел Перля, Михай Бредичану...

Любим ученик на Караян и Челибидаке, въпреки съблазнителните покани за работа със световни оркестри, маестро Мандял не напусна родината си, а работи повече от четири десетилетия за нея. Преди осем години се "разведе" с Букурещката филхармония, на която бе директор и главен диригент, а също и фестивала "Енеску", убеден, че "един истински артист не бива да бъде директор!" Заедно с известния виолончелист, сега и мениджър, проф. Марин Казаку, създаде нов състав - Букурещки национален симфоничен оркестър. За кратко време тази формация от млади, много талантливи и отлично подготвени ентусиазирани музиканти успя да се превърне в първокласен оркестър и дори да си извоюва международно признание. Убедих се в това при двете му гостувания през тази и миналата година на най-сериозния музикален фестивал у нас - "Мартенските дни" в Русе. Когато прозвуча последният акорд от сюитата на Рихард Щраус "Кавалерът на розата", бурните аплодисменти и възгласите "браво!" разтърсиха залата на Доходното здание (Театъра). А публиката поиска цели три биса! Да, този роден диригент завладя слушателите и оркестъра със силата и логиката на своята мисъл, така красиво и убедително изваяни в неговия пределно ясен, пластичен и изразителен жест, лишен от показност и маниерност.

Проникновен тълкувател, философ в своето изкуство, Кристиан Мандял съчетава щастливо своята забележителна музикална интуиция със завидна професионална култура, силно развит и организиран вътрешен слух, раждащ богати художествени идеи, при силната воля да ги внушава, да изисква, да постига максимума от оркестъра. И това наистина се получи и тази година при добре обмислена и силна програма: "Три румънски танца" от Теодор Рогалски, Вариациите "Рококо" за виолончело и оркестър на Чайковски - в първата част, и двете големи немски пиеси "Прелюд и Смъртта на Изолда" от Вагнер и Сюитата към операта "Кавалерът на розата" от Рихард Щраус. На артистичния темперамент на Кристиан Мандял като че ли допадат големите творби на късния романтизъм, където разгръща напълно експресивната си художествена природа. Много развълнувано, вдъхновено поетично прозвуча Вагнер - в Букурещката опера той постави с успех Вагнерови опери. В широк план разгърна стройно, ясно и мащабно сюитата на Рихард Щраус с нейната изключителна оркестрация, извеждайки релефно и ярко на преден план музикалните образи и картини, с които е наситена тази великолепна пиеса.

Младежка свежест, съчетана с висок професионализъм, при това далеч от рутинерството - това днес не се среща често. Сериозната работа на диригента с тези, без съмнение, надарени млади инструменталисти е дала и тези резултати. Отделните оркестрови групи са на завидна висота: струнните - красиви и плътни, пълнозвучни в традицията на прочутата румънска цигулкова школа, дървената духова група - прецизна и топла, а медните - сигурни, стройни. Отличен бе съпроводът на блестящото, стилно изпълнение на Вариациите на Чайковски от младия Александру Йоница. Вярвам, че това ще е един от върховете на този наш голям фестивал. Ще бъде добре, ако този първокласен оркестър гостува и на останалите музикални форуми у нас. И ни срещне и с музиката на Джордже Енеску.

www.duma.bg

ДУМА

Очаквайте

ЕМИР КУСТУРИЦА СВИРИ В ЗАЛА 1 НА 22 АПРИЛ

Готова е българската песен за „Евровизия”

Към изпълнението на певицата Поли Генова по време на записа се присъедини и виртуозният кавалджия Теодосий Спасов

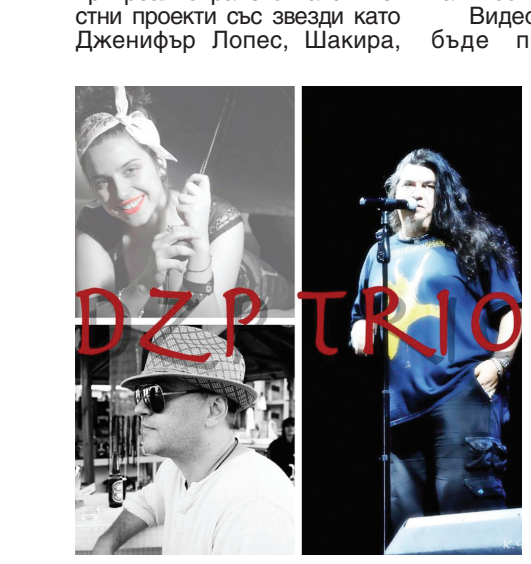

“If love was a crime” (“Ако любовта беше престъпление”) е заглавието на песента, с която Поли Генова ще представи страната ни на “Евровизия 2016”. В записа се включи и музикантът Теодосий Спасов. Неговото виртуозно изпълнение допринася за стиловата уникалност на композицията.

Автори на “If love was a crime” (#ILWAC) са композиторите и музикалните продуценти Борислав Миланов и Себастиан Арман, както и шведският композитор Йоаким Бо Персон. Поли Генова е съавтор на текста и взима активно участие в творческия процес. Успешната работа - на тандема “Symphonics International” е вече доказана при реализирането на съвместни проекти със звезди като Дженифър Лопес, Шакира, Кели Кларксън и Бритни Спиърс.За организирането на концертите си в България на музикалната компания на Борислав Миланов се доверяват поп иконата Дженифър Лопес, британската фънк и ейсид джаз група Джамирокуай (Jamiroquai), известната английска певица Джесика Елън Корниш, по-известна като Джеси Джей (Jessie J), американският изпълнител Райън Лесли и испанската звезда Bebe.

Песента, която ще представи Поли Генова, е с модерно звучене. Текстът отправя послание за силата на любовта и смелостта, която притежават обичащите хора - готови да стигнат докрай, независимо от обстоятелствата и общественото мнение.

Видеото към парчето ще бъде представено пред българската и международната публика следващата седмица. Изборът на песента за “Евровизия 2016” бе направен от Дани Милев, Стоян Янкулов-Стунджи, Красимир Гюлмезов и директора на Националното музикално училище “Любомир Пипков” Милка Митева, както и представители на БНТ. “Евровизия 2016” ще се проведе в Стокхолм, Швеция, от 10 до 14 май.

РОКАДЖИИ ЩЕ ИЗНЕНАДАТ ФЕНОВЕТЕ С НЕЖНА МУЗИКА

Заклети рокаджии и емблеми на цяло поколение фенове - Десо от “Tri O Five” и Звезди от “Ахат”, заедно с талантливата Преси, ще забавляват своите фенове и приятели с изненадващ сет от нежна музика. Трио DZP ще забие на живо с обичани и незабравими хитове, които ще превърнат тази вечер (16 март) в “Royal Piano Club” в истински празник. Партито на пл. “България” 1, НДК, вход А5 (до пилоните), започва точно в 23 ч.

Брайън Мей и Кери Елис завладяват НДК днес

Легендарният китарист на “Куин” - Брайън Мей, и звездата на Бродуей и Уест енд - Кери Елис, излизат тази вечер (16 март) от 20 ч. на сцената на зала 1 на НДК, като за публиката вратите ще бъдат отворени в 18,30 ч. Присъстващите ще имат възможност да се насладят на нови версии на популярни хитове на “Куин”, “Бийтълс”, “Канзас”, любими класики на двамата изпълнители, включително и общата им песен “One Voice”.На сцената ще се качи и кийбордистът Джеф Лийч, който винаги придружава звездите по време на турне.

Брайън Мей и Кери Елис ще имат самостоятелни и комфортни гримьорни, аранжирани с огромни огледала. Стаите трябва да бъдат заредени с различни видове чай, пресни плодове и минерална вода. В специално обособената кетъринг зона ще има различни видове печени зеленчуци, плата сирена, хумус, вегетариански сандвичи и предястия. Елис ще бъде придружена по време на престоя си у нас от двете си деца.

Ограничени количества билети за концерта на звездите на цени от 50 до 120 лв. все още може да се купят от касите на Тикетпро в страната, както и онлайн.

Откупуват целия дял на Джако за $750 млн.

Японската корпорация “Сони” сключи споразумение с наследниците на Майкъл Джексън за придобиване на целия дял на музиканта в компанията. Ще бъде откупен обратно 50-процентовият дял на Краля на попа в най-голямата звукозаписна компания в света за $750 млн. По този начин “Сони” ще стане едноличен собственик и притежател на правата на хиляди песни, включително на “Бийтълс”.

Първоначално музикалният каталог бе закупен от Джако през 1985-а. Десет години по-късно той постигна споразумение с японската компания за сливане на каталога с издателския бизнес на корпорацията, в резултат на което бе образувана “Sony/ATV Music Publishing”.

Сделката се оказа изключително печеливша за Майкъл Джексън. През 1985 г. той плати за каталога 45 млн. долара (много съветници го разубеждавали за подобно разточителство), а по-късно придоби 50% от акциите на новата компания за $115 млн.

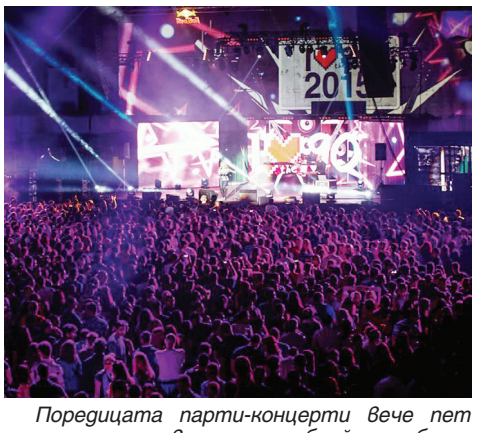
Съгласно условията на сделката, “Сони” може да се занимава с издателски бизнес само чрез съвместното дружество, уточнява “Форбс”. Така Майкъл Джексън и неговите наследници получават плащания както по стария закон за авторското право, така и по новия, а това включва правата към песни на рапъра Еминем и звездата Тейлър Суифт.

НОВИ ИМЕНА В „ОБИЧАМ 90-ТЕ”

Към досега обявените артисти на “Обичам 90-те” (“I Love the 90s”) - La Bouche, Fun Factory и C-Block, се добавя и Culture Beat feat. Tania Evans, които също ще са част от програмата на концерта. Tania Evans ще изпълни най-големите хитове на групата, както и най-известните парчета от соловата си кариера. На сцената към нея ще се присъедини и рап изпълнителят Krayzee, който през 90-те се изявява заедно с друга легенда на евро денс музиката - C.C. Catch.

Немският музикален денс проект Culture Beat е формиран през 1989 г. от Torsten Fenslau. Характерното за формацията е, че през годините неколкократно сменя състава си, а комерсиалния си успех достига през 1993 г. с хитовата песен “Mr. Vain” благодарение на вокалите на Tania Evans и рапъра Jay Suprem. Сингълът застава на номер 1 в 13 страни, сред които са Германия, Обединеното кралство и Франция. Също толкова успешен се оказва и следващият им албум “Serenity”, от който остават хитове като “Got To Get It” и “Anything”. Музикалните критици смятат тавата за ключов момент от историята на денс музиката.

Билети за концерта, който ще се състои на 11 юни в София, са в наличност в системата на Ticket Logic.

Поредицата парти-концерти вече пет години привлича многобройна публика

Вицът

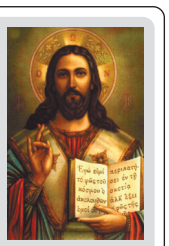
Полицай задържа двама скитници и пита:
- Къде живеете?
- Никъде! - отговаря първият.
- А вие?
- Съседи сме...

Доц. БОРЯНА МИНЧЕВА, художничка, архитект-сценографка
ВАСИЛ ДЕЛИЕВ, композитор и диригент
КРИСТИНА БЕЛЧЕВА, актриса и певица
МАРИАНА ХИЛ, председателка на Контролния съвет на Асоциацията на преводачите в България
Д-р НЕЗАБРАВКА СТОЕВА, член на ВСС

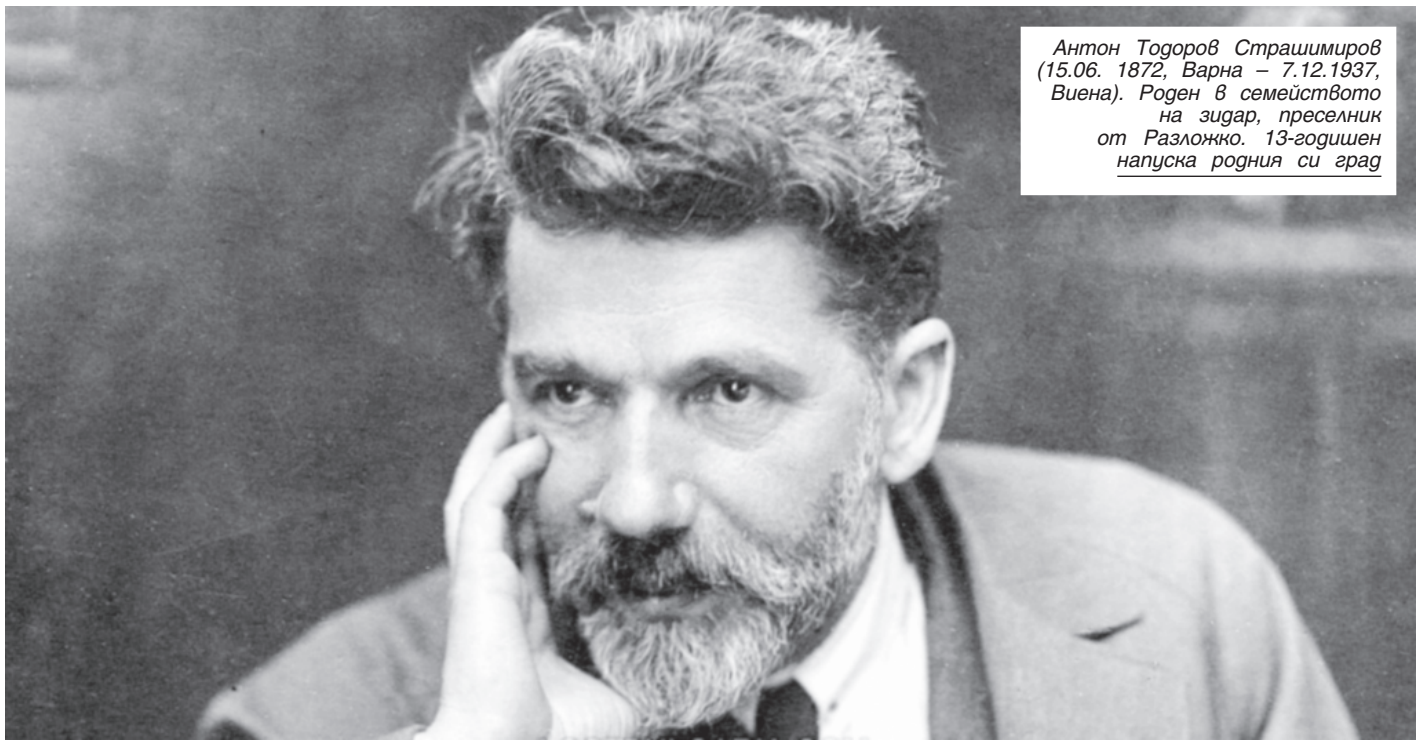
ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

16

Св. мчци Савин и Папа

www.duma.bg

Антон Тодоров Страшимиров (15.06. 1872, Варна – 7.12.1937, Виена). Роден в семейството на зидар, преселник от Разложко. 13-годишен напуска родния си град

Из потайностите на Закона за защита на особата

Стоян Михайловски: „Каквито бедствия и да връхлетят България, най-голямото бедствие е единовластието”

Христо ГЕОРГИЕВ
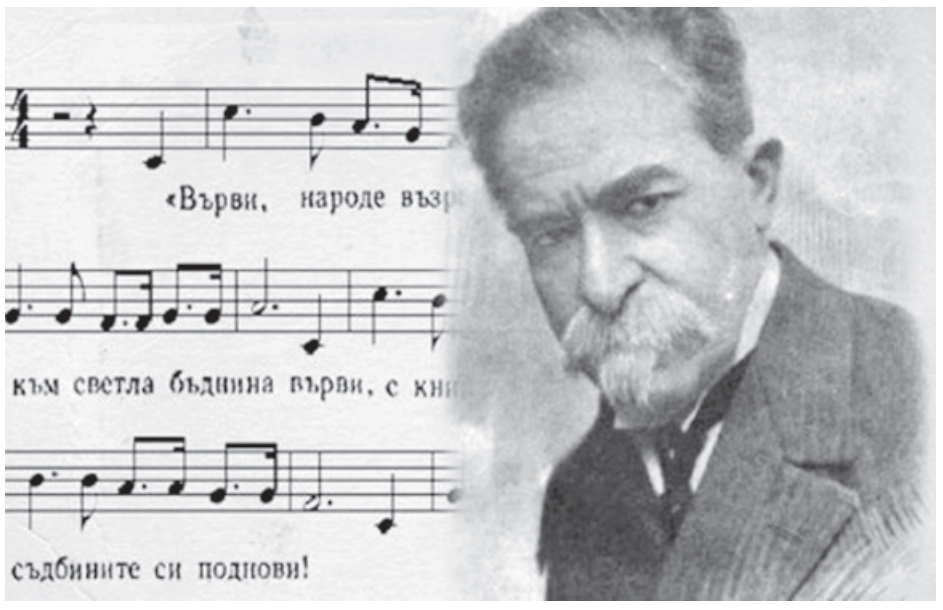
В началото на миналия век българският княз Фердинанд е пълновластен господар на Княжество България - най-големият му враг Стефан Стамболов е мъртъв и няма кой да смущава неговите блянове и кроежи. Бунтовете на русофилите са окончателно потушени, нещо повече - самият Фердинанд се чувства повече русофил от всички русофили, след като се сдобрява с руския император и кръщава сина си Борис в източноправославната вяра.

Но някак неочаквано си спечелва други мощни врагове - писатели и журналисти, които са и известни депутати. Оръжието, с което те воюват с него, господаря, е преди всичко писаното слово, а неприятното е, че го владеят в съвършенство. Най-известните от тях са двама - Стоян Михайловски и Антон Страшимиров. Имат си и трибуна - всекидневникът “Ден”, който започва да излиза през есента на 1903 г. и бързо си спечелва популярност преди всичко на неговия гръб. Няма брой, в който те да не впият жило в царската му особа. Никакъв натиск, ни с добро, ни с лошо, не помага - от ден на ден ожесточението към него се усилва. “Ще изтъкнем една общоизвестна истина, ако кажем, че княз Фердинанд питае

вродена омраза към цялото българско общество

на което се титулува господар” - заключава неподписалият се с името си автор в статията “Княз Фердинанд и българското общество”, отпечатана в края на ноември 1903 г. В статията си “Дедите на княз Фердинанд” от средата на декември 1903 г., Стоян Михайловски проявява отново нечувана дързост, твърди, че господарят е наследил всичко най-лошо от предците си по майчина и бащина линия. Ответната мярка не закъснява - Стоян Михайловски е изгонен от парламента.

По същото време тридесет и двама депутати от опозицията напускат парламента и публикуват манифест, с който протестират срещу липсата на демокрация в Народното събрание и обществото. Той е подписан от личности като Тодор Влайков, Найчо Цанов, Антон Страшимиров и др. Във

Стоян Михайловски: “Умирам неизползван - бих могъл да дам хиляди пъти повече на обществото”

в. “Ден” продължават да излизат громящи критични материали, насочени срещу княза. Един от тях - статията “Потайностите на Българския дворец”, публикувана в броеве 39 и 41 от 5 и 8 януари 1904 г., минава всякакви граници на приличието.

Всъщност става дума за превод от списание Revue Franco - Americain, излизащо на френски език, собственост на принц Андрей Понятовски, член на царската полска фамилия, приятел на Фердинанд (Стоян Михайловски използва интересен похват - публикува избрани абзаци на френски език, следват преводът им и собственият му коментар). Най-фрапиращи са изнесените факти, чрез които става ясно, че Господарят, в разрез със закона, който не позволява държавна покупка без търг за повече от 3000 лв., е направил много такива, включително и една за

ловджийски вагон за 60 000 лв.

Без търг поръчва във Франция и боеви припаси, като по този начин е дал възможност на френските Орлеанисти да откраднат крупната тогава сума от два милиона лева.

Статията е незабавно инкримирана, а Стоян Михайловски е извикан при следователя още на 9 януари. Народното събрание се събира спешно и ударно, за няколко дни, приема новия “Закон за особата”, който ще защитава оттук нататък беззащитния княз от каналиите журналисти и депутати. На 16 януари “Държавен вестник” обнародва закона. (Глава трета от НЗ се нарича “Насилствени действия и оскърбления против държавния глава и членове на семейството му”.) За оскърбление, нанесено лично или задочно, на публично място срещу държавния глава, или съпругата му, или престолонаследника, се предвижда наказание до 5 години строг тъмничен затвор и глоба до двадесет хиляди лева. (Тези закони ще са в сила малко повече от 40 години, до отмяната им на 9.9.1944 г., и по тях ще бъдат съдени десетки невъзпитани антимонархисти.)

Стоян Михайловски е не само известен писател, но и виден български юрист, завършил е право във Франция, заемал е отговорни постове в българската съдебна йерархия в продължение на десетилетия. Професор е по право в Софийския университет, но е уволнен веднага след скандалната публикация.

На 27 февруари 1904 г. прокуратурата внася в съда обвинителния акт. Стоян Михайловски е обвинен, че със статията си “Потайностите на Българския дворец” е отправил ред обиди и клевети към държавния глава, особено на края на статията си, където го клеветял, че самоволно е купувал вещи, които струват 60 хиляди лева, когато законът не позволява това, че по един престъпен начин е дал възможност на френските антирепубликанисти да откраднат два милиона български пари. Деянието попада под ударите на член 120 и 124 от НЗ за

престъпления, извършени чрез печата против държавния глава

Прокурорът предава Михайловски на Софийския окръжен съд, за да го съди без участие на съдебни заседатели. Експедитивността на съдебната ни система е удивителна - само за месец е приет закон, следствието е завършено за няколко дни, обвинението е повдигнато и в средата на март започва съдебният процес.

По този повод Страшимиров пише в “Ден”: “Нима от професора в университета ни до пъдаря в последното село - всички трябва да се превърнат в лакеи на монархизма, каквито са днешните министри в България?” И Михайловски не остава по-назад: “Каквито бедствия и да връхлетят България, най-голямото бедствие е единовластието”.

Тридесетгодишният депутат Антон Страшимиров е предвидливо прибран в казармата още през 1903 г., за да си отслужи военната служба. Изпратен е не другаде, а в полка на полковник Узунов, за чиито вопиющи нарушения наскоро е отправил питане в парламента. Паднал му е в ръчичките и полковникът не закъснява да си отмъсти. За “обиди и клевети” към военното началство, които той открива в частната му кореспонденция до негови близки и която е неприкосновена по закон. В началото на 1904 г. и Антон Страшимиров е изправен пред военен съд. Исканата за него присъда е между три и пет години строг тъмничен затвор.

Под съдебна отговорност за обида на държавния глава е подведен от видинския окръжен съд и Найчо Цанов.

Но най-нашумелият процес безспорно е този срещу Стоян Михайловски. Залата на Трето углавно отделение в съда е претъпкана и съдът премества заседанието си в по-голямата зала на Първо углавно отделение.

Това дело е предрешено

Възражението на защитата, че статията на Михайловски е публикувана преди приемането на Закона за особата, че той не може да има обратно действие, е подминато с пренебрежение. Не се приема и искането делото да се гледа с участието на съдебни заседатели. В своето слово Михайловски не се отказва от твърденията си, напротив, и в съдебната зала разобличава политическия разврат и корупцията на дворцовия режим.

Стоян Михайловски е осъден на седем месеца затвор условно, с тригодишен изпитателен срок и съдът му обещава, че ако в продължение на тия 3 години не напише нищо за царската особа, присъдата му ще се опрости.

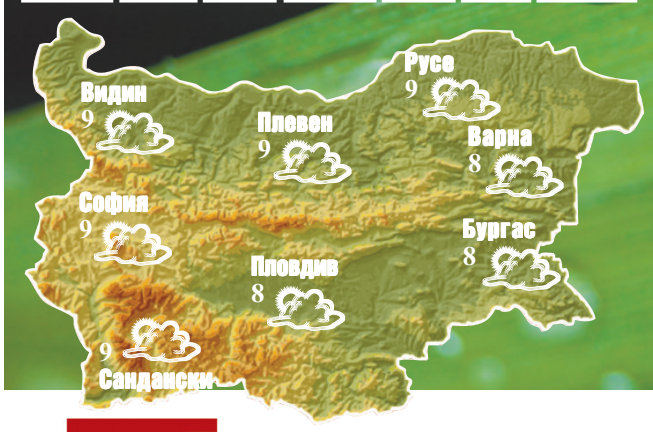
И той пише за другата царска особа, Борис, и го съветва даже: “Князче, бъди благословено, ти можеш да се обладаеш от гордост да се наричаш българин, ти можеш да се сродиш истински с тоя цървулан...”

Намекът е прекалено прозрачен.

В истински бяс изпада Фердинанд след решенията на Видинския и Пловдивския съд, които отказват да се подчинят на натиска на министър-председателя Димитър Петков и оневиняват изцяло Найчо Цанов и Антон Страшимиров.

Оттук нататък следват десетки процеси срещу изтъкнати интелектуалци и обикновени хора, които на чашка в кръчмата, по силата на закона кръчмата е обществено място, са си позволили да попържат Особата и нейните наследници.

ВРЕМЕТО

Днес ще има значителна облачност, но без значителни валежи. Ще духа слаб до умерен вятър. Максималните температури ще са между 5-10 градуса. Атмосферното налягане ще бъде малко над средното. По Черноморието ще има и слънчеви часове, но следобед облачността ще се увеличи. Без валежи. Ще духа до умерен вятър. Максималните температури ще са между 6-7 градуса. Вълнението на морето ще е около 3 бала. Температурата на морската вода е 8-10 градуса. Над планините ще има временни разкъсвания на облачността. Само на отделни места по високите върхове ще превали слаб сняг. Ще духа умерен вятър. Температурата на 1200 м ще е около 1 градус, на 2000 м - около минус 6.

Изгледи за

17
максимални
7°/12°

18
максимални
10°/16°

В четвъртък сутрешните температури ще останат ниски от минус 4 до плюс 2 градуса. Дневните температури слабо ще се повишат до 7-12 градуса. В петък минималните температури ще са от минус 2 до плюс 3, а дневните от 10 до 16 градуса.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павлета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йовановска** - завеждащ отдел - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Кристина Станимирова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: алианс медиапринт

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06.00 Денят започва Информационен сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.15 Денят започва с Култура
10.30 Здравето отблизо Здравно предаване
11.20 Дързост и красота тв филм /3708 епизод/
11.40 Телепазарен прозорец
12.00 По света и у нас
12.30 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
12.45 Телепазарен прозорец
13.00 Новата кола на татко тв филм /България, 2005г./, режисьор Ивайло Драганов, в ролите: Васил Смирийски, Николай Урумов, Стефка Янорова и др.
13.30 Референдум /п/
14.55 Телепазарен прозорец
15.10 Светиците тв филм /29 епизод/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Телепазарен прозорец
16.35 Малки истории
16.45 Братовчеди тв филм /12, последен епизод/
17.45 Бързо, лесно, вкусно: Рецепта на деня /п/
17.55 Зелена светлина
18.00 По света и у нас
18.40 Още от деня с Димитър Цонев Информационно предаване
19.50 Лека нощ, деца!: Пимпа
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
20.55 Животът е роман игрален филм /САЩ, 2011г./, режисьор Али Дворин, в ролите: Стив Гутемберг, Милена Гович, Матю дел Негро и др.
22.30 В кадър: Не/възможното включване /3, последна част/
23.00 По света и у нас
23.25 Зелена светлина
23.30 Хайтарма игрален филм / Украйна, 2013г./

bTV

06.00 „Лице в лице“/п./ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
06.30 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09.30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./ - вечерно токшоу
13.30 „Тайните на времето“ - сериал, с. 9, еп. 43
14.30 „Земя на честта“ - сериал, еп. 40
15.30 „Светлината на моя живот“ - сериал
17.00 bTV Новините
17.30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18.00 „Мама готви по-добре“ - семейно състезание, еп. 23
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Част от мен“ - сериал, еп. 17
21.30 „MasterChef“ - кулинарно шоу, с. 2, еп. 9
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 bTV Новините - късна емисия
00.00 „Революция“ - сериал, с. 1, еп. 5
01.00 „Комиците“/п./ - комедийно предаване
02.00 „Преди обед“/п./ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
03.50 bTV Новините
04.30 „Светлината на моя живот“/п./ - сериал

NOVA

05.15 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ /п/
06.20 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Бон Апети“ - предаване на НТВ
12.00 Новините на Нова
12.30 „Надежда за обич“ - сериен филм
13.30 „Моята карма“ - сериен филм
14.30 „Прости ми“ - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.30 „Малката булка“ - сериен филм
18.00 „Семейни войни“ - телевизионна игра, нов сезон
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Откраднат живот“ (премиера) - сериен филм
21.00 „Звездни стажанти“ (премиера) - предаване на НТВ
22.00 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - реалити сериал
23.00 „Господари на ефира“- забавно предаване
23.30 Новините на Нова
00.00 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на НТВ
01.00 „Именището Даунтъун“ - сериен филм
02.00 „Надежда за обич“ - сериен филм /п/
03.00 „Клонинг“ - сериен филм
04.00 „Прости ми“ - сериен филм /п/

1

05.00 Телеканал „Добро утро“
08.00 Новини
08.15 Телеканал „Добро утро“
08.35 „Контролна покупка“
09.05 „Живей здраво!“
10.00 Игрален филм: „Любов и гълъби“
11.00 Новини
11.15 Игрален филм: „Любов и гълъби“ (продължение)
12.20 „Таблетка“
12.55 „Времето ще покаже“
14.00 Новини
14.15 „Времето ще покаже“
15.00 „Мъжко / Женско“
15.55 „Насаме с всички“
17.00 Вечерни новини
18.00 „Хайде да се оженим“
19.00 „Нека говорят“
20.00 Време
20.35 Сериал: „Батальонът“
22.30 „Вечерният Ургант“
23.00 „Политика“
00.00 Нощни новини
00.15 „Насаме с всички“
01.00 „Времето ще покаже“
01.45 „Нека говорят“
02.40 „Хайде да се оженим“
03.30 „Контролна покупка“
04.00 Новини

ОВЕН

Денят е подходящ за срещи за водене на преговори, постигане на споразумения и начало на бъдещи дейности.

21 март - 20 април

РАК

Следвайте намеренията си днес и не трябва да се поддавайте на чужди съвети и преди всичко на тревожни мисли.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Днес трябва да работете по новите си проекти, паралелно с включване на текущи задачи и ангажименти.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Коректните отношения с хората около вас ще помогнат на делата ви да се развият по начина, който желаете.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Енергични и действени, ще довеждате делата си до приключване днес, без да срещате непреодолими пречки.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Енергично ще се включите в решаване на професионален въпрос, чието изпълнение ще ви срещне с интересни хора.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Започнете деня си с онези задачи, които изискват повече информация. Едва ли ще срещнете затруднения.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Днес правете това, което можете и сте наясно как да го постигнете. Денят е добър за среща с приятели.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Денят е по-особен и е добре да владеете по-добре мислите и поведението си, за да постигнете успехи.

22 май - 21 юни

ДЕВА

С присъствието си ще внесете яснота по обсъждан делови въпрос, като бъдете на подходящото място и време.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Очаква ви вълнуващо запознанство с човек, от когото може да получите доста ценна делова информация.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

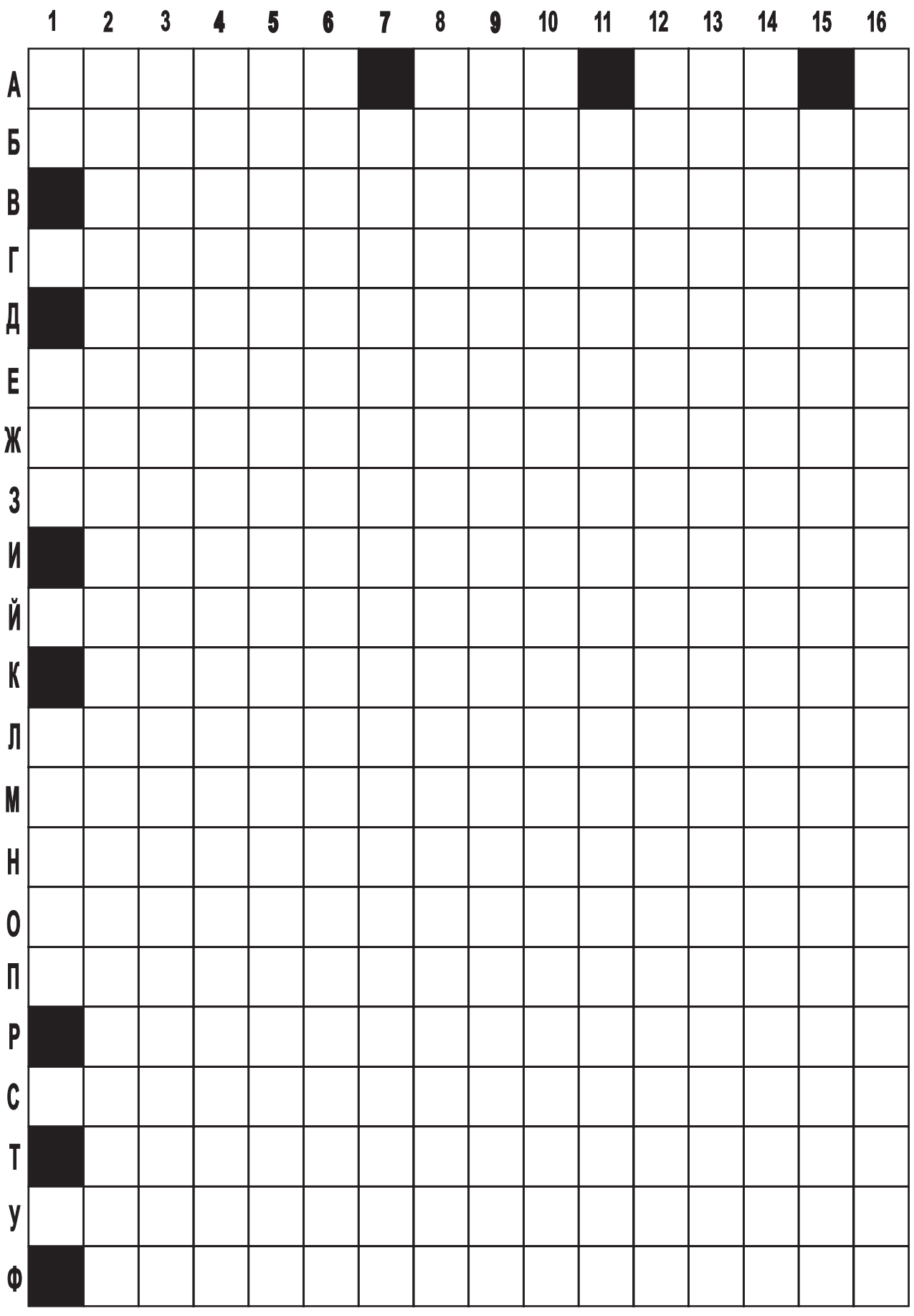
С положителна мисъл и приветливо излъчване можете да въздействате и да насочвате към правилни действия.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

АМЕРИКАНСКА КРЪСТОСЛОВИЦА

Думите се попълват последователно водоравно и отвесно, като се разделят от тъмни квадратчета, чийто брой е посочен в скоби:

ВОДОРАВНО:
А. Древногръцки философ-Лекарство-Корабно кормило.
Б. Задната част на главата-Пространен изглед на нещо - Връх в Испанските Пиренеи/2/.
В. Желязна руда-Сборник с разкази от Й.Вълчев/1/.
Г. Медицински работник-Украински танц-Спътник на Юпитер/2/.
Д. Владетел, император-Край, ръб на плат/3/.
Е. Съд за кипване на вода за чай-Вид едър ориз-Финландско списание/2/.
Ж. Герой в едноименен американски филм-Герой в пиесата "Любов" от Орлин Василев-Героиня в едноименен роман от Балзак/3/.
З. Замръзнала вода-Водоплаваща птица-Маймуна от род макак/3/.
И. Вид легиран чугун-Израелски филм/3/.
Й. Гвоздей-Град в Родопите-Съдове за вода/2/.
К. Герой в индийския епос-Българ.драматичен и киноактьор-/"Хан Аспарух"/-Отвор за път в планина/2/.
Л. Злокачествено образувание по кожата-Храносмилателна кухина-Нота/2/.
М. Древен израелски цар-Роман от Георги Караславов-Словашки писател/3/.
Н. Унгарски химик-Замък в Полша-Сплав с ниска проба сребро/3/.
О. Предшественик на ООН-Изявен аржентински футболист-Офицерска куртка/3/.
П. Швейцарски живописец-Село край София-Действащо лице в едноименна оперета от В.Долидзе/2/.
Р. Силна лампа на МПС-Италианска киноактриса-Част от електромотор/2/.
С. Алкалоид на опия-Индийски поет-Песен на Л.Иванова/2/.
Т. Френски живописци-братя - Българ.аниматор и кинорежисьор /1919-2004/-Тракийски цар /2/.
У. Роговидна вкаменелост-Наш художник и светски хроникьор/2/.
Ф. Вещество в позеленелите картофи-Продавач на баници/1/.

ОТВЕСНО:
1. Едноличен търговец /съкр./-Примитивно плавателно средство -Двигател.
2. Малките на кокошка-Български нос на Черно море-Маларичен комар/2/.
3. Прорез на дреха за копче - Пчелен продукт- Българ.поет-сатирик - Испанска футболна легенда/3/.
4. Български писател /"Пленено ято"/-Човек, добиващ сол-Сънотворно лекарство/3/.
5. Отблизо-Една от аминокиселините-Френски балетмайстор-Река в Полша/3/.
6. Японски филм-Естонска гусла-Френски кинорежисьор-Вид ленена тъкан/3/.
7. Държава в Африка-Южно овощно дърво с твърд плод-Френски художник-Мярка за тежест на злато/3/.
8. Водно растение-Зодия - Най-висок мъжки певчески глас-Немска система за чувствителност на фотоматериали/3/.
9. Графство в Шотландия-Тържествен преглед на войски-Гласен звук - Най-висока точка в развитието на нещо, апогей/4/.
10. Трайно жълто багрило-Старозаветен ковчег-Израелски писател/3/.
11. Полско цвете-Бойно отровно вещество-Скъпоценен червен камък-Музикален знак/3/.
12. Стил в попмузиката-Лозарски нож-Възпаление на гръдното зърно-Растение с гроздовидни съцветия/3/.
13.Горско животно-Растение олеандър-Френски композитор-Корейска мярка за дължина/4/.
14.Горна вълнена дреха-Кралство в Хималаите-Пратка-Тържествено слово/3/.
15. Герой в оп. "Аида" от Дж.Верди-Древноримски император-Българ.драматична актриса /1898-1932/-/2/.
16. Московски митрополит от 19 в. -Документ за платен вход-Името на трима български царе/3/.

РЕЧНИК: Билон, Волон, Годар, Еван, Кератолит, "Кирот", Ленен, Меконин, Нанак, Новер, Резус, Силал, Тан.

СУДОКУ

Попълнете празните полета с числата от 1 до 9 така, че всяко число да се среща само по веднъж във всеки ред, всяка колона и всяка от малките области 3х3:

	8					1	9	
		6		5	8	4		
			7					
		7			3	5		9
				2				
9		8				2		
					7			4
		2	5	8		3		
	4							

8					3			
		9				6		
		4		9		8		
					7			
	4			2			8	
			5					2
		6		3		4		
		7				1		
				1			5	

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КОСТАДИНОВ - ОСЕТЕНОВО - ФИОРЕНТИНА, ФЛОРЕНЦИЯ - ВИМПЕЛИ - КИЛИИ - ИВА - МЛ - ЯВА - ИСК - ВАБ - ЛЕН - ОНОНИН - ЛЕС - САМУРАИ - КЛИМАТИЦИ - БРУНО АПИЦ - НАИНА - УНИЯ - АИРА - КАСИ.
ОТВЕСНО: СОФИЯНКА - СИМВОЛИ- СТОПАНИН - АРЕ - ИМА - АДЕЛИНА - ИНИС - ТУ - АНТ - КЛИН - ОИК - ЕЦИ - ОВНИ - СИЯ - АЛО - КОФИ - СБА - СЛИВАРИ - ДЕО - АМУР - ТРИБУНАЛ - ПЕЕВ - РО - НА - ААК - БОЦ - ЛИПА - ВИМЕ - ИС - ПОЯЛНИЦИ.

8	4	1	5	2	3	9	6	7
5	6	2	8	9	7	4	1	3
9	3	7	1	4	6	8	5	2
2	8	6	9	3	1	7	4	5
4	9	3	7	5	8	6	2	1
1	7	5	2	6	4	3	9	8
6	5	8	4	7	2	1	3	9
7	2	4	3	1	9	5	8	6
3	1	9	6	8	5	2	7	4

4	7	9	8	5	2	6	1	3
3	8	5	6	4	1	2	7	9
1	6	2	3	7	9	5	8	4
8	5	4	7	9	3	1	6	2
2	1	6	4	8	5	9	3	7
9	3	7	1	2	6	4	5	8
7	4	1	9	6	8	3	2	5
5	9	3	2	1	7	8	4	6
6	2	8	5	3	4	7	9	1

ХАОС
ВОДОРАВНО: ТРИО - АНКА - ЕВРОПЕЕЦ - ОСА - РО - САЛАМ - ЗЪБОЛЕКАР - ПЕЛЕРИНА - АНТЕНА - ИЛМ - ОЧАКВАНИЯ - КЛИО - ТОН - НИЕ - ЛИАНА.
ОТВЕСНО: ПРЕСТЪПНИЧКИ - ИВА - БЕТ - АЛЕ - БОР - СОЛЕНКИ - АЛЕН - ВОЛ - ШАП - ЛЕРА - НЕ - АКИ - ИНТА - АКЕРМАН - ЛИОН - АЦО - РАЗМЯНА.

ЦИФРОСЛОВИЦА
ВОДОРАВНО: СТЕК - АНАЛ - СТЕЛА - ПУДЕЛ - СКЕЛЕТ - ТРАСАТ - ГОЛЕЦ - ЕРОВЕ - АБИ - ИРНИК - ТАС - НАТО - АЕВ - ПОНТ - ДЕКРЕТИ - АКАИ - СОН - КОЛИ - ТОР - РАИСА - ЛОР - ОРАРИ - СЛЕДИ - ЛЕГЕНИ - АТЕНЕЙ - НОСИИ - АРКИН - НАТА - КААН.
ОТВЕСНО: СГАН - АТОЛ - СКОБА - КОРЕН- СТЕЛИТ- АРАГОН - ТЕЛЕ - ОДИ - РЕСА - ЕЛЕЦИ - РИНИТ - КАТ - РАКСА - ИИА - АНЕРОИД - АПТ - ИВЕНС - ААК - НУРЕК - АСТРА - АДАР - ПИК - ЛЕКА - ЛЕСОТО - ОЛЕНИН - ЛАВАН - ЛОДЕН - ТЕСТ - ИРИЙ.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Снимка БГНЕС

Футболисти на Барселона подхвърлят дете, което с други няколко малчугани проби охраната на тренировъчната база и прекъсна тренировката на еврошампионите. Довечера каталунците посрещат Арсенал в реванш от 1/8-финалите на Шампионската лига. Те водят с 2:0 след първия мач в Лондон

Шеф в УЕФА хвали родните съдии

Българите имат потенциал да свирят в Лига Европа и Шампионската лига, смята французинът Марк Бата

Марк Бата похвали футболните ни съдии от "А" група, след като изгледа срещите от последния кръг. Французинът е наблюдаващ ръководител към УЕФА и отговорник-консултант за родните рефери. Той даже смята, че родните арбитри имат потенциал да ръководят мачове от Лига Европа и Шампионската лига.

"Нивото на българските рефери е добро, като нашата задача е да го повишим още повече. За тази цел ще наблегнем повече на практическите упражнения, като съдиите ще прекарват повече време на терена и помалко в залата. Ще работим и върху това, реферите да имат повече увереност в собствените си възможности, защото те имат потенциал, желание да работят и да се развиват. Процесът е дълъг и ще отнеме време, но с много труд и работа ще постигнем нашите цели. Във футбола всички допускат грешки. Треньорите, играчите и съдиите грешат понякога и това е нормално, защото е човешко. Навсякъде по света реферите допускат грешки и е нереалистично да се мисли, че може да има безгрешен съдия. Нашата задача със Съдийската комисия е да сведем броя на грешките до минимум. Нужно е време, много труд и опит, за да постигнем резултат и след няколко години българските съдии да бъдат на топ ниво. Работим в правилната посока", обяви Бата.

За последно наш рефер ръководи мач от групите на Шампионската лига през 2012 г. Тогава Станислав Тодоров свири срещата Динамо Загреб - Динамо Киев, завършила 1:1.

ОСК И ПФК ЛЕВСКИ В ЗАЩИТА НА СПОРТНИТЕ ЛЕГЕНДИ

ОСК Левски и футболният клуб на "сините" са поредните организации, които защитиха именитите български спортисти, застанали с имената си зад българските зимни спортове. Декларацията е по повод на публикация на еколога Стефан Аврамов, в която той квалифицира по особено обиден начин спортистите. Зеленият активист ги "слага в една графа с манекенки, попфолк звезди и прочие елитни проститутки".

"Това отворено писмо е отговор на позицията на Аврамов. Неговото "мнение" е подкрепено от над 10 други еколози, представящи се като зелени политици.

Господин Аврамов,

С изненада прочетохме публично разпространената ви позиция. Няма да коментираме "за" и "против" развитието на зимния туризъм - всеки има право на своята позиция по този въпрос. Всеки има аргументи в защита на позицията си. Спортистите очаквано подкрепят развитието на зимния спорт и туризма. Скандализирани сме от избора ви да подкрепите позицията си не с аргументи, а с обидни квалификации по отношение на опонентите. Истина е, че обидни квалификации обикновено използват хора, които нямат нито аргументи, нито домашно възпитание. Според нас, като наричате опонентите си "елитни проститутки", освен че доказвате липса на аргументи и лошо възпитание, вие опошлявате зелената идея. Давате ли си сметка обаче, че така позорите и България?

Що за българин сте, за да наречете световната легенда Боян Радев "елитна проститутка"? За разлика от вас, Боян напълни страниците на българската спортна история с олимпийско злато.

Що за българин сте, за да наречете граддамата на българското гребане Ваня Гешева "елитна проститутка"? Единственият спортист в историята на нашата страна, спечелил всички възможни медали на една Олимпиада. За разлика от вас, тя пълнеше сърцата ни с радост и възхищение.

Що за българин сте, за да наречете българските легенди в спорта "елитни проститутки"?

Господин Аврамов, категорично се противопоставяме на подобно отношение към спортистите, носили синята фланелка, както и към всички спортисти, прославили България и накарали ни да се почувстваме горди, че сме българи", пише в писмото.

БЕРОЕ ВОДИ ПАРТИЗАН ЗА ЮБИЛЕЯ

Берое ще доведе сръбския гранд Партизан за отбелязване на вековния си юбилей. Срещата в Стара Загора ще се състои на 17 май и ще бъде кулминация на празника на заралии. Двубоят с тима на Валери Божинов и Иван Бандаловски ще бъде съпътстван със специална програма, награждаване на заслужили футболисти и деятели, както и с още много изненади, съобщиха вицешампионите. "Най-трудното беше да направим един такъв мач, който ще остане в историята. Благодаря на Партизан, че се съгласиха. Смятам, че с тяхното участие ще направим прекрасен празник. Нещата бяха трудни и от гледна точка, че програмата на Берое също трябва да бъде съобразена. Изпаднахме в цикъл сряда-събота и това беше най-добрата идея", обяви изпълнителният директор Илко Русев.

В този двубой играчите на Берое за пръв път ще облекат специалната си юбилейна фланелка. Дизайнът вече е готов и в момента екипът е в производство. Екипът ще бъде представен в началото на май, след което ще се пусне в продажба. Той ще бъде вторият екип на Берое през следващия сезон.

"Светът наистина говори за Берое. Това го казвам, след като се върнах в петък от Лисабон. Бях на посещение в побратимения град Барейро. Техният отбор носи символите на Берое и се казва "Барейро Стара Загора". Отправих им покана да дойдат и те да участват", обяви зам.-кметът на Стара Загора Иванка Сотирова.

следайте

ФУТБОЛ

ШАМПИОНСКА ЛИГА
ПО БТВ ЕКШЪН
21.45 Барселона - Арсенал
ПО РИНГ
21.45 Байерн М - Ювентус

кратки

Излиза книга за легендите на ЦСКА

Феновете на "армейците" вече се радват на нова книга - "100 цитата от най-великите играчи на ЦСКА". Цената ѝ е 10 лв. и вече е в продажба. "Привърженици от цялата страна поръчват по 2-3 бройки за себе си и за приятели", коментират от издателство "Лавици". Легендарният вратар на "червените" Георги Велинов заяви, че е страхотна идея да се събе-

рат толкова много цитати на едно място. "Заслужава си да се купи тази книга", бе мнението на Джони. Това е единствената подобна книга, правена някога за 31-кратните шампиони на България.

Галчев изчисти картоните за 1/2-финалите

Дисциплинарната комисия към Зоналния съвет на БФС-София потвърди, че Борис Галчев е наказан за 2 мача. Капитанът на "армейците" си изкара 9-и жълт картон при победата над Ботев Ихтиман с 11:0 и по наредба ще пропусне следващите 2 мача - гостуването на Велбъжд Кюстендил и домакинство на Чико Бяга. Жълтият му картон срещу Ботев беше стратегически, за да бъде официално предупреден в някоя от следващите срещи и така да пропусне първия 1/2-финал с Берое на 6 април в Стара Загора.

Черно море се жали от съдията с Ботев

Черно море депозира жалба в Съдийската комисия на БФС за тенденциозното съдийство на главния рефер Георги Димитров и асистентите му Младен Маринов и Георги Георгиев на мача срещу Ботев Пд (1:3). Основните претенции на варненци са за различен критерий при отсъждането на нарушения спрямо двата отбора, отсъдената пресилена дузпа в полза на домакините, без да има съприкосновение между играчи на двата тима, и неотсъждането на 11-метров наказателен удар в полза на варненци след явна игра с ръка в наказателното поле на футболист на „канарчетата".

www.duma.bg

Берое чества 100 години с мач срещу Партизан

Стр. 23

ООН СЕ ОТКАЗА ОТ ШАРАПОВА

Организацията на обединените нации (ООН) прекрати сътрудничеството си с петкратната победителка в турнири от Големия шлем Мария Шарапова, уличена в употреба на забраненото вещество милдронат, съобщи английският в. "Гардиън".

"ООН сме благодарни на Мария Шарапова за поддръжката и сътрудничеството с нашата организация, особено по въпроса за борбата с последствията от чернобилската авария. Въпреки това ние решихме да преустановим нейната дейност като посланик на добрата воля на ООН до края на разследването на нейния случай", обяви представител на ООН. Милдронатът стана забранено вещество от 1 януари т.г., а на 7 март най-богатата спортистка в света даде извънредна пресконференция в Лос Анджелис, на която обяви, че е получила писмото от Антидопинговата агенция с уведомлението, но не го е прочела. В момента Шарапова е временно отстранена от участие в турнирите, а нейният случай ще бъде разгледан на 23 март.

Чакат Звездите да напълнят Колодрума

10 498 избраха съставите, Тони Зетова, Сашо Александров и Йордан Йовчев в шоумач 3Х3 преди баскетболния сблъсък

Владимир НИКОЛОВ

Рекордните 10 498 гласа избраха баскетболистите в традиционния Мач на звездите, който идната неделя за първи път ще се състои в Пловдив, съобщиха организаторите. Те очакват любителите на баскетбола не само от града под тепетата да напълнят новооткрития покрит колодрум за шоуто. 25 от билетите вече безвъзмездно са предоставени на деца от социален дом в Брацигово.

Феновете на баскетбола пък за първи път надвишиха 10 000 в анкетата за определяне на съставите. В отборите няма да има играчи от Черно море Порт Варна за пръв път от 2004 г., когато беше възстановен Мачът на звездите. Историческата липса на варненци е свързана с неочаквания разпад заради финансови неблагополучия на клуба с традиции и излизането на повечето им играчи.

Като треньор на един от съставите е избран новият национален селекционер Любомир Минчев, който ще довърши сезона начело на Берое. За да засилят интереса на пловдивчани към събитието, местният Академик ще бъде представен от треньора си Асен Николов и от Бошко Йовович, които попадат в състава от квотата на организаторите и НБЛ.

Звездният двубой ще бъде символично начало на кампанията "Аз обичам баскетбола", която цели да увеличи популярността на спорта с оранжевата топка в града под тепетата и в цяла България. Тя предвижда да завърши с домакинство на Евробаскет 2021, като "Колодрума" е една от залите наред с арените в София, Русе и Бургас, които ще бъдат предложени на ФИБА-Европа.

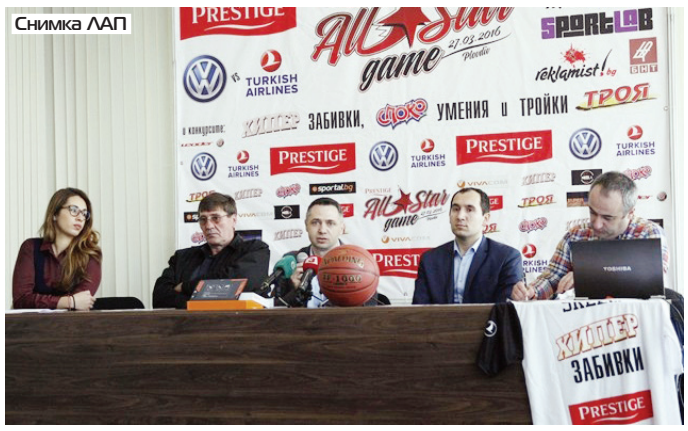
Преди същинския звезден мач ще има шоумач по минибаскет с участието на легендарния гимнастик Йордан Йовчев, легендарната волейболистка Тони Зетова и Футболист №1 на България за 1999 г. Александър Александров - Кривия.

По традиция ще има конкурси "Хипер забивки", "Тройки Троя" и "Споко Умения" на спонсора на събитието вафли "Престиж". Цялото събитие ще бъде излъчено от БНТ.

Отборите са спонсорирани от Фолксваген и Търкиш Еърлайн, но за засилване на интереса ще бъдат с екипи на пловдивските Ботев и Локо.

"Престиж Мачът на звездите 2016" ще застане и зад благотворителна инициатива в подкрепа на Ники от Пловдив. Николай Тодоров Попов страда от остра форма на левкемия, а за лечението му е нужна голяма сума. Част от нея ще бъде набрана и в специални кутии за дарения в зала "Колодрума".

Кампанията вече получи подкрепа от НБЛ Виваком и Академик Булгекс 99, от приятели на възпитаника на ЕГ "Иван Вазов", волейболния национал Георги Братоев, от феновете на футболния Ботев Пд, както и от Стилиян Петров, който сам успя да се пребори с коварната болест.

Снимка ЛАП

Президентът на БФБаскетбол Георги Глушков (вторият вляво) взе участие в пресконференция преди Мача на звездите 2016 в Пловдив

Фолксваген (Ботев Пд): Франк Търнър (Черно море), Пламен Алексиев (Берое), Милян Боцка (Ямбол), Павлин Иванов и Желко Шакич (ЛУКойл Академик), Кори Петрос и Тристан Кери и (Рилски спортист), Мартин Дурчев, Мартин Маринов и Николай Върбанов (Балкан), Алекс Симеонов (Левски) и Бошко Йовович (Академик Булгекс 99). Треньори: Росен Барчовски (Рилски спортист) и Александър Дяковски (Спартак Пл).

"Търкиш Еърлайнс" (Локо Пд): Филип Виденов, Филип Барович, Димитър Димитров и Христо Захариев (ЛУКойл Академик); Тодор Тодоров и Тони Гуджино (Рилски спортист), Еврик Гари и Остън Барнс (Берое), Хънтър Уилямс (Черноморец), Александър Груев (Спартак Пл), Брандън Фортънбъри (Балкан) и Йордан Минчев (Левски). Треньори: Любомир Минчев (Берое) и Асен Николов (Академик Пд).

Снимка БГНЕС

Швейцарски войници монтират банери с логото на Световното първенство по ски алпийски дисциплини през 2017 г., което ще се състои в Сент Мориц. В курорта от днес до неделя е и финалният кръг за Световната купа

Цвети даде само гейм на австралийка

Цветана Пиронкова (№105 в света) започна ударно участието си на турнира в Сан Антонио ($115 000). Първата ни ракета разби на старта третата тенисистка на Австралия Кейси Делакуа (№150) с 6:1, 6:0. Пловдивчанката затвори срещата само за 45 мин. игра. Тя реализира ранен пробив в началото и се възползва максимално от големия брой непредизвикани грешки на Делакуа. Австралийката имаше възможност да върне пробива в третия гейм, но я пропиля и до края на сета не оказа никаква съпротива.

Втората част пък напълно бе лишена от интрига. Пиронкова дръпна с 4:0, но дори и тогава не се отпусна, като спаси брейкбол, постигна още един пробив и спокойно затвори мача на свой сервис. Във II кръг пловдивчанката ще играе с по-добрата от Янина Викмайер (Бел, №47) и Лоурън Дейвис (САЩ, №99), които играха тази нощ.

Пиронкова се включи в турнира от сериите "125К", след като миналата седмица отпадна във II кръг в Индиън Уелс.

следайте

ПО БНТ СВЯТ
БАСКЕТБОЛ
20.30 Левски - Кожув
ПО ЕВРОСПОРТ 2
19.00 Нижни Новгород - Страсбург
21.00 Зелона гура - Гран Канария
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ
10.45 СК в Сен Мориц (спускане, мъже)
12.15 СК в Сен Мориц (спускане, жени)
ПО Ф+
ТЕНИС
20.00 "Мастърс" в Индиън Уелс

кратки

Кобрата доведе Чисора в София

Кубрат Пулев доведе Дерек Чисора в София. Двамата ще дадат пресконференция днес заради предстоящия им мач за европейската титла и елиминация за световната титла във версия Международна боксова федерация (IBF) в тежка категория. Двубоят е на 7 май в "Барклейкард Арена" в Хамбург.

ММС създаде комисия заради допинга

Спортното министерство създаде комисия за мониторинг и медицински контрол на спортистите, които ще участват на Олимпиадата в Рио през август. В състава са включени едни от водещите спортни лекари в България - д-р Стефан Стругаров, д-р Иван Иванов, д-р Ангел Лозанов, д-р Милен Димов и директорът на дирекция "Координация и контрол на спортната подготовка" на ММС д-р Любомир Младенов.

Волейболистите ще играят в Белград за Световната лига

Вторият турнир на първа група в Световната лига, в който мъжкият ни национален отбор играе срещу Сърбия, Иран и Бразилия, ще се проведе в Белград, а не в Нови Сад (23-25 юни), както бе решено преди. В първия ден "лъвовете" ще се изправят срещу Иран от 17.00 ч. На следващия ден играчите на Пламен Константинов ще излязат срещу домакините от 20.00 ч., а в неделя те ще играят с Бразилия от 17.00.

Втора победа за Аоияма в Осака

Даниел Иванов-Аоияма записа втора победа на големия пролетен турнир по сумо в Осака. В среща от III кръг 201-килограмовият сумист от Елхово изби от глинения кръг японеца Такарафуджи, използвайки техниката "цукидаши". В IV кръг днес Иванов ще излезе на дохиото срещу монголеца Кьокушухо, който е с 48 кг по-лек от него, но преките им двубои досега са 2:2.

Хоу Ифан си върна световната титла

Китайката Хоу Ифан спечели отново и предсрочно световната титла по шахмат за жени, след като победи настоящата носителка на званието Мария Музичук с 6:3 в мача в Лвов.

Още – в броя утре